

TİRE TİCARET ODASI

STRATEJİK PLAN 2017 - 2021

+90 232 512 10 79
+90 232 512 58 11

bilgi@tireto.org.tr

Yeni Mh. İsmail Taşlı Cd.
No: 25 Tire - İZMİR

www.tireto.org.tr

*TÜCCAR, MİLLETİN EMEĞİ VE ÜRETİMİ
KIYMETLENDİRMEK İÇİN, ELİNE VE
ZEKÂSINA EMNİYET EDİLEN VE BUNA
LİKAYAT GÖSTERMESİ GEREKEN
ADAMDIR.*

Mustafa Kemal ATATÜRK

İçindekiler

1.1. COĞRAFİ KONUM.....	9
1.2. ULAŞIM	11
1.2.1. KARAYOLU İLE ULAŞIM	11
1.2.1.1. Şahsi Araç ile Ulaşım	11
1.2.1.2. İzmir'den Otobüs ile Ulaşım.....	11
1.2.1.3. Diğer İllerimizden Otobüs ile Ulaşım.....	11
1.2.2. DEMİRYOLU İLE ULAŞIM	11
1.3. TİRENİNTARİHSEL VE MEKANSAL GELİŞİMİ.....	12
1.4. DOĞAL, TARİHİ VE KÜLTÜREL DEĞERLER.....	17
1.4.1. TARİHİ DEĞERLER	17
1.4.2. KÜLTÜREL DEĞERLER.....	33
1.4.2.1. Urgancılık	33
1.4.2.2. Beledi Dokumacılığı.....	34
1.4.2.3. Nalıncılık	35
1.4.2.4. Keçecilik	35
1.4.2.5. Yorgancılık	36
1.5. DEMOGRAFİK YAPI	37
1.5.1. Yıllara Göre Nüfus Dağılımı.....	37
1.5.2. Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı.....	38
1.5.3. Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Medeni Durum	39
1.5.4. Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Okur-Yazarlık Durumu.....	40
1.6. EKONOMİK YAPI.....	44
1.6.1. Tarımsal Yapı ve Hayvancılık.....	44
1.6.2. Sanayi.....	51
2. STRATEJİK PLANLAMA YAKLAŞIMI	59
3. MEVCUT DURUM ANALİZİ	63
3.1. ODALARIN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	64
3.2. TİRE TİCARET ODASI TARİHİ	66
3.2.1. GEÇMİŞ DÖNEM MECLİS BAŞKANLARI	68
3.2.2. GEÇMİŞ DÖNEM YÖNETİM KURULU BAŞKANLARI	69
3.2.3. GEÇMİŞ DÖNEM GENEL SEKRETERLER	69
3.2.4. GEÇMİŞ DÖNEM DİSİPLİN KURULU BAŞKANLARI	69
3.3. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ	70
1.4. FAALİYET ALANLARI İLE ÜRÜN VE HİZMETLER	70

3.5.	PAYDAŞ ANALİZİ.....	72
3.5.1.	İÇ PAYDAŞ ANALİZİ.....	72
3.5.2.	DIŞ PAYDAŞ ANALİZİ.....	73
3.6.	KURUM İÇİ ANALİZ.....	77
3.6.	78
3.6.1.	ORGANİZASYON YAPISI.....	78
3.6.1.1.	MECLİS BAŞKANI YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	78
3.6.1.2.	YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	79
3.6.1.3.	GENEL SEKRETER YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	79
3.6.1.4.	DİSİPLİN KURULU BAŞKANI YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	80
3.6.1.5.	AKREDİTASYON İZLEME KOMİTESİ YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	80
3.6.1.6.	AKREDİTASYON SORUMLUSU YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	81
3.6.1.7.	GENEL SEKRETER YARDIMCISI YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	81
3.6.1.8.	TİCARET SİCİL MÜDÜRÜ YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	82
3.6.1.9.	ODA SİCİL MEMURU YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	82
3.6.1.10.	AR-GE SORUMLUSU YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	83
3.6.1.11.	TAHSİLDAR YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	84
3.6.1.12.	BASIN, YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER SORUMLULUKLARI.....	84
3.6.1.13.	BİLGİ İŞLEM SORUMLULUKLARI.....	84
3.6.1.14.	MUHASEBE SORUMLULUKLARI.....	85
3.6.1.15.	İNSAN KAYNAKLARI SORUMLULUKLARI.....	85
3.6.1.16.	DIŞ TİCARET SORUMLULUKLARI.....	85
3.6.1.17.	ÜYE TEMSİLCİSİ SORUMLULUKLARI.....	85
3.6.2.	İNSAN KAYNAKLARI.....	85
3.6.3.	MALİ KAYNAKLAR.....	87
3.7.	SWOT ANALİZİ.....	89
4.1.	VİZYONUMUZ.....	94
4.2.	MİSYONUMUZ.....	94
4.3.	KALİTE POLİTİKAMIZ.....	94

Tire Ticaret Odası, 1884 yılında İzmir ile birlikte Ege Bölgesinde kurulmuş olan ilk odalardan biridir. Köklü bir geçmişe sahip olan odamız; ilçemizin ekonomik hayatının geliştirilmesinde önemli roller üstlenmiştir. Üyelerimizi ve ilçemizi sürekli geliştirme, odamızın ana amaçlarından biri haline getirmiştir.

Sürekli gelişmenin en önemli yapı taşlarından biri olan planlama, yıllarca göz ardı edilmiş ve işletmeler ağır sonuçlarla karşılaşmıştır. Günümüzde önemi her geçen gün artan stratejik planlama, tüm kuruluşlar için bir gereklilik halini almıştır. Stratejik planlama; bir yandan mali yönetime etkinlik kazandırırken, bir yandan da kurumsal kimliğin ve kültürün geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Stratejik planlama yoluyla hizmet kalitesi ve verimliliği artırılmakta, bütçe planlaması daha etkin ve somut olarak yapılabilen, hedefler ve planlar somut iş programlarına dönüştürülebilmekte, düzenli aralıklarla yapılan gözden geçirme faaliyetleri ile problemler hızlı bir şekilde tespit edilerek gerekli önlemler alınabilmektedir.

Tire Ticaret Odası olarak bizler de kurumsal yapılanma ve planlamanın, odamıza ve ilçemize yapacağı katkıların bilincinde, sürekli kendini geliştirmeyi ve yenilemeyi gündemimizde tutarak, verdiğimiz hizmetlerde standartlaşmayı sağlamak, verimliliği artırmak ve değişim sürecini başlatmak amacıyla 2008 yılında ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi kurulması yolunda gerekli adımları atarak süreci başarılı bir şekilde tamamladık. Kalite Yönetim Sisteminin getirdiği sürekli gelişme anlayışıyla her gün bir aşama daha kaydettik. Ayrıca üyelerimizin memnuniyetini ve personelimizin hizmet kalitesini arttırmak için ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemini de odamızda tesis ettik ve denetimlerimizden başarı ile geçtik. Gelişen iş güvenliği yasaları ile gerek çalışanlarımızın gerekse de üyelerimizin her türlü olası risk ve kazalara karşı duyarlı olabilmeleri için, kullanılan teknik araç v

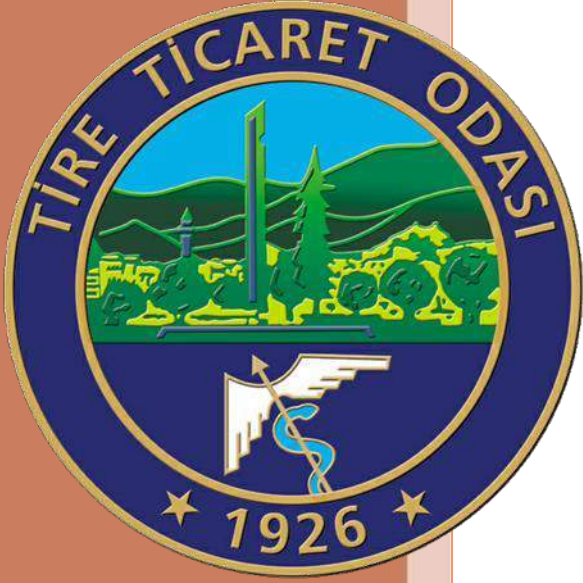
gereçlerin bakım prosedürlerine uyulduğunu, denetlendiğini ve kullanımının iş sağlığı ve güvenliği açısından bir sorun ve risk taşımadığını tescillediğimiz bir diğer belgelendirme sürecimiz olan OHSAA 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemimizi kurduk ve her geçen yıl sürekli iyileştirme çalışmalarımız ile sistemin gelişmesine katkıda bulduk.

Bir sonraki kurumsallaşma adımı olarak gördüğümüz TOBB Akreditasyon Sistemi çalışmalarına 2012 yılında başladık. Türk Oda Sisteminin, Avrupa Oda Sistemi ile entegrasyonunun sağlanmasının hedeflendiği "Akreditasyon Sistemi", temelde; Odalar tarafından yerine getirilmesi gereken asgari hizmetleri ortaya koymakta, bu hizmetlerin gerektirdiği şekilde yerine getirildiğine ilişkin olarak ilgili Odaların her yıl kendi performanslarını değerlendirmeleri ve üç yılda bir de TOBB tarafından belirlenecek denetçiler tarafından Odaların değerlendirilmelerini öngörmektedir. Bu sistemin gerekliliklerinden biri de odaların belli bir plan çerçevesinde hareket etmelerini sağlamaktır. Bu gereklilik çerçevesinde gerçekleştirilen stratejik planlama faaliyetleri kapsamında üyeler, çalışanlar ve ilçemizin ihtiyaçlarını belirleyerek bu ihtiyaçların giderilmesi, mevcut yapının iyileştirilmesine yönelik belirlenen hedefler planlanmaktadır. Planlanan faaliyetler düzenli aralıklarla gözden geçirilerek uygulanmakta ve sonuçları değerlendirilmektedir.

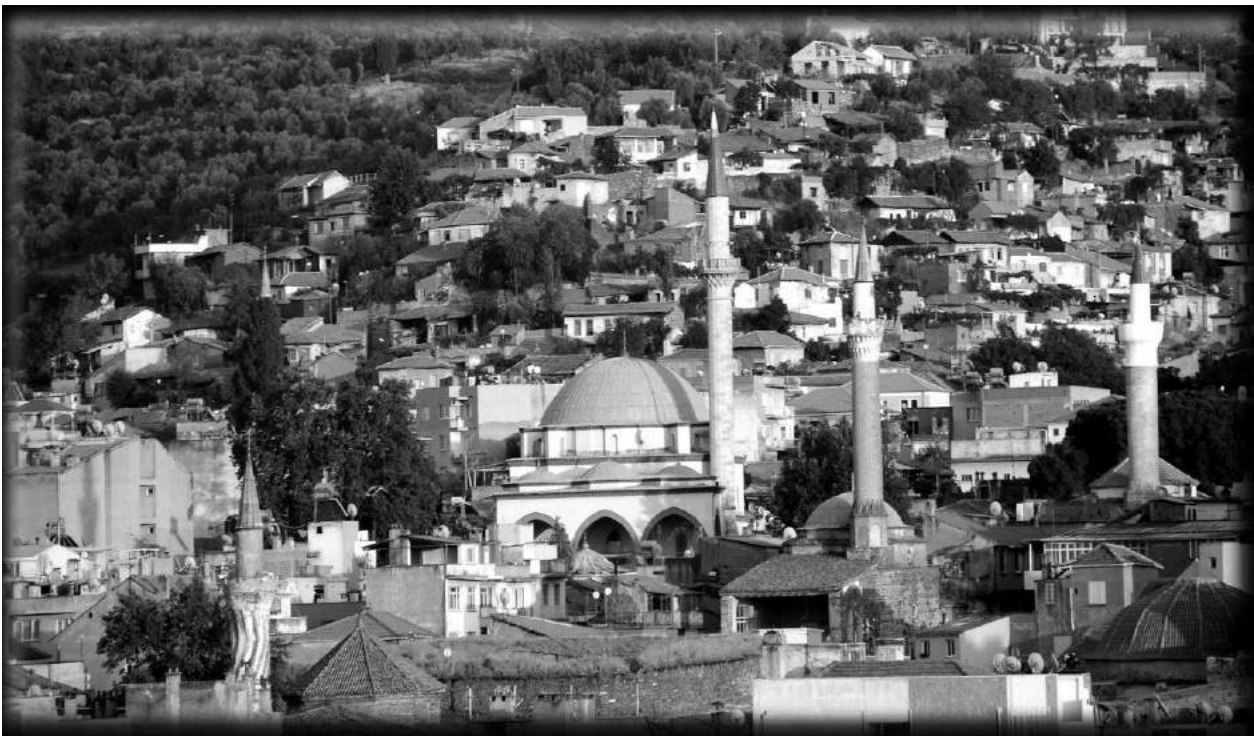
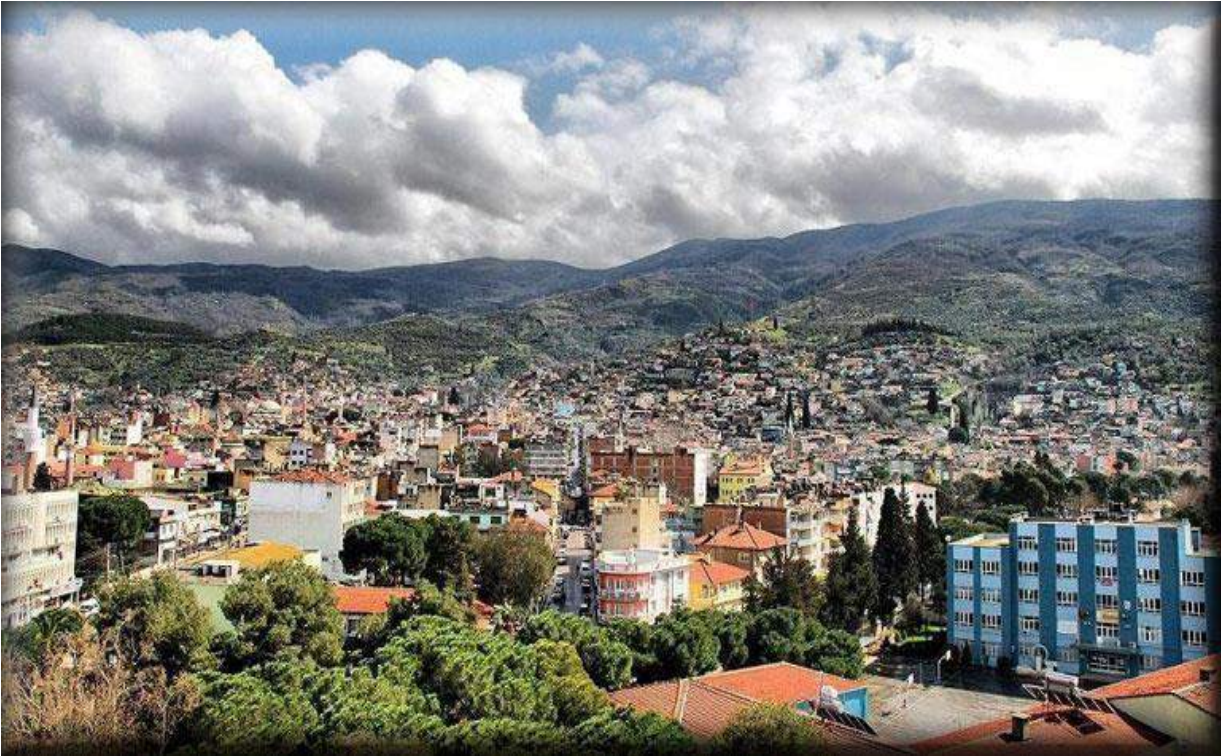
Odamızın stratejik planı kapsamındaki faaliyetler, iç ve dış paydaşlarımızın SWOT analizlerimize yapmış oldukları katkılar ile ortaya çıkarılmış ve görüşleri alınarak, 2017–2021 yılları arasındaki stratejik amaç ve hedeflerimiz belirlenmiştir.

Sonuçlarının Tire' mize ve Odamıza ciddi katkılar sağlayacağını düşündüğümüz planın hazırlanmasında emeği geçen tüm kuruluşlara ve çalışan personelimize teşekkür ederim.

MEHMET NADİR DELİKANLI
Yönetim Kurulu Başkanı

TİRE

1.1. COĞRAFİ KONUM

Tire ilçesi; Anadolu yarımadasının batısında, Ege Denizinin doğusunda 38'-39' enlem ve 27'-28' boylam arasında bulunmaktadır. İzmir iline bağlıdır. Küçük Menderes havzasının bereketli toprakları üzerinde bulunan ilçe, güneyindeki Güme Dağları'nın eteklerinde kurulmuştur. Yerleşim yeri ilk dönemlerde doğu, güney ve batıya içine alırken, daha sonraları kuzeye doğru iniş göstermiştir. Yeni Tire, zengin tarihsel dokuya dokunmadan gelişmektedir.

İlçenin kuzeyinde Küçük Menderes Ovası ve Bayındır ilçesi, güneyinde kestane, ceviz, zeytin, ağaçları ile örtülü Güme (Aydın) Dağları ve dağların arkasında Aydın ili, doğusunda Bozdağ ve Gölcük yaylası eteğinde kurulu Ödemiş ilçesi, batısında Boğaziçi yolu ile bağlanan Selçuk ilçesi bulunmaktadır. Selçuk ile dolaylı olarak İzmir- Aydın-Denizli Karayoluna bağlanmaktadır ve Kuşadası limanına yakındır.

Yüzölçümü 802 km² olup, İzmir'e uzaklığı 80 km, deniz seviyesinden yüksekliği 92 metredir.

İlçe sınırları içinde yer alan Güme dağları, 1.646 metre yüksekliğinde olup kıyıya dik paraleldir. Güme dağı etekleri kestane ve ceviz ağaçları ile örtülüdür.

Klimatolojik yapısı Akdeniz ikliminin etkisi altında olup, yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçmektedir. Yazın en yüksek sıcaklık + 42°'ye kadar çıkmakta kışın ise +3° derece olmakla beraber bazı yıllarda sıfırın altına düşmektedir. Ortalama yağış miktarı 600-650 mm'dir. Yağış en fazla Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında görülmektedir. Nem oranı % 60-65 arasındadır.

Tire İlçesinin toprak karakteristiği ovada kumlu, killi ve kır taban olmasına rağmen toprakları verimlidir ve her türlü ekime elverişlidir. Bitki örtüsü de Akdeniz bitki örtüsünün özelliğini taşıyan maki bitki topluluğudur.

İlçenin tek akarsuyu 175 km. uzunluğundaki Küçük Menderes Irmağıdır.

Şekil 1 Tire İlçesi Uydu Görüntüsü

Şekil 2 İzmir İli İlçeleri

1.2. ULAŞIM

1.2.1. KARAYOLU İLE ULAŞIM

1.2.1.1. Şahsi Araç ile Ulaşım

İzmir-Tire arasında güzel ve yeşil manzaralı yol yaklaşık 1 saat sürmektedir. İstanbul ve Ankara istikametinden ilerlerken İzmir'e vardıktan sonra Gaziemir istikametine doğru yol olarak Torbalı üzerinden Tire'ye ulaşılmaktadır. Ayrıca Manisa Salihli üzerinden gelen daha engebeli ve nispeten daha düşük kaliteli bir yol bulunmaktadır. Bu yol ile Birgi ve Ödemiş üzerinden yemyeşil doğal güzellikler arasında Tire'ye ulaşılır.

Otoyoldan Tire'ye ulaşmak için İzmir'den Aydın istikametine seyrederken Selçuk sapağında çıkarak otoyolun, Devlet Karayolu ile bağlantı noktasına varınca ilk kavşaktaki Ödemiş-Tire-Belevi tabelalarını takip ederek Tire'ye ulaşılmaktadır.

Alternatif olarak Devlet Karayolu, İzmir-Aydın karayoluna girdikten sonra Gaziemir yönünden şehirden çıkarak Adnan Menderes Havaalanı yanındaki yoldan Torbalı-Aydın-Denizli tabelalarını takip etmekte; Torbalı ve Çaybaşı'nı geçtikten sonra Pamukyazı köyünün çıkışındaki dönemeçten Ödemiş-Bayındır-Tire istikametine devam ederek Tire'ye ulaşmaktadır.

1.2.1.2. İzmir'den Otobüs ile Ulaşım

S.S. Tire Otobüsleri Yolcu Taşıma Kooperatifi tarafından İzmir Otogar ve Gaziemir'den Tire'ye sık aralıklarla olan otobüs seferleri ile seyahat yaklaşık 1,5 saat sürmektedir. Hergün düzenli aralıklarla otobüs seferleri düzenlenmektedir.

1.2.1.3. Diğer İllerimizden Otobüs ile Ulaşım

İzmir Turizm'in otobüs seferleri ile İstanbul, Ankara ve Alanya'dan karşılıklı olarak her gün Tire'ye ulaşım mümkün olmaktadır.

1.2.2. DEMİRYOLU İLE ULAŞIM

İzmir (Basmane) - Tire arasında demiryolu ulaşımı Çatal istasyonundan aktarmalı olacak şekilde sabah ve akşam saatlerinde mevcuttur. Tren seferleri yaklaşık 1,5-2 saat sürmektedir.

1.3. TİRENİN TARİHSEL VE MEKANSAL GELİŞİMİ

Fotoğraf 1 Cumhuriyet Meydanı

Tire, çağlar boyu zengin coğrafyasının sağladığı olanakla birçok uygarlıklara sahne olmuştur. Bunlar; Hitit, Frigya, Lidya, Pers, Hellen, Roma ve Bizans dönemleridir. Ancak Türklerin Tire'yi ele geçirmesiyle çok zengin tarih kültürü birikmiştir. Tire, Tarihçi Pachmeres'in deyimi ile "Keşişler Yöresi", Şerafeddin'in Zafernamesinde "Rum'un Meş-hur Kenti", ünlü gezgin Evliya Çelebi'nin (1611-1682) Seyahatnamesi'nde "Şehr-i Muazzam Tire" olarak tariflenmiştir.

Katip Çelebi, (1608-1656) Tire için "Eski Taht Şehri" derken, 1908 Aydın Vilayeti Salnamesinde "Ulemalar Yatağı" denilmektedir. Kentin ne zaman kurulduğu kesin olarak bilinmemekle beraber M.Ö. 2 bin yıllarında adının geçtiği ve Hititler dönemine uzanan kaynaklarda adının hisar-kale anlamına gelen Tyrha, Thyra, Thira, Thyroion, Apateira, Teira ve Roma döneminde şehir anlamına gelen Arkadiapolis adıyla anıldığı görülmektedir. Hitit arşiv belgeleri Kadeş savaşına katılanları sayarken Turşalardan (Tirha) söz etmektedir.

Lidyalılar döneminde, Ephesos (Selçuk) ve Sardes (Salihli) arasında bulunan Kral Yolunun üzerinde bulunması ile önemini arttırmıştır. Kimi kaynaklarda Lidya Devletinin ünlü krallarından Giges'in Tire Prensi olduğu yer almaktadır.

Thomos'dan (Bozdağ) inen Paktalos (Sart Deresi) çayının altın rezervleri Lidya'yı dünyanın en zengin devleti yapmış ve dünyadaki ilk madeni sikke burada basılmıştır.

Lidyalılardan sonra M.Ö. 650'li yıllarda Pers egemenliğine giren Tire, kısa bir süre sonra tekrar Lidya'ya bağlanmıştır. Lidya kralı Krezüs'ün döneminde yeni ve büyük bir uygarlık ile büyük bir zenginlik oluşturulmuştur.

Çok geçmeden Krezüs Farslara yenilmiş ve Tire Fars'ların eline geçmiştir. 213 yıl süren bir işgal devresinden sonra Tire Büyük İskender'in istilasına uğramıştır. M.Ö.323 yılında yerine veliaht bırakmadan ölen İskender'in ardından, Menandros, Kaystros ovasının yöneticisi olmuştur. Daha sonra, sırayla Keitos, Antigonos, Lysimakhos ve Antiokhos'un eline geçen bölge, Antiokhos ile Pergamun (Bergama) kralı I. Attalos'un arasında Koleo çevresinde yapılan savaş sonucu Bergama Krallığına bağlanmıştır. Tire bu dönemde de çok gelişmiş ve özellikle bilim merkezi olmuştur.

Bergama Kralı Attalos'un ölümü ile Tire Romalılara geçmiş, bu dönemde Anadolu'nun en seçkin şehri haline gelmiştir. Artemis kültürünün etkisi ile şehir gelişmiş ve Efes şehrinin zenginleri Güme dağının eteklerini şato ve saraylarla süslemişler ve Tire bir sayfiye merkezi olmuştur. M.S. 262 senesinde meydana gelen çok büyük depremden sonra bu yapılar yerle bir olmuştur.

Roma döneminde, Tire önemli bir siyasi konuma da sahip bulunmaktaydı. Küçük Menderes yöresinin Kaystros Senatörlüğü, Roma Senatosunda temsil edilmekteydi. Bu dönemde Tire bir hristiyan şehri haline gelmiş ve her yerde kiliseler ve ayazmalar yapılmıştır. Bu dönemin eserlerinden Halkapınar Köyündeki II. Teos'un anıtsal mezarı dikkate değer bir örnektir.

Roma'nın ikiye ayrılışı üzerine, Doğu Roma yani Bizans imparatorluğu sınırları içinde kalan Tire, dönemin önemli kentleri içinde yer almıştır. Hıristiyan dininin Ortodoks mezhebinin etkin rolü ortaya çıkmış, Kilise listelerinde Asya eyaletinin Başpiskoposluk merkezlerinden biri olmuştur. Bizans döneminde Kadıköy (İstanbul) ve Nikea (İzmit) Meclislerinde etkin, karar sahibi bir kent olarak görülmektedir.

Malazgirt savaşının ardından gerçekleşen Anadolu'nun Türkleşmesi süreci, Batı Anadolu'nun fethi ile tamamlanmıştır. Özellikle kıyı Ege'de fetih ve iskan 1300'lü yılların başında gerçekleşmiştir. Selçuklu devletinin yıkılış sürecine geçtiği bu dönemde, gerek Moğol otoritesinin zayıflaması, gerek Selçuklu Uç Beylerinin hareket alanı bulmaları fethin gerçekleşmesinde etkili olmuştur. Menteşe Bey, 1282 yılında Aydın'ı ele geçirmeyi başarmıştır. Daha sonra Menteşe Beyin Damadı olan Sasa Bey, 1304'de yardıma çağırdığı Germiyan Emiri Aydınoğlu Mehmet ile birlikte Tire, Ayasuluğ (Selçuk), Birgi ve Keles'i (Kiraz) ele geçirmiştir. Aydınoğlu Mehmet Bey 1308'de Birgi'yi ele geçirinca daha önce Birgi'ye hakim olan Sasa Beyle arası açılmıştır.

Bu olayla başlayan gelişmeler sonucu Mehmet Bey kumandasındaki Aydınoğlu kuvvetleri ile Sasa Bey yönetimindeki Menteşe Birlikleri Tire ovasında karşılaşmıştır. Mehmet Bey üstünlük kazanıp, Sasa Bey de savaş meydanında ölünce 1310 yılında Aydınoğlu Beyliği kurulmuştur.

1310 yılında Küçük Menderes yöresi toprakları üzerinde Aydınoğulları Beyliğinin kurulması ile Kent hızlı bir gelişim sürecine girmiş, yeni Türk kentine bu tarihten itibaren yüzlerce aşiret, oba ve oymağın yerleşmesi hem ekonomik büyümeyi hızlandırmış, hem de folklorik zenginliği sağlamıştır. Beylik döneminde Tire'de çarşı, zaviye, cami, medrese, han, hamam, su yolları, köprüler inşa edilerek kent yeniden yapılanmıştır.

Aydınoğulları Tire ve Ayasuluğ'da (Selçuk) gümüş ve bakırdan para bastırmışlardır. Tire darphanesi Osmanlılara geçtikten sonra da XVI. yüzyılın sonlarına kadar Osmanlı paralarını basmaya devam etmiştir. 1425 yılında Tire Darphanesinde basılan ve Osmanlı mangırları içinde ilk defa kartal motifli paranın bulunması dikkatle izlenmesi gereken kent özelliğinin işaretini vermektedir.

1390 yılında Aydınoğulları Beyliği, Osmanlılara bağlanınca Beylik lideri İsa Bey Tire'de oturmaya zorunlu tutulmuş ve başkent Selçuk'tan çıkarılmıştır. Yıldırım Beyazıt (1360-1403) İsa Bey'in kızı Hafsa Sultanla evlenerek akrabalık sağlamış, bu olay Beyliğin ilk sona erışı olmuştur.

Osmanlı Devletinin Ankara Savaşından yenik çıkması siyasi dengeyi değiştirdiği gibi Aydınoğulları Beyliğinin yeniden tarih sahnesinde görünmesini sağlamıştır. Beyliğin, Ankara Savaşından sonraki yönetim kenti Tire olmuş, Beylik lideri İsa Bey'in çocukları Musa ve II. Umur Beyler babalarının ölümünden sonra Beyliği Tire'den yönetmişlerdir. Ankara Savaşından sonra Timur kışı Tire'de geçirmiş ve Tire'de bir kaya üzerine Farsça bir kitabe kazdırmıştır ve bu konuda Fransız tarihçi Alphonse De Lamartine, "Osmanlı Tarihi" adlı eserinde "şelalesi, gölü ve çamağacı reçinesi kokan haliyle İsviçre kentlerine benzeyen Tire" diye yazmıştır.

1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Musa Bey'in kısa süren bir liderliği olmuşsa da sonuçta Cüneyt Bey duruma hakim olmuş ve II. Umur Beyin kızını alarak Aydınoğulları Beyliğinin başına geçmiştir. 1426 yılına dek süren Cüneyt Bey - Osmanlı sürtüşmesi, Cüneyt Beyin öldürülmesi ile Aydınoğulları Beyliği ortadan kalkmıştır.

Aydınoğulları Beyliği düşünsel üretim açısından oldukça dikkat çekici özelliklere sahiptir. Gezgin İbni Batuta'nın 1333 yılında Birgi'ye yaptığı ziyarette tanıştığı Başkent Kadısı İbni Melek'den (İzzettin Abdülatif Ferište) üzerinde durulması gereken bir isim olarak bahsetmiştir. Din, fıkıh, hadis ve hukuk üzerine yazdığı eserler yalnız Aydın ili topraklarında değil, Osmanlı İmparatorluğu Medreselerinde ders kitabı olarak okutulmuştur. Kendi adını taşıyan Medresesi 1919 yılına kadar açık kalmıştır.

14. yüzyılda Tire İbni Batuta'nın ifadesi ile bir ahi kenti olup, gelişme ortamı bulan inanç özgürlüğü Mevlevi, Rukai, Halveti, Hurufi, Bektaşî, Nakşibendi, Şazeli ve Uşşaki gibi tarikatların gelişme ve büyümesini sağlamıştır. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde şehirde yetmiş adet tarikat tekkesi bulunduğunu belirtmiştir.

Bu dönemin eserlerinden günümüze kalan en önemli eserler Aydınolu Cüneyt Bey tarafından yaptırılan Ulu Cami, Kara Hasan Bey tarafından yaptırılan Kara Hasan Camii, Aydınolu İsa Bey tarafından yaptırılan İsa Bey Hamamı, Aydınolu Umur Bey'in kızı Gürcü Melek Hatun tarafından yaptırılan Gürcü Melek Hatun Mescidi ve Hafsa Hatun Zaviyeli Cami, hamamı ve imareti ile 14. yüzyılda İbni Melek tarafından yaptırılan Terziler hamamıdır. Bu hamam günümüzde de kullanılmaktadır.

1426 yılında kesin bir şekilde Osmanlı Devletine bağlanan Tire, gerek siyasi, gerek ekonomik ve gerekse kültürel varlığı nedeniyle Osmanlıların bu kente daha ciddi eğilmelerini sağlamıştır. Bu dönemde yeni kurulan Aydın Eyaletinin Sancak Merkezi de Tire olmuştur.

Özellikle II. Murat (1404-1451) ve Fatih Sultan Mehmet (1432-1481) dönemlerinde girişilen imar hareketleri kenti kısa sürede İmparatorluk sınırları içinde birinci dereceden bir kent konumuna sokmuştur. Birçok ünlü sadrazamları eğiten kent, birçok devlet adamı yetiştirerek saraya sunmuş, İmparatorluğun gözde şehirleri olan Mekke, Medine, İstanbul, Şam, Bağdat, Kahire ve Bursa'da Tire'li kadı ve müftüler görev yapmışlardır. Bunların başlıcaları Bostani Mehmet Efendi (Kanuni Sultan Süleyman döneminde şeyhülislam), Bostanzade Yahya Efendi (İstanbul Kadısı, Bursa Hakimi), Bostani Mustafa Efendi (İstanbul Kadısı, Rumeli Kazaskeri), Bostanzade Mehmet Efendi (Selanik Hakimi), İbni Melek (Aydınoluğlarının ve Osmanlıların padişah hocası), Dülgerzade Mehmet Efendi (Bağdat Kadısı), Nureddin Hamza Efendi (Padişah Defterdarı), Leyszade Pir Ahmet Çelebi (Üsküp Kadısı), Ethem Efendi oğlu Şeyhi Efendi (Manisa, Medine, Bursa Hakimi)'dir.

İstanbul'un fethi ile Rum nüfusunu kırmak amacı ile Tire halkından yaklaşık 35.000 kişi Vefa semtine yerleştirilmiştir. Vefa semtine adını veren Muslihiddin Mustafa Vefa Bin Mehmet Tire'li olup Tire'den İstanbul'a giden beyin göçlerinden biridir. Ayrıca Üsküp ve Bayburt şehirlerinin kurulmasında Tire'nin pay sahibi olduğunu belgeler göstermektedir. Bu dönemde Tire iskan sağlayıcı kentler grubu içinde ilk sırada yer almıştır.

Tire'ye 1868 yılında Sultan Abdülaziz (1830-1876) döneminde İngilizler tarafından demiryolu hattı döşenmiştir.

XVII. asır sonlarında Osmanlı ülkesini ziyaret eden Polonyalı Ermeni Simeon, Seyahatnamesinde Tire'yi zengin ve ticareti canlı bir kent olarak belirterek her gün yük bağlandığını ve bir kervanın yola çıktığını belirtir. Evliya Çelebi 1671 yılında hacca giderken üzerinden geçtiği Tire'yi büyük ve canlı bir şehir olarak yazmıştır. Ona göre şehrin 68 mahallesi, 36 cami olmak üzere 144 mihrabı, 30 medresesi, 13 hamamı, 27 hanı, 60 okulu, 270 çeşmesi, kurşun kubbeli 5 sebili ve evden eve akan suları bulunmaktadır.

II. Murat'ın kumandanı ve Aydın Sancak Merkezi'nin Beyi Halil Yahşi Bey'in yaptırdığı "Yeşil İmarat" adıyla anılan zaviye, Anadolu'daki ilk yarım kubbeli zaviye olması ve mekanı paylaşan yan odaların Mevlevihane olması ile önemli bir eserdir. Bu özelliklerini günümüze dek koruması kentin turizmi açısından da önemlidir. Yavuz Sultan Selimin damadı ve Kanuni

Sultan Süleyman döneminde 1539 yılında Sadrazam olan Lütfi Paşa'nın yaptırdığı Paşa Cami, Yeni Han ve Kurşunlu Han, Eski Yeni Hamam, Çatal Çeşme, Yavuz Sultan Selim'in (1470-1520) Sadrazamlarından Lala Sinan Paşa'nın yaptırdığı Cami ve dükkanları, Fatih Sultan Mehmet'in Sadrazamlarından Rum Mehmet Paşa'nın yaptırdığı cami, hamam ve dükkanları, Kanuni'nin defterdarlarından Abdüsselam Efendi'nin yaptırdığı Ali Efe Hanı, Sultan II. Selim'in yaptırdığı (1524-1574) Dar-ül Kurra Medresesi, Yoğurtluoğlu Mehmet Beyin yaptırdığı cami, medrese ve rasathane, eski kaynak bilgilerine göre planı Mimar Sinan tarafından yapılan ve Sadrazam Ferhat Paşa'nın oğlu Mehmet Çavuş'un yaptırdığı Yalınayak Cami, Yeniçeri Kethüdası Behram Paşa tarafından yaptırılan Yeni Cami, II. Mahmut (1786-1839) devri devlet adamlarından, Şam ve Bağdat valiliklerinde bulunmuş Necip Paşa tarafından 1827'de yaptırılan Necip Paşa Kütüphanesi, 1684 yılında Hacı Seyyid Hamza Ağa tarafından yaptırılan Yenice Köy Camii bu dönemin en güzel örnekleridir.

Çağlar boyunca hem siyasi geçmişinden, hem de ekonomik gücünden yararlanan Tire tarih sahnesinde hep kalmıştır. Sürekli başkaldıran kentin, olaylardan uzak tutulması için hep güçlü kişiler atanmıştır. Kent tarihinde siyasi olay canlılığı ayrı bir birikim taşır. Kanuni Sultan Süleyman'ın hayran kalarak Rodos Seferi dönüşünde 40 gün konakladığı kent coğrafyası, Timur'un Ankara savaşından sonra kışı geçirdiği belde olmuş, Çelebi Mehmet Karamanoğullarını dize getirmek için karargah olarak Tire'yi seçmiştir.

I. Fetret Devrinin en ciddi olaylarından Simavna Kadısıoğlu Şeyh Bedrettin'in (1368-1420) Batınlık hareketinin plan merkezi Tire olmuştur. 1624 yılındaki Celali Cennetkaroğlu (?-1625) ayaklanması Tire'yi etkilemiştir. 18. yüzyılda Mollalar hareketi ile sarsılan kent, 1832-1834 yılları arasında Mısır Seraskerliği geçici hükümeti'nin işgaline uğramış, Kavalalı Mehmet Ali Paşa (1769-1849) ve oğlu İbrahim Paşa'ya (1798-1848) Mısır, Suriye ve Adana'nın verilmesiyle sonuçlanan Kütahya antlaşması ile Mısır askerleri Anadolu'dan çekilmiştir. Osmanlı tarihinde II. Fetret Devri diyebileceğimiz siyasi, sosyal ve ekonomik otorite boşluğunu yaşamıştır. Bu dönemde İbrahim paşa ordunun g iderlerini ve yiyecek gereksinimini Tire'den sağlamıştır. Mısır Seraskerliğince Kütahya'dan Tire'ye gönderilen buyrultular, kentin ne derece yüksek ekonomik güce sahip olduğunu göstermektedir.

Osmanlı devletinin son dönemlerinde işgal gören kent 27 Mayıs 1919'da kente giren düşmanlara Zincirli kuyu Kurşunu ile karşılık vererek, 4 Eylül 1922'de özgürlüğüne kavuşmuştur. Mustafa Kemal'in Havza Bildirisi ile harekete geçen Efe grupları Tire'yi işgalden kurtarmış ve Kuvayi Milliye içinde haklı yerini almıştır. Küçük Menderes ovasının efeleri topraklarını ele geçirmeye çalışan emperyalizme boyun eğmemişlerdir.

Tire, tarihinde sosyal olayların yanı sıra doğal felaketler ile de karşı karşıya kalmıştır. 1653 yılında şiddetli, 1739 Nisanı ile 1778 Haziran'ında orta şiddetli depremler olmuştur. 1880 Temmuzunda büyük bir yangın olmuş, 2 Temmuz 1916 yılındaki yangında Tire çok büyük zararlara uğramıştır. Tarih boyunca geçit yolu üzerinde bulunması nedeniyle çeşitli salgın hastalıklara maruz kalmıştır. 1866'da çıkan veba salgınında sayısız insan ölmüş, bir sürü deve miras yolu ile bir haftada yedi sahip değiştirmiştir.

Türkiye'nin idari örgütlenmesinde önemli bir yer tutan Tire, 1922'de Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması ve 1923'de Cumhuriyetin ilanı ile 20.Nisan.1924 tarihli Sancakların Kaldırılması ve Yerlerine İllerin kurulması kanunu ile yeni kurulan İzmir iline bağlanmıştır.

1.4. DOĞAL, TARİHİ VE KÜLTÜREL DEĞERLER

Tire tarihi, kültürü ve doğal güzellikleri ile Türkiye'nin en gözde kentlerinden biridir. Yüzlerce tarihi yapısı, müzesi, el sanatları, evleri, çarşısı ve yemek çeşitleri ile zengin turizm değerlerine sahiptir.

İzmir'e 80 km, Selçuk'a 40 km. uzaklıktadır. Günlük turlar için her türlü olanağa sahip olan kent, ilginç tarihi ve doğal değerleri ile bir açık hava müzesidir. Ekolojik dengenin henüz bozulmadığı dağlarındaki restoranları ve piknik yerleri anılardan silinmeyecek güzelliكتedir. Camileri, medreseleri, hanları, hamamları, çeşmeleri, türbeleri, tekkeleri ve daracık sokaklarıyla tarihsel mirası, doğal konumlarında paylaşmak tüm insanların beklentisidir dört bin yıllık bir şehirden...

Böylesine zengin tarih, doğa ve kültür varlıklarının tümünü görmek bir kaç güne sığmaz, anılarda Tire adının yaşaması için mutlaka gezilmesi, görülmesi ve yaşanması gereken bu değerlerin bazılarında söz etmek gerekir.

1.4.1. TARİHİ DEĞERLER

Abdüselam Hanı (Ali Efe Hanı)

Kanuni'nin defterdarlarından Abdüselam Efendi vakfından olan han Tire'de daha çok Ali Efe Hanı olarak bilinmektedir. 1525 yılında yaptırılmış olup, hala han olarak çalışan tek yapıdır. Diğer adı Serban Hanı'dır.

Alaaddin Sultan Türbesi

Mısır Memlukluları tarafından önce Mısır'dan, Fatih Sultan Mehmet döneminde İstanbul'dan Tire'ye sürülen Halveti-Melami Şeyhi ünlü Seyyid Sultan Alaaddin'in; blok mermerlerden ve antik malzemelerden yapılan türbesi, Tire'de daha çok Alamadan Dede türbesi olarak bilinmektedir. 15. yüzyıl dinsel düşünce dünyasına adını yazdıran bu ünlü, daha çok tarihçiler tarafından Alaaddin Abdal olarak anılmaktadır.

Ali Baba Tekkesi

Horasan erenlerinden Hacı Bektaşî Veli'nin arkadaşlarından Bahaddin Baba'nın oğlu Ali Baba adına yaptırılmıştır. Yüksek ve geniş bir arazide Tire ovasına hakim bir yerde bulunan iki hücreli tekke Ali Baba'nın sembolik mezarı vardır. Tire'nin en ünlü ahi önderlerinden olup türbesi günümüzde "Bektaşî Tekkesi" diye tanınmaktadır. Halk inancına göre biri malını kaybettiğinde Ali Baba'ya dua ederse derhal malını bulur.

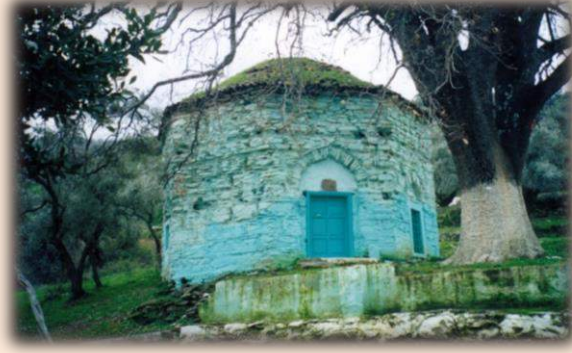

Ali Han Mescidi

Ulu Cami doğusunda yer alan mescit, buradaki Orta medrese bahçesinde bulunmaktadır. Alihan, Batı Anadolu'nun özellikle Büyük ve Küçük Menderes havzalarının en kayda değer adlarının başında yer almaktadır. Beylik devrinin efsanevi isimlerindedir. Zaviyenin alt katındaki türbe kitabesi esas alınacak olunursa; Alihan Zaviyesi Ulucami ile birlikte kitabeler anlamda en eski ve öncül yapılardan olması gerekir.

Balım Sultan Türbesi

1496 yılında yapılan türbe Bektaşiliğin kurucularından Balım Sultan'a aittir. Hisarlık köyü eteklerinde yer alan Balım Sultan Türbesi geleneksel Sultan Nevruz törenlerinin kaynağını oluşturması bakımından ayrı bir öneme sahiptir. Balım Sultan Türbesi'nin biraz altındaki küçük türbede ise 1500 yılında öldüğü mezar yazıtından anlaşılan Gül Hatun yatmaktadır.

Buğday Dede Türbesi

Dede'nin ismi ile anılan semtte bir tepenin üzerinde mescidi ve mezarı bulunmaktadır. Yatır hakkında kesin bir bilgi bulunmamakla beraber yöredeki halkın anlattığına göre bugün Tire'nin batı ucunda bulunan ve aynı zamanda semte adını veren Kesikbaş'la birlikte XV. yüzyılda Tire'yi Cenevizlilere karşı savunmuş birkahramandır.

Çanakçı Mescidi

1339 yılında Selçuklu ailesinden Bahadır Bey tarafından yaptırılan Mescit Tire'nin bilinen ilk dini yapısıdır. Mescit bugün kullanılmamaktadır.

Dar-ül Kurra Mescidi ve Medresesi

Sultan II. Selim'in Mescidi ve Medresesi'dir. Medrese güneyindedir. Külliye II. Selim'in şehzadeligi sırasında 16. yüzyılda yapılmıştır. 1916 Tire yangınında hasar görmüş, kütüphanesi yanmış ve bir çok değerli belge yitirilmiştir.

Eski-Yeni Hamamı

16. yüzyıl eserlerinden olup Sadrazam Lütü Paşa vakfındandır. Osmanlı Klasik dönemi yapılarından olup hala çalışmaktadır. Klasik hamam planına sahip olan hamamda erkekler ve kadınlar bölümü vardır.

Gucur Cami (Zaviye)

Karakadı Külliyesi'nin güney doğusunda yer alan Guçur Cami'nin Guçur Bey vakıflarından olduğu, Guçur Baba'nında Horasanilerden bilinmektedir. Zaviye, Leyse Camii'nde olduğu gibi sekizgen planlı bir imara uygun olarak inşa edilmiştir. Zaviyenin batısında yer alan üniteler yıkılmış olup, mescit görevi gören ana giriş bölümü ile doğu tarafındaki minaresi ayaktadır.

Hafsa Hatun Çeşmesi

Aydınoğlu İsa Beyin kızı Hafsa Hatun tarafından yaptırılmıştır. Aynı zamanda Osmanlı Sultanı Yıldırım Beyazıt'ın eşi olan Hafsa Sultan, su yolları, hamam ve çeşmeleri ile yöreye büyük hizmetler getirmiştir.

Hüseyin Ağa Köprüsü

Hüseyin Ağa tarafından tahmini 1680'li yıllarda, Tire'ye 5 km. uzaklıkta Küçük Menderes üzerine yaptırılmıştır. Köprü suların şiddeti ile 1812 ve 1907'de hasar görmüş ve yaptırılmış olup 1941 yılındaki sele dayanamayarak yıkılmıştır. Yıkıldığı zamanlarda Tire'nin ticari ve iktisadi hayatını felce uğratmıştır. Bugün hemen yanında yeni bir köprü vardır.

İbni Melek ve Türbesi

Tire'nin yetiştirdiği büyük isim, Aydınogullarının Başkent Kadısı ünlü tefsirci İbni Melek takma adlı İzzettin Ferište'ye ait olan türbenin içinde, ayrıca Mevla'na Nizameddin, İbni Melek oğlu Mehmet Efendi, Alaybey ailesinden Evliya Ali Efendi yatmaktadır. Tire Belediyesi tarafından restore edilen türbe kesme blok mermerlerden oluşmuştur. Üstü açıktır. Türk Kültürü ve Türk Diline yapmış olduğu katkı bakımından en önemli eseri "Feritezade Manzumesi" veya "Lugat-ı İbni Ferište" gibi adlarla anılan Arapça-Türkçe sözlüğüdür. Kaynaklara göre İbni Melek, sadece fakih yani hukukçu olmayıp aynı zamanda hadis, usul ve tasavvuf alanında söz sahibidir. Bazı eserleri Bedr'ul vaizin, Şerhu Tuhfeti'l müluk, Risali fi't-tasavvuf, Şerhu'l-Mecma, Mebariku'l-ezhar, Şerhu'l Vikaye ve Şerhu'l Menar'dır.

Karakadı Cami

14. yüzyılda yapılmış cami altıgen planlı olup, ilk Rumeli Beylerbeyi Mecdeddin tarafından yaptırılmıştır. Timur Ankara savaşından sonra Tire'de kışladığı süre içinde Cuma namazlarını burada kılmıştır. Allah ve Bismillah sözcüklerinin ustaca yerleştirildiği plaketer, yivler arasında dik olarak minare gövdesini süsler.

Karahasan Cami

Bu cami Aydınoğlu Cüneyt Beyin kardeşi Karahasan tarafından 1440 tarihlerinde yaptırılmıştır. Minare gövdesi özgün formunu mısır koçanındaki dizileri andıran yivli yapısından almaktadır.

Kaystros Kaya Mezarları

Tire'nin girişindeki Maltepe mevkiinde bulunan Laletepe'de yer alan kaya mezarların Irmak Tanrısı Kayıstiros'a ait olduğu sanılmaktadır. Roma dönemine denk gelen 3 bin yıllık bir geçmişe sahip olan kaya mezarlar, ünlü coğrafyacı Strabon'un M.Ö. 50'li yıllarda yaptığı gezilere ait notlarına göre Küçük Menderes bölgesinde yaşayan Irmak Tanrısı Kayıstiros'a ya da önceleri bölgeye daha sonra da Ege ve Asya kıtasına adını veren Aisa'ya ait olabileceği düşünülmektedir. Görünen şekliyle mezarlar, çok tanrılı döneme aittir. Tek tanrılı dinler döneminde de Bizanslılar tarafından soyulmuş olma olasılığı çok yüksek. Tarihin bir dönemine ışık tutacak olan bu mezarlarda ciddi bir arkeolojik inceleme yapılması gerekiyor. Tepenin güney kısmında bulunan ve bugün sadece kolonlarının bulunduğu Rum Agias Gianis (Aya Yani) Şapel'i bölgenin önemini farklı bir biçimde ortaya koymaktadır.

Kızıl Deli Baba Zaviyesi

Türkiye tarihinin önemli adlarından olan Kızıl Deli Baba adlı Seyyid Ali Sultan'ın Boynuyoğun Köyündeki zaviyesi 14. yüzyıl eserlerindedir. Kızıl Deli Sultan, Aydınoğullarının Osmanlılara bağlanmasının ardından Yıldırım Beyazıt tarafından onurlandırılarak Edirne'ye götürülmüş, Balkanların Türkleştirilmesinde etkili olmuştur.

Kurt ve Doğancıyan Zaviyesi

14. yüzyılda Kurt Bey ve Doğancılar Aşireti tarafından yaptırılmış olan zaviye; iki sahipli olup, Tire'nin ilk zaviyesi olması açısından önemlidir. Tire tuğla sanatının eşsiz örneklerinden biri olan minaresi çam ağacı kozalağı şeklinde olup, çevrede daha çok "Güçük Minare" olarak tanınır.

Kurşunlu Han (Bakırhanı)

Sadrazam Lütfü Paşa vakfından olan han, Kurşunlu Han olarak da anılmakta olup 16. yüzyıl eserlerindedir. Yapıldığında 53 odası bulunurken, batısından Atatürk Caddesinin geçmesi nedeniyle orijinal yapısını yitirmiştir. Günümüzde restore edilerek hizmete açılmıştır.

Kurtuluş Anıtı

Tire'nin 1922'de düşman işgalinden kurtuluşunu sembolize eden Kurtuluş Anıtı 1953 yılında mimar Can Egeli'ye yaptırılmıştır.

Kutu Hanı

Tahtakale Meydanında bulunan han, 15. yüzyılda Halil Yahşi Bey tarafından yaptırılmıştır. Hanın konaklama bölümleri harap durumda olup, dükkanları bugün için Tire Çarşısının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Özellikle doğu cephesinde bulunan Kapalı Çarşısı (Arasta) dikkati çeken bir yapıdadır.

Lütfi Paşa Camii

Tire Paşa Camii, Kanuni Sultan Süleyman'ın Sadrazamı Tarihçi Mustafa Lütfü Paşa tarafından, 1500'lü yılların başında, Aydın Sancak Bey'i iken yaptırılmıştır. Caminin 1543 tarihli vakfiyesine göre, kurşun kubbeli bir harem'e Beş kubbeli, sekiz mermer direkli son cemaat yerine sahiptir. Osmanlı klasik dönemi eserlerinden olan caminin avlusunda altı sütunlu bir kubbe altında sekiz lüleli şadırvan yer almaktadır. Camide kubbeye geçiş, Tire camilerinin bir kısmında görüldüğü gibi tromplarla sağlanmıştır ve bu geçişler oldukça dikkat çekici özelliklere sahiptir.

Mehmet Bey Cami

Mehmet Bey Cami, Tire'nin Dere Mahallesi Alacamescit semtinde yer almaktadır. Caminin adı da kayıtlarda Alacamescit olarak geçmektedir; Caminin asıl banisi bilinmemekle birlikte asıl banisi olarak, camiyi onaran Hüsam Dede'nin (Hüsamettin) oğlu Mehmet Bey'in adı geçmektedir. Tüm vakıf kayıtlarında caminin Emir Mehmet tarafından onarıldığı bilgisinin bulunması, camiyi daha önceki bir tarihe götürmektedir. Son cemaat yeri iki kubbeli olan caminin son cemaat yerinin bir duvarı çöşmedir. Caminin yanında taş ve tuğla işçiliği bir arada görülmektedir. Minaresi tek şerefelidir.

Molla Arap Cami

İlçemizin 2 km kuzeybatısında yer alan cami, II. Beyazıt'ın Şeyhülislamı Molla Arap takma adlı Ali Arabi tarafından yaptırılmıştır. Cami, hamam ve medreseden oluşan külliye'nin medresesi Kanuni Devrinin ünlü kişilerini yetiştirmiştir. Kayıtlar bu medresenin yüksek okul statüsünde olduğunu göstermektedir.

Sır Hatunlar Türbesi

Aynı zamanda Yedi Kardeşler Türbesi diye de anılan Türbe 14. yüzyılın sonlarında yapılmış olup, üst katı zaviyedir. Alt katında Buğday Dede'nin kızları yatmaktadır. Yedi yatırın bulunduğu türbe Bursa kemerli oluşu ile dikkati çekmektedir.

Necip Paşa Kütüphanesi

Tanzimat dönemi sadrazamlarından Mehmet Nedim Paşa'nın oğlu, II. Mahmut Devri devlet adamlarından ve Bağdat Valiliğine kadar yükselmiş XIX. yüzyıl alimlerinden Mehmet Necip Paşa'nın, Baruthaneler Nazırlığı sırasında Tire'de kendi adına yaptırmış olduğu kütüphanedir. Kütüphanenin 1827 tarihli inşa kitabesi, 1829 tarihli vakfiyesi vardır. Zengin gelirleri bulunan Kütüphanede çok değerli yazma ve basma kitaplar mevcuttur. Sosyal bilimlerle ilgilenen yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından ziyaret edilmektedir.

Süleyman Şah Türbesi

İbni Melek türbesi ile aynı bahçede bulunan türbede Aydınoğulları'ndan Mehmet Bey'in oğlu Tire Emiri Süleyman Şah ve aile bireyleri yatmaktadır. Diğer türbelerden özellikle malzemesi ile farklılık gösteren eser kübik gövdenin sekizgen bir kasa üzerinde yükselen kiremit kaplamalı bir kubbeye örtülmesinden ibaret taş bir yapıdır.

Şanizade Anıtı

II. Mahmut döneminde 1826 yılında Tire'ye sürgün olarak gelen ve büyük hizmetler veren Türk tarihinin ünlü hekim ve tarihçilerinden Şanizade Muhammed Ataullah Efendi adına 1973 yılında Tire'li ressam Seha Gidel tarafından yapılmıştır.

Şemsi Mescidi ve Ayazma

Derekahve semtinde bulunan mescit 15. yüzyıl yapılarından. İki katlıdır. Alt katı Hıristiyanlarca kutsal olan ayazma, üst katı ise mescittir. Çevresi tarihi köprüler ve doğal güzelliklerle kaplıdır.

Tahtakale Cami

Tahtakale Camii, 1499 yılında, Hoca Emir tarafından yaptırılmıştır. İki katlı olan caminin alt katında dükkânlar vardır. Yol zemininden, yaklaşık 3 metre yükseklikteki caminin son cemaât yerine, kuzeyden dönüşümlü bir merdivenle ulaşılır. Minare kaidesinin dükkânlar arasında bulunuşu nedeniyle, halk bu Camiye, "Temelsiz Minare" adını vermiştir. Tire'deki Tahtakale Külliyesi, nefis plânıyla, kenti merkeze çekerek, bugün bile, ilçenin "Merkez Çarşısı" özelliğini taşıyan eşsiz bir uygulamadır. 1426 tarihinde Yenipazar olarak anılan Tahtakale Meydanı'na, kuzeyde, kervansarayı, doğuda Kutu Hanı'yla bağlantılı olan Kapalı Çarşı ve batıdaki hamamı, 15. yüzyılda bile, Türk Mimarisinde plân kavramının ciddiyetini ortaya koyan kanıtlardır. Bugün dükkân olarak kullanılan bu hamam, Tire hamamları içinde seçkin bir yere sahiptir. Hamamın erkekler soyunma yerinişleri, tek kelimeyle hayranlık uyandıracak güzellikte olup, günümüzde halvetleri depo, dükkânları ise işyeri olarak kullanılmaktadır.

Tahtakale Çarşısı

Sicil kayıtlarına göre, Tire Kent Çarşısı, Bizans Döneminde Bedesten Sempti'dir. Reifchtal, Bedesteni 8 veya 9. yüzyıl yapısı olarak nitelendirir. Fetihle birlikte Aydınoğulları'nın da, bu çarşığı merkez olarak ele aldıkları anlaşılıyor. Kısacası, Bedesten çevresi 14. yüzyılda "Çarşı" konumu özelliğini taşıırken, Beylik Devri Çarşısı, "Yukarı Çarşı"dır ki, burası kentin Türkler öncesi çarşısıdır. Bizans Bedesten'inin çevresinden kuzeye doğru oluşan bu çarşı ve pazar yeri, Osmanlı'larca da kullanılmıştır. Sekiz kubbeli Bedesten, dört yöne açılan kapıları ile, kentin yüzyıllar boyu, ana çarşısı olmuştur. İç dükkânları, Rum Bezazların Ticarethaneleri olarak çalışmıştır. Bedesten'in toplam 28 dükkânı bulunmaktadır. İlk Osmanlı çarşı plânı, Halil Yahşi Bey tarafından uygulamaya konulmuş olup, 600 yıldır çalışmakta olan Tahtakale Çarşısıdır.

Tahtakale Hamamı

Tahtakale Hamamı, Sultan II.Murat'ın ünlü emirlerinden Abdullah oğlu Halil Yahşi Bey tarafından yaptırılan Yeşil İmaret Zaviyesi'nin vakfidir. Tahtakale Hamamı, plan anlayışı, tuğla zenginliği ve estetik özellikleri nedeniyle Tire'nin en seçkin hamamlarının başında yer almaktadır.

Terziler Hamamı

Dünyanın çalışan en eski hamamlarından biridir. 700 yıldır çalışmaktadır. Çok küçük olan bu hamam İbni Melek vakfındandır.

Theos Mozolesi

Tire'nin Halkapınar Köyü yakınlarında yer alan Mezar Anıtının kime ait olduğu bugün halen arkeologlar arasında tartışma konusu olmakla beraber, M.Ö. 246 Efes'te ölen Selevkos Devleti Krallarından II. Theos adına yaptırıldığı görüşü ağır basmaktadır. Mezar civarında ayrıca arkaik çağa tarihlenen bir tümülüs bulunmaktadır. Bir kaide üzerine tapınak formunda inşa edilen Anıt Mezar, korint nizamındaki sütun başlıkları süslemekte idi. Ayrıca mezar çatısında dekoratif grifonlar ile taş vazolar tasvirleri yer almaktaydı. Lahtin üzerinde yarı uzanmış kişi, mezarın sahibini temsil etmektedir.

Ulu Cami

Tire'nin en geniş haremli camisi olup Aydınoğlu Cüneyt Bey tarafından yaptırılmıştır. Belgelerde Camii-üş Şehir (Şehir Camisi) diye geçmektedir. Evliya Çelebi'nin 2 kapısı vardır dediği caminin bugün üç kapısı bulunmaktadır. Kentin en büyük camisi olup, Bizansın metropol kilisesi iken camiye çevrilmiştir.

Yalınayak Cami

Banisi Kanuni ve II. Selim devri Sadrazamlarından Ferhat Paşa'nın oğlu Hasan Çavuş'tur. Kimi kaynaklarda cami planının Mimar Sinan tarafından yapıldığından söz edilmektedir. 16. yüzyıl eserlerindedir. Camide görülen mihrap, minber ve kalem işçiliği yanında, şadırvanındaki bordür halindeki çiçek bezemeleri dikkati çekmektedir.

Yeğenağa Çeşmesi

Sadrazam Es-seyyid Yeğen Mehmet Paşa tarafından 1798 yılında yaptırılmıştır. Tire İtfaiye meydanı önünde bulunan anıtsal çeşme, 1912 yılında tamir görmüştür.

Yeniceköy Cami

Tire'nin Yeniceköy semtindeki cami Hamza Ağa tarafından 1684 yılında yaptırılmıştır. Evliya Çelebi Yeniceköy'den Yenice kasabası diye söz eder. Yeniceköy'ü anlatırken "Kurşunlu Cami, medrese, han, hamam, tekke, mektep, imaret ve çeşmelerle süslü, ikibin kiremit örtülü evli şirin bir kasabadır. Kırım'ın bahçe sarayından ve Kaçı Bağlarından bile güzeldir" demiştir.

Yeni Han

Sadrazam Lütfi Paşa vakfından olup, esir ticaretinin yapıldığı yer olarak ünlüdür. Leyse caminin batısında yer alır. Paşanın 1543 yılındaki vakfiyesine göre üstte 37, altta 24 odası ile 100 at alacak ahır ve şadırvanı vardı. Hanın kuzey cephesi dışındaki dükkanlar hala çalışmaktadır.

Yoğurtluoğlu Külliyesi

1441 yılında Yoğurtlu Mehmet tarafından yaptırılmıştır. Aynı avluyu paylaşan cami, medrese, imarethane ve rasathaneden oluşmaktadır. Hamamı yıkılmıştır. Özellikle rasathanesi Osmanlı Tarihi açısından önemlidir. Bir yapılar topluluğu özelliği taşıması bakımından ilginçtir.

Yeniceköy Hamamı

Aydınoğulları Beyi İsa Bey tarafından Yeniceköy semtinde 14. yüzyılda yaptırılmıştır. Bu hamam aynı zamanda Yeniceköy semtinin kuruluşunu yansıtmaları bakımından önemlidir. Hamamın pek az bölümü ayaktaadır.

Yeşil İmaret Zaviyesi

Aydınoğulları Beyliğine son veren II. Murat'ın kumandanlarından Halil Yahşi Bey tarafından yaptırılmıştır. Kentteki ilk Osmanlı eseridir. 1441 tarihli vakfiyesi bulunan zaviyenin en önemli özelliği ibadet mekanlarının yarım kubbe ile büyütülen ilk örneği olmasıdır. Ana bölümün doğu ve batısındaki bölümler Mevlevihanelerdir. Bu zaviyenin vakıfları içinde yer alan Tahtakale Çarşısı halen Tire'nin kullanılan Merkez Çarşısı konumundadır. Yeşil İmaret Zaviyesi 1936-1971 yılları arasında Müze olarak kullanılmıştır.

Hidrellez Kutlamaları

Her yıl 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan günün sabahı Dere kahve semtinde baharın gelişi sade törenlerle kutlanır. Adaklardanırvedualar edilir. Hızır-İlyas olarak da bilinir. Halk inanışında ölümsüz sayılan Hızır ile İlyas kişiliklerinin ilişkilendirilmesi Hidrellez kutlamalarının temelini oluşturur. Bahar Bayramı niteliği taşımakla birlikte Hızır'ın olağanüstü özelliklerinden yardım sağlama inancıyla birleşmiştir. Zenginlik, sağlık, bereket elde etme, hastalık ve kötülük kovma amacına yöneliktir. Rumi takvime göre İlbaharın başlangıcı sayılan 23 Nisan, Miladi takvime göre 6 Mayıs, Hristiyan dininde Ortodokslarda Aya Yorgi, Katoliklerde Aziz Georgius adıyla kutlanır.

Sultan Nevruz Kutlamaları

Bektaşiliğin kurucusu Balım Sultan için Hisarlık Köyü yakınlarında ve kendi adıyla anılan türbe civarında yüzlerce yıldır yapılan kutlamalardır. Her yıl 21 Mart'ta yapılan törenler Tirelilerce coşkuyla kutlanır. Kutlama son yıllarda Taştepe, Maltepe ve Toptepe gibi semtlere taşınmıştır. Piknik niteliğindedir.

Tire Pazarı

Salı günleri kurulan ve neredeyse ilçenin tüm sokaklarına yayılan Tire pazarı, her salı sabahı belediye hoparlörlerinden okunan Pazar Duası'yla başlar. 1700'den fazla tezgahı olan Tire Salı Pazarı'nda mevsimine göre kuzukulağı, şevketibostan, turpotu, hardal, pazı, mellengeç, çobandüdüğü gibi ot ve sebzeler satılmaktadır. Peynir, çökelek ve yağların dışında iğne oyları, kanaviçeler ve keçe, nalın, semer, kalay, urgan gibi az bulunur ürünleri de bulmak mümkündür.

Tire Müzesi

Tire'de Halkevinin sanat kolu olarak 1935 yılında açılmış olup, 1936 yılında Halil Yahşi Bey'in yaptırmış olduğu Yeşil İmarat Camii'ne taşınarak ziyarete açılmıştır. Zengin arkeolojik ve etnografik eserlere sahiptir. 1971 yılında yeni binasında hizmete girmiştir. Etnografik malzemeler içinde Rufai tarikatının eşyaları, Urgancı esnafının Ahi Sancağı, Bismillahirrahmanirrahim yazılı piring taneleri ve tezhibli el yazması Kuranlar ilginç malzemelerdir. Müzede 3.231 adet arkeolojik, 3.165 adet etnografik eser ile 20.218 adet sikke bulunmaktadır.

1.4.2. KÜLTÜREL DEĞERLER

Tire'nin kültür tarihinden söz ederken, yüzyıllardır onun folklorunu zenginleştiren, yaşantısını biçimlendiren, çevresiyle ve devletle olan ilişkilerini etkileyen, sosyal ve ekonomik hayatına yön veren el sanatlarından bahsetmemek mümkün değildir.

Teknolojinin gelişmesi, yeni ham maddelerin bulunması ve ihtiyaç alanlarının daralması nedeniyle bugün artık eski parlaklığını yitirmiş olan Tire'deki el sanatları içinde urgancılığın, beledi dokumacılığının, nalıncılığın ve keçeciliğın ayrı bir yeri vardır.

1.4.2.1. Urgancılık

Tire'nin sembolü olup urgancılık deyince kenevirde üretilen kendir urgancılığı akla gelmektedir. Tarihi, antik çağa kadar uzanan el urgancılığının Tire kültür tarihinde oldukça eskiye dayanan bir geçmişi vardır. Küçük Menderes ovasının verimli topraklarında yüzyıllar boyunca bölgenin en kaliteli kendiri yetiştirilmiştir. Beyazlığı ve sağlamlığı ile tüm yurttan ün kazanmıştır. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethederken,

Tire'li ustaların ördüğü urganla gemilerini karadan Haliç'e çektiği rivayet edilmektedir. Osmanlı Donanması'nın halatları da Tire'de dokunmaktaydı. Bu nedenle kent yüzyıllar boyu Kendir Vergisi'nden muaf tutulmuştur.

Osmanlı döneminde binden fazla olan çark sayısı, 1951 yılında Tire Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yayınlanan kitapta 600 çark olarak geçmekte iken günümüze 50 çark kalmıştır. Tire Müzesinde urgancı esnafının dokuduğu atlas üzerine işlenmiş ve üzerinde İmam-ı Gazali'nin adı yazılı klaptanlı Urgancılar Sancağı bulunmaktadır. Şu anda 50 kadar aile evlerinde urgancılıkla geçinmektedir.

1.4.2.2. Beledi Dokumacılığı

Osmanlıların erken dönemlerinde Tire'den Bursa'ya ulaşan dokuma sanatlarından biri de Belediye Dokuması'dır. Tire'nin Ekinhisarı ve Karacaali semtlerinde yoğunlaşan üretimin hammaddesi olan ipeğin elde edilmesi için vakıf dutluklar oluşturulmuştur. Araştırmalarda en eski Belediye dokumalarına 16. yüzyılda Tire'de, daha sonra Bursa'da rastlanmıştır. Tezgah adedinin bir zamanlar 500 olduğu bazı kaynaklarda yer almaktadır. 1908 yılında 60 el tezgahına sahip olan Tire'de bu sayı, 1930'da 38'e, 1951'de 26'ya, günümüzde tek tezgaha düşmüştür. Bademye ve Süleymaniye adlı iki ayrı tezgahı vardır. Başlıca motifleri Bademli, Kutulu, Celepiş, Tireiş, Aynalı ve Yıldızlı'dır. Çift kat olan Belediye Dokumasının alt kısmı beyazdır. Üst kısımları beyaz, sarı, kırmızı, mavi ve lacivert renklerde olmaktadır. Tire Ticaret Odası 1996 Mayıs ayı içinde Tire Çıraklık Eğitimi Merkezine Belediye tezgahı olarak Tire'nin bu kültürünü yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak amacıyla bağışta bulunmuştur. Belediye Dokuması yorgan, minder ve pencere örtüsü olarak yüzlerce yıl kullanılmıştır.

1.4.2.3. Nalıncılık

Tire'de el sanatları içinde nalıncılığın farklı bir yeri vardır. Kadife üzerinde sim-sırma ile işlenmiş nalınların ilk defa Tire'de yapıldığı söylenmektedir. Nalın yapımında kavak ağacı kullanılması işçiliğini de kolaylaştırmıştır. İmal edilen nalınlar kına rengine boyandıktan sonra sim, sırma ve pullarla işlenir. Bu sanatın uzun yıllar yaşamasına, nişan ve düğün hediyesi olarak genç kızlara bu nalınlardan hediye edilmesinin gelenek haline gelmesi neden olmuştur.

1.4.2.4. Keçecilik

Esnaf teşkilatı ve gelenekleri ile Tire'nin sosyal hayatında önemli izler bırakan keçecilik, yıllarca geniş bir halk kitlesinin geçim kaynağı olmuş ve Tire folklorüne renk katmıştır. Yoğun bir emek gerektiren bu el sanatı teknolojiye yenik düşmüş, unutulmaya ve kaybolmaya yüz tutmuştur.

Keçe hazırlanışı zor, kullanışı rahat ve sağlıklı bir el sanatı ürünüdür. Koyun ve kuzu yününden yapılır. Keçede daha çok kırmızı ve lacivert renk kullanılır.

1.4.2.5. Yorgancılık

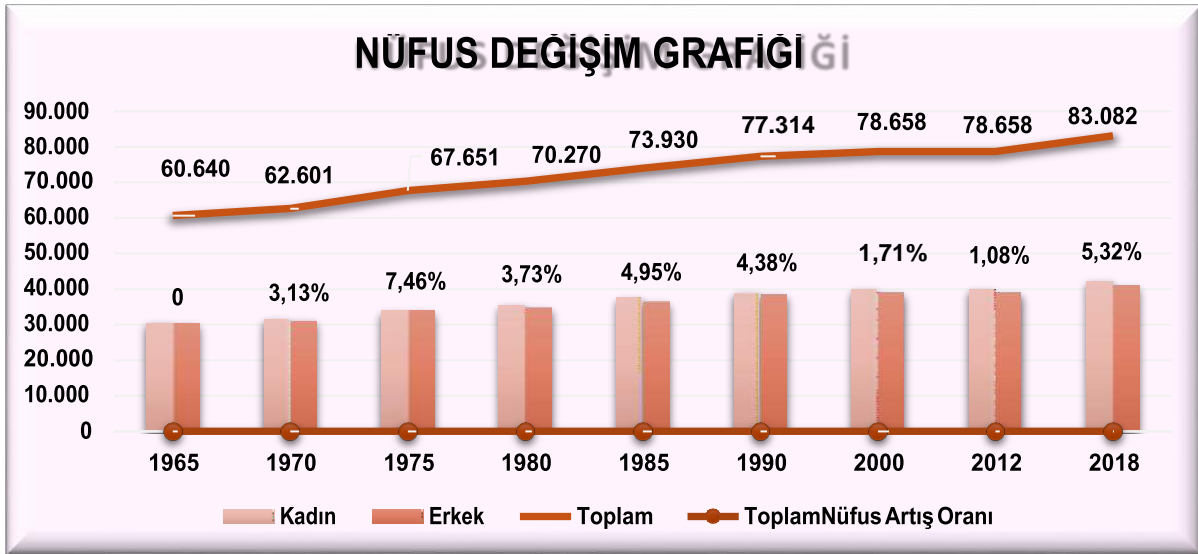
Oldukça zengin motif çeşitlerine sahiptir. İlçemizde Yorgancılar Çarşısı olarak bilinen Uzunçarşı'da 25 civarında işyeri varlığını sürdürmektedir. El sanatları içinde, kent içi ve dış pazarlardaki yeri nedeniyle önemli bir yere sahiptir.

1.5. DEMOGRAFİK YAPI

2018 yılı ADNKS sonuçlarına göre ilçe nüfusu 84.457'dir. Merkez mahalleler ve kırsal mahallelerde yaşayan erkek nüfus sayısı 41.552, kadın nüfusu ise 42.905'dir.

3.4.1. Yıllara Göre Nüfus Dağılımı

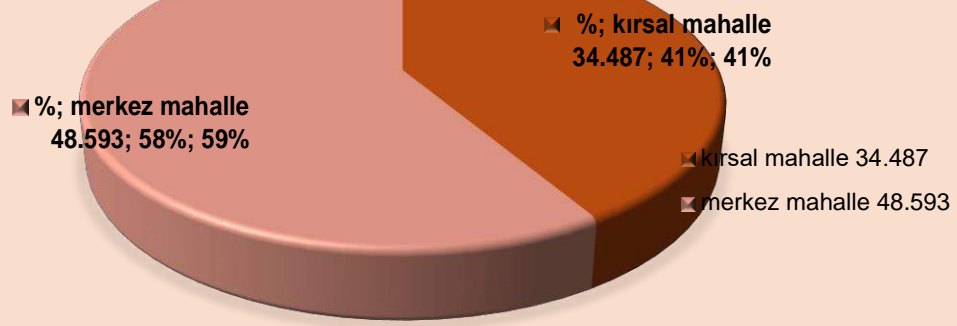
Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) oluşturduğu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden (ADNKS) elde edilen bilgiler doğrultusunda Tire'nin nüfus artış hızında bir artış olduğu gözlenmektedir. Geçmiş yıllarda ilçenin göç almaması ve aile planlamasına önem verilmesi gibi nedenler gösterilebilirken, 2016 yılı itibarıyla Tire'nin nüfus artışında gözle görülür bir değişim izlenmektedir. Bu hareketliliğin nedeni olarak gerekli istihdam olanaklarının artması sebebiyle yaşanan göç, kaliteli yaşamın artmasının doğal ve kültürel yapısının cazibe merkezi olarak görülmesi, tanıtımının iyi yapılması, konut artışı vb. gelişmeler gösterilebilir.

Tablo 1 Yıllara Göre Nüfus Değişimi

	1965	1970	1975	1980	1985	1990	2000	2012	2018
Kadın	30.356	31.562	33.795	35.487	37.562	38.852	39.769	39.769	42.905
Erkek	30.284	31.039	33.856	34.783	36.368	38.462	38.889	38.889	41.552
Toplam	60.640	62.601	67.651	70.270	73.930	77.314	78.658	78.658	84.457
Toplam Nüfus Artış Oranı	-	3,13%	7,46%	3,73%	4,95%	4,38%	1,71%	1,08%	5,32%

İLÇE NÜFUSUNUN YERLEŞİM YERLERİNE GÖRE DAĞILIMI

3.6. Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı

Tire'nin nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında 0-40 yaş arası nüfusun toplam nüfusun %52'sini oluşturduğu görülmektedir ve bu oranla İzmir'deki 30 ilçe içinde 21.sıradan 16. sıraya yükselmiştir. Önceki yıllarda iş ve eğitim olanaklarının kısıtlılığı, genç nüfusun diğer il ve ilçelere göçüne neden olurken, 2018 yılı itibariyle bu durum görüldüğü üzere göç vermeyen ve göç alan bir ilçe olarak Tire ilçesinin karşımıza çıktığını söyleyebiliriz.

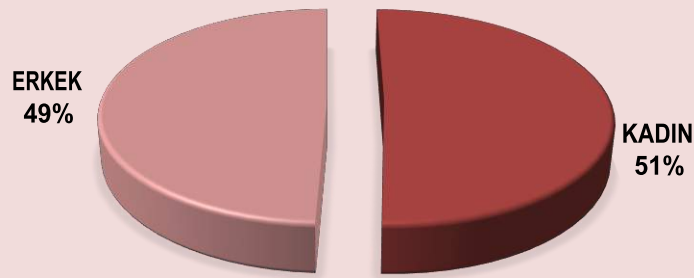
İZMİR İLÇELERİ YAŞLARA GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

Tablo 2 2018 Yılı Yaşlara Göre Nüfus Dağılımı-Tire

Yaş grubu	Erkek	Erkek %	Kadın	Kadın %	Toplam2	Yaş %'si
0-4	2.622	51%	2.457	49%	5.079	6%
5-9	2.641	52%	2.556	48%	5.087	6%
10-14	2.818	51%	2.577	49%	5.158	6%
15-19	2.543	52%	2.426	48%	5.286	6%
20-24	2.344	49%	2.638	51%	4.857	6%
25-29	2.651	51%	2.977	49%	5.444	7%
30-34	2.947	49%	3.316	51%	5.994	7%
35-39	3.289	49%	3.247	51%	6.559	8%
40-44	3.124	51%	2.867	49%	5.983	7%
45-49	2.878	49%	2.797	51%	5.614	7%
50-54	2.818	50%	2.858	50%	5.675	7%
55-59	2.827	50%	2.501	50%	5.557	7%
60-64	2.595	50%	2.691	50%	5.050	6%
65-69	2.120	48%	2.179	52%	3.980	5%
70-74	1.437	46%	1.708	54%	2.893	3%
75-79	905	42%	1.212	58%	2.059	2%
80-84	592	40%	1.004	60%	1.635	2%
85-89	319	29%	607	71%	860	1%
90+	82	24%	286	76%	300	0%
Toplam	41.552	49%	42.905	51%	84.457	

2018 YILI CİNSİYETE GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

Nüfusun %51'lik kısmı kadın, %49'luk kısmı ise erkek nüfustan oluşmaktadır.

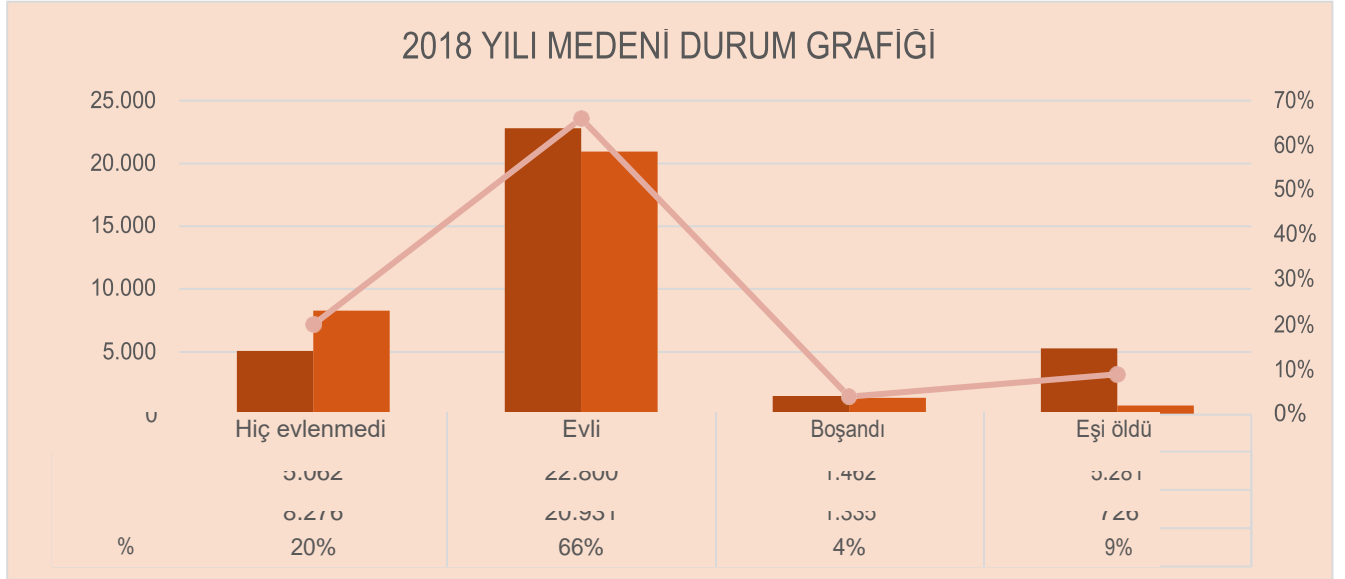
3.6.3. Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Medeni Durum

Tire ilçesinde yaş grupları ve cinsiyete göre medeni duruma bakıldığında genel nüfusun içinde hiç evlenmeyen Erkek-Kadın oranının %20,24 olduğu, evli olan erkek/kadın oranının ise % 66,38 olduğu, boşanan erkek/kadın oranının %4,24 olduğu, eşi ölen erkek/kadın oranının ise %9,11 olduğu görülmektedir. Bu

oranlar dikkate alındığında çoğunluğun evli olduğu ve boşanma oranının düşük olduğu bir ilçe olarak gözlemlenmekte.

Tablo 3 Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Medeni Durum 2018

Yaş grubu	Hiç Evlenmedi		Evli		Boşandı		Eşi Öldü		Toplam		Toplam
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
15-19	2.528	2.455	16	213	1	3	-	-	2.539	2.576	5.115
20-24	2.116	1.441	218	945	8	34	-	1	2.342	2.420	4.762
25-29	1.462	547	1136	1982	100	147	-	8	2.743	2616	5.359
30-34	743	207	2096	2580	98	142	1	17	2.940	2951	5.891
35-39	502	127	2607	2915	172	233	3	27	3.284	3302	6.586
40-44	280	117	2619	2799	215	243	7	73	3.121	3.232	6.353
45-49	168	77	2472	2419	225	233	9	128	2.874	2857	5.731
50-54	142	78	2461	2312	195	175	17	225	2.815	2790	5.605
55-59	109	60	2508	2246	172	159	35	387	2.824	2852	5.676
60-64	74	38	2301	1950	151	120	67	580	2.593	2.688	5.281
65+	33	41	1906	1317	88	87	91	732	2.118	2.177	4.295
Toplam	8.276	5062	20931	22800	1335	1462	726	5281	30.193	30461	60.654
Oran	12,56%	7,68%	31,77%	34,61%	2,02%	2,21%	1,10%	8,01%			-
Toplam	13.338		43.731		2.797		6.007				65.873
Oran	20,24%		66,38%		4,24%		9,11%				-

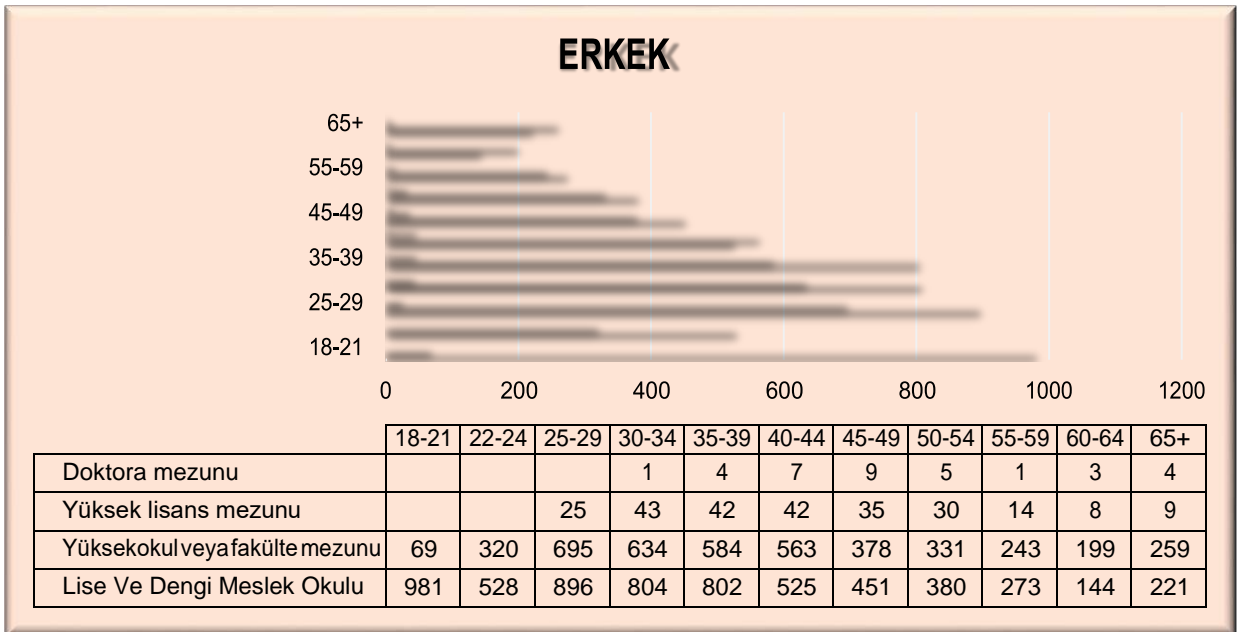
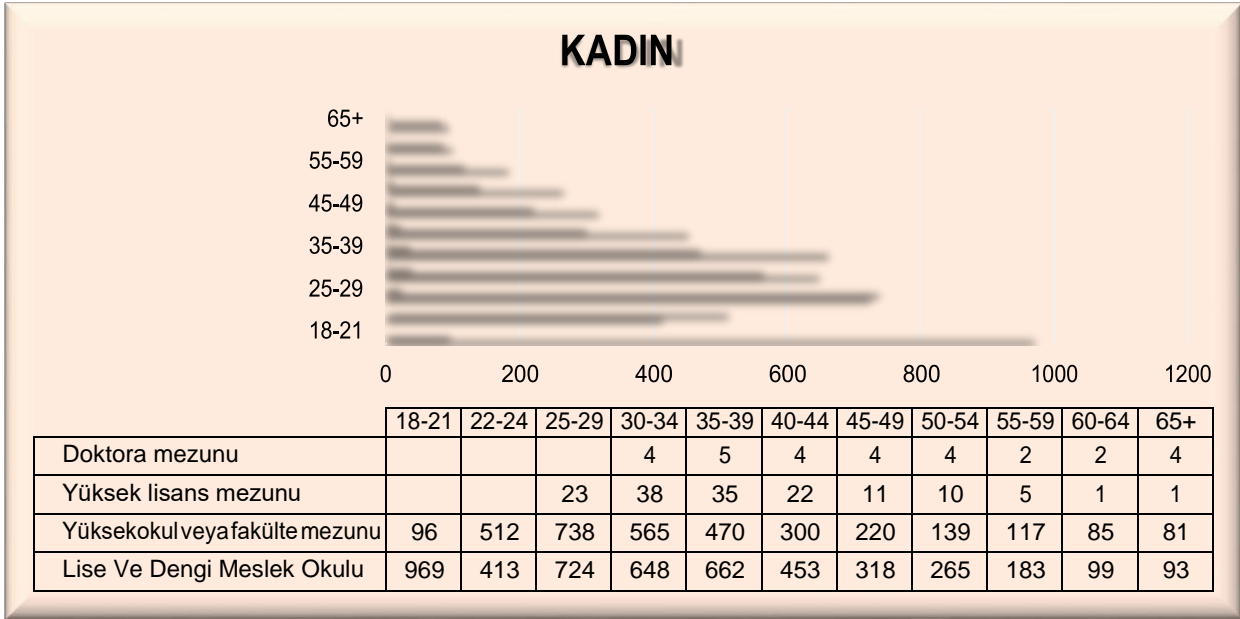

3.6.4. Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Okur-Yazarlık Durumu

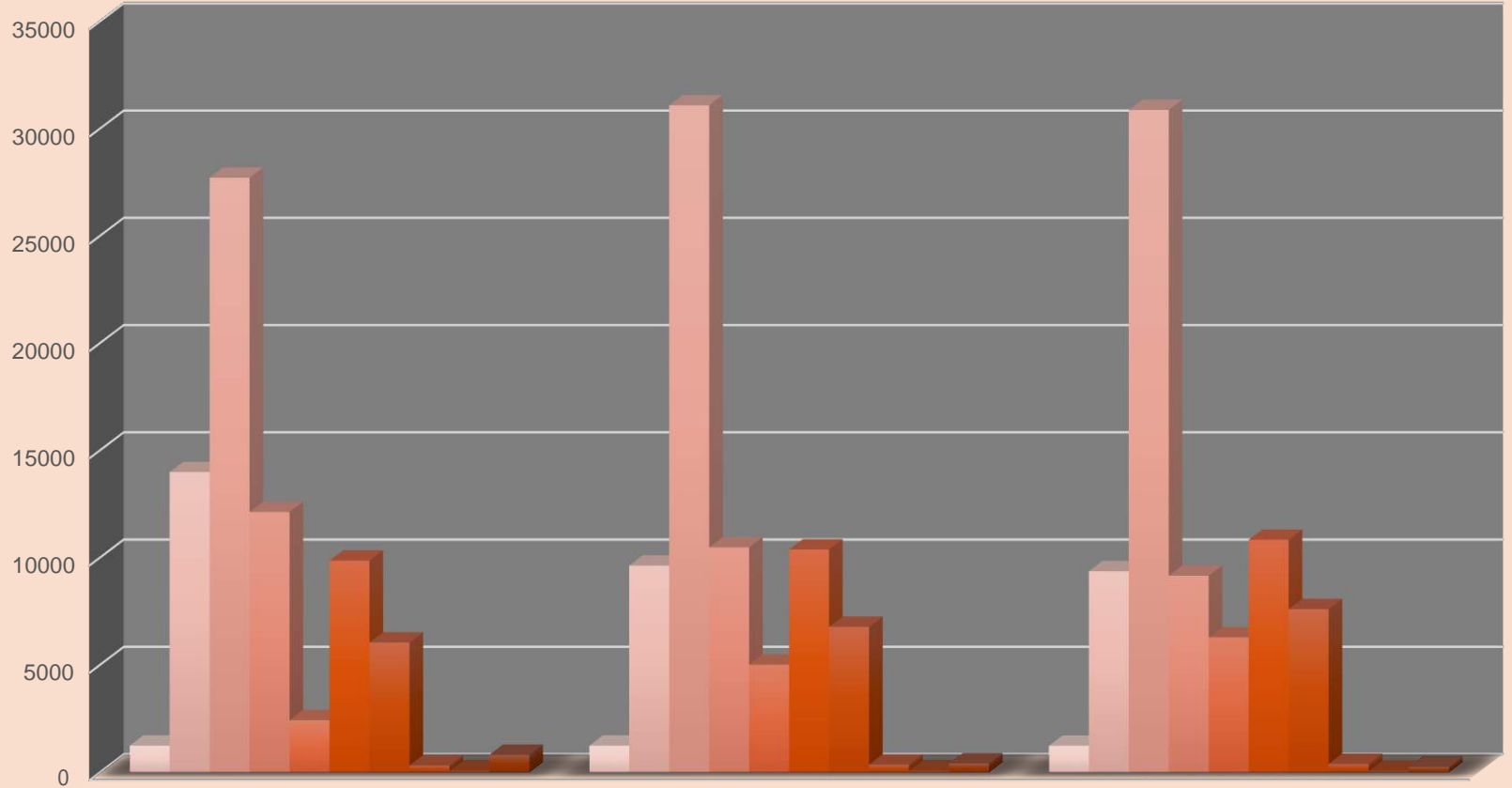
Okuma-yazma bilmeyen kadın nüfusu, okuma-yazma bilmeyen erkek nüfusundan yaklaşık %57 oranında daha fazladır. Okuma-yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen kişi sayısı toplam nüfusun yaklaşık %17'sini kapsamaktadır. Okuma-yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen kadın sayısının erkek sayısından fazla olmasının nedeni toplumda kadının eğitim almasına verilen değer düşük olmasından kaynaklanmaktadır. İlköğretimin 1997 yılında zorunlu hale gelmesiyle ilköğretim mezunlarının ilköğretim mezunlarından %50 daha az olmasının nedeni yine toplumda kadının eğitim almasına verilen değer düşük

olmasından dolayı aileleri tarafından okula gönderilmemeleri ya da eğitimleri tamamlanmadan okuldan alınmalarından kaynaklanmaktadır.

14 ile 21 yaş arasında lise ve dengi okul mezunu olan kadın sayısı erkek sayısından %9 daha fazla olmasına rağmen 21 yaş üstü gruplarda bu oran düşmektedir. Yüksekokul veya fakülte mezunu olan kişi sayısının toplam nüfusa oranı yaklaşık %7 olmakla birlikte yüksek lisans mezunu kişiler toplam nüfusun %0,30'luk, doktora mezunu kişiler %0,07'lik ve Okur-yazarlık durumu açısından hiçbir bilgiye ulaşılamayan kısım ise %1'ini kapsamaktadır

TİRE İLÇESİ YILLARA GÖRE EĞİTİM DURUMU GRAFIĞI

Eğitim Durumu	2016	2017	2018
okuma yazma bilmeyen	1246	1244	1.237
okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	13989	9.632	9.368
İlkokul Mezunu	27711	31.091	30.874
ilköğretim mezunu	12131	10.475	9158
Ortaokul veya dengi okul mezunu	2431	5.013	6.285
Lise veya dengi okul mezunu	9.862	10.381	10.832
yüksekokul veya fakülte mezunu	6046	6.773	7.598
Yükseklisans mezunu	319	362	394
Doktora mezunu	67	69	63
Bilinmeyen	821	414	252

Tablo 4 Yıllara Göre Eğitim Durumu

	2016			2017			2018		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	310	936	1.246	329	915	1.244	328	909	1.237
Oran	0,84%	2,46%	1,55%	0,88%	2,38%	1,52%	81,25%	2,17%	1,50%
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	5.611	8.378	13.989	3.497	6.135	9.632	3.361	6.007	9.368
Oran	15,33%	22,03%	17,40%	9%	15,96%	11,84%	8,32%	14,39%	11,41%
İlkokul Mezunu	12.912	14.799	27.711	14.427	16664	31.091	14.305	16.569	30.874
Oran	35,27%	38,92%	34,47%	39%	43,37%	38,23%	35,43%	39,70%	37,60%
İlköğretim mezunu	6.615	5.516	12.131	5.870	4.605	10.475	5.122	4.036	9.158
Oran	18,07%	14,50%	15,09%	15,84%	11,98%	12,88%	12,68%	9,67%	11,15%
Ortaokul veya dengi okul mezunu	1.510	921	2.431	2.833	2.180	5.013	3.478	2.807	6.285
Oran	4,12%	2,42%	3,02%	7,64%	5,67%	6,16%	8,61%	6,72%	7,65%
Lise veya dengi okul mezunu	5.433	4.429	9.862	5.782	4.599	10.381	6.005	4.827	10.832
Oran	14,84%	11,64%	12,26%	15,61%	11,97%	12,76%	14,87%	11,56%	13,19%
Yüksekokul veya fakülte mezunu	3.461	2.585	6.046	3.803	2.970	6.773	4.275	3.323	7.598
Oran	9,456%	6,79%	7,52%	10,26%	7,730%	8,32%	10,59%	7,96%	9,25%
Yüksek lisans mezunu	203	116	319	225	137	362	248	146	394
Oran	0,55%	0,30%	0,39%	0,60%	0,35%	0,44%	0,61%	0,34%	0,47%
Doktora mezunu	36	31	67	37	32	69	34	29	63
Oran	0,09%	0,08%	0,08%	0,09%	0,08%	0,08%	0,08%	0,06%	0,07%
Bilinmeyen	509	312	821	234	180	414	136	116	252
Oran	1,39%	0,82%	1,02%	0,63%	0,46%	0,50%	0,33%	0,27%	0,30%
Toplam	36.600	38.023	74.623	37.037	38.417	75.454	37.292	38.769	76.061
Nüfus	39.585	40.796	80.381	40.048	41.267	81.315	40.367	41.735	82.102

1.6. EKONOMİK YAPI

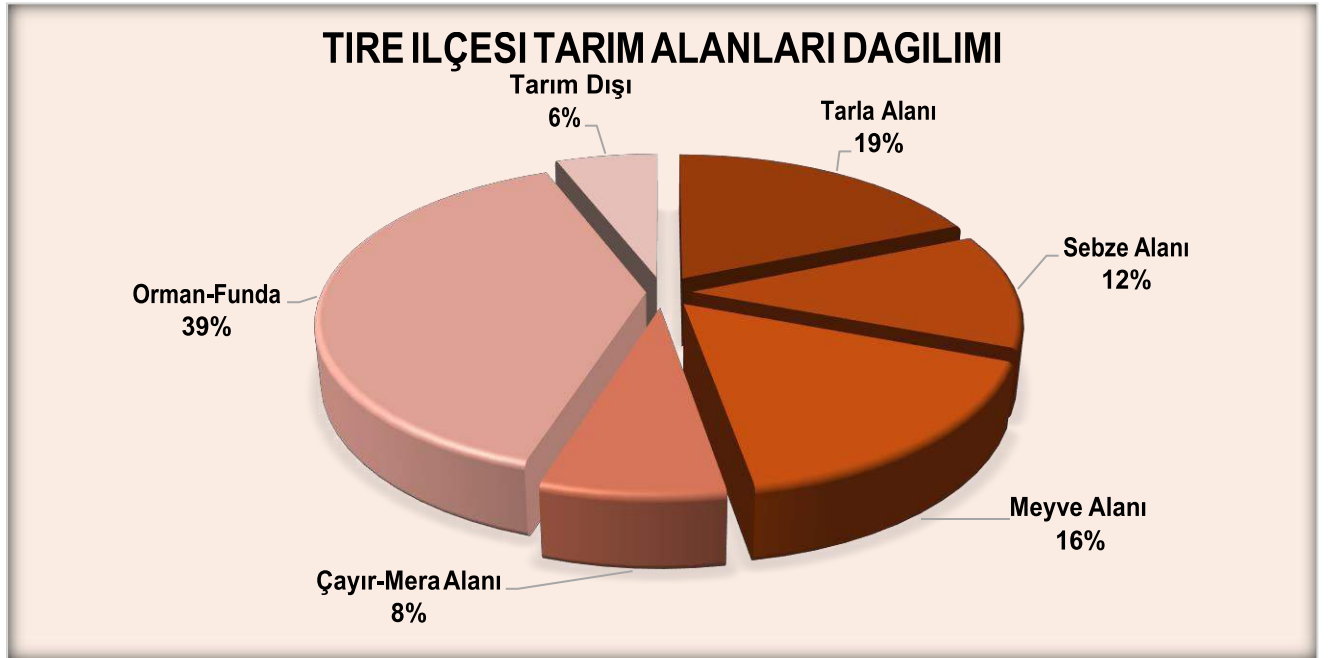
1.6.1. Tarımsal Yapı ve Hayvancılık

Fotoğraf 1 Çırçır Fabrikası

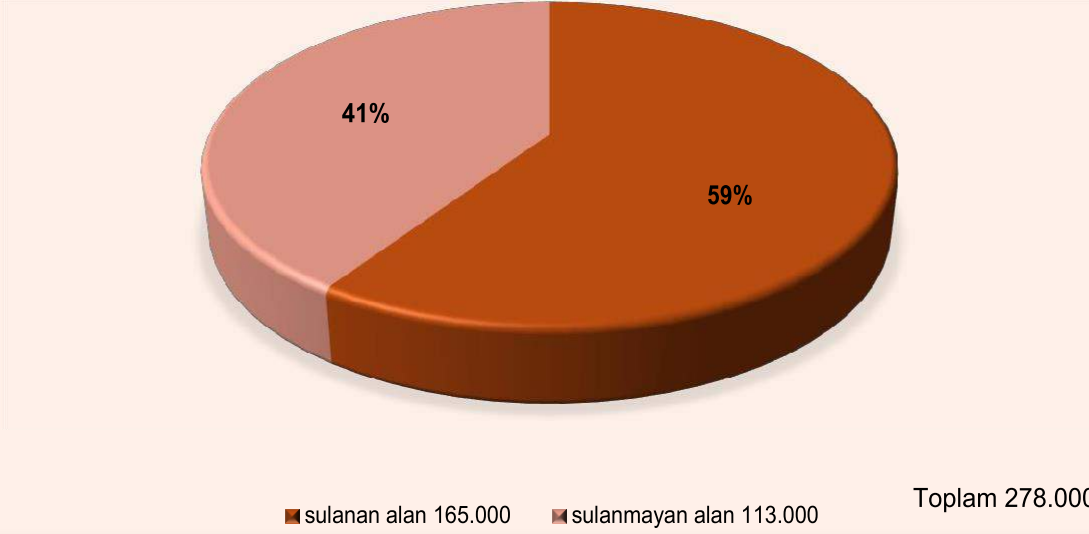
Tire'nin kesinlikle bir tarım ilçesi olduğu söylenebilir. İlçede her türlü kültür bitkisinin üretimi yapılabilmektedir. Toplam alanı 891.000 dekar olan ilçenin 2018 yılında tarım yapılan alanı 277.393 dekadır. Doğu-Batı doğrultusundaki Kızılcahavlu ve Gökçen'den itibaren Yeniçiftlik' e kadar devam eden Küçük Menderes havzası ile Tire-Selçuk yolu civarındaki arazilerin taban yapısı iyi drenajlı, şimdilik sorunu olmayan taban arazi niteliğindedir.

Güme dağı eteklerindeki köyler orta ve yer yer şiddetli erozyona maruz kalan ve kesinlikle teraslama yapılarak bağ, meyvelik, zeytinlik tesis edilmesi zorunlu olan topraklardır.

İlçe tarımında en büyük sorun sulama konusunda yaşanmaktadır. 278.00 dekarlık tarım alanının 165.000 dekarlık (%59) kısmında sulama yapılmakta, 113.000 dekarlık (%41) kısmında ise yapılamamaktadır. Sulama çiftçinin kendi imkânlarıyla açmış olduğu derin su sondajları ile yapılmaktadır.

TİRE İLÇESİ TARIM ALANI SULAMA ORANLARI

İlçe nüfusunun %80'i çiftçilikle uğraşmaktadır.

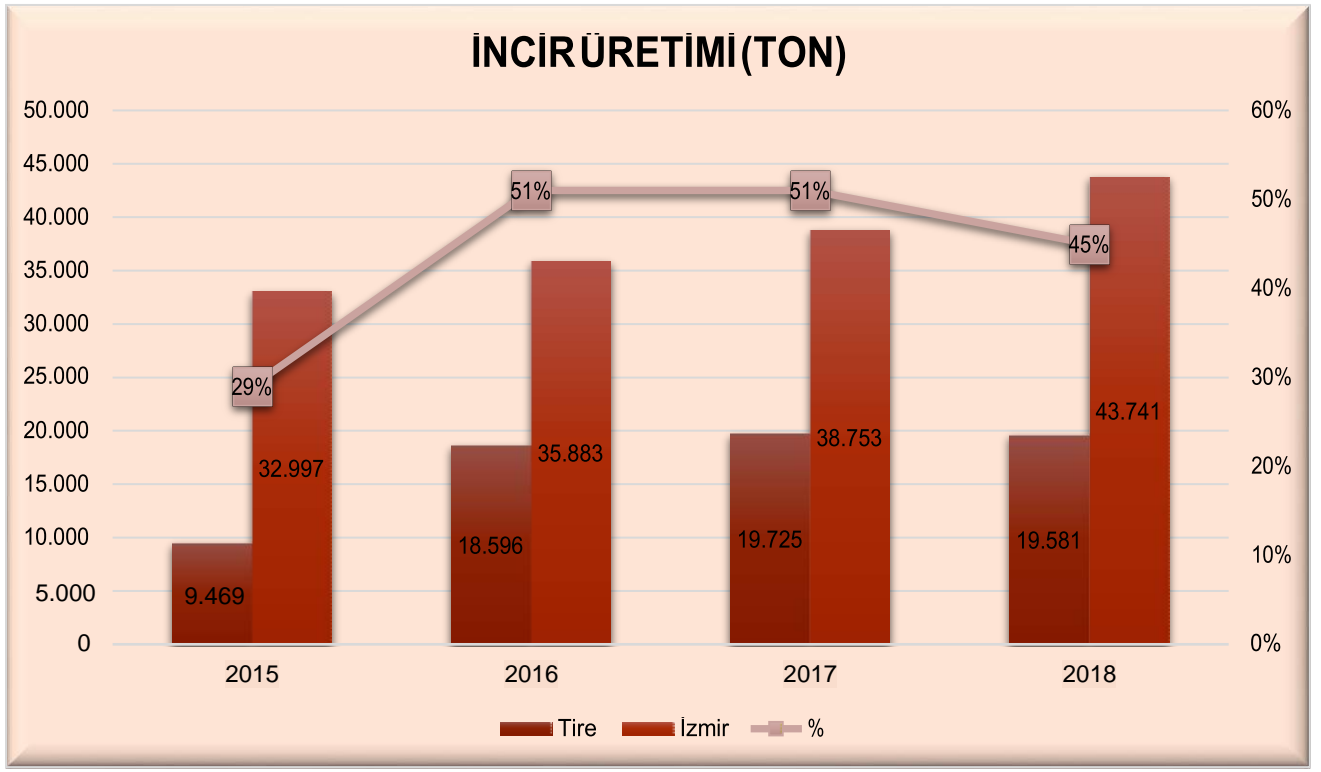
Başlıca ürünleri Mısır, Patates, Şeftali, Zeytin, İncir, Domates, Karpuz, Salçalık Biber ve Kavundur. Yetiştirilen ürünler ilçe toptancı halinde değerlendirilmektedir. Ürünler ilçe içinde tüketildiği gibi civar il ve ilçelere de gönderilmektedir. Aşağıdaki tablolarda ilçede yetiştirilen ürünlere ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1 Tire İlçesinde Üretilen Ürünlerin Ürün Gruplarına Göre Dağılımı

	2016		2017		2018	
	Alan	Ürün Miktarı (Ton)	Alan	Ürün Miktarı (Ton)	Alan	Ürün Miktarı (Ton)
Saman Ve Ot	5246,25	37406,125	20798,106	1144,453	5413,3	1139,825
Patates-Kuru Baklagiller-Yenilenebilir Kök Ve Yumrular	6600	21111	6643	21150	6605	134074
Tahıllar	59.438	33.062	57105	29597	1394,592	453,751
Tekstilde Kullanılan Ham Bitkiler	4.000	1.345	4000	1213	4000	1336
Yağlı Tohumlar	2.000	585	2000	528	2000	589

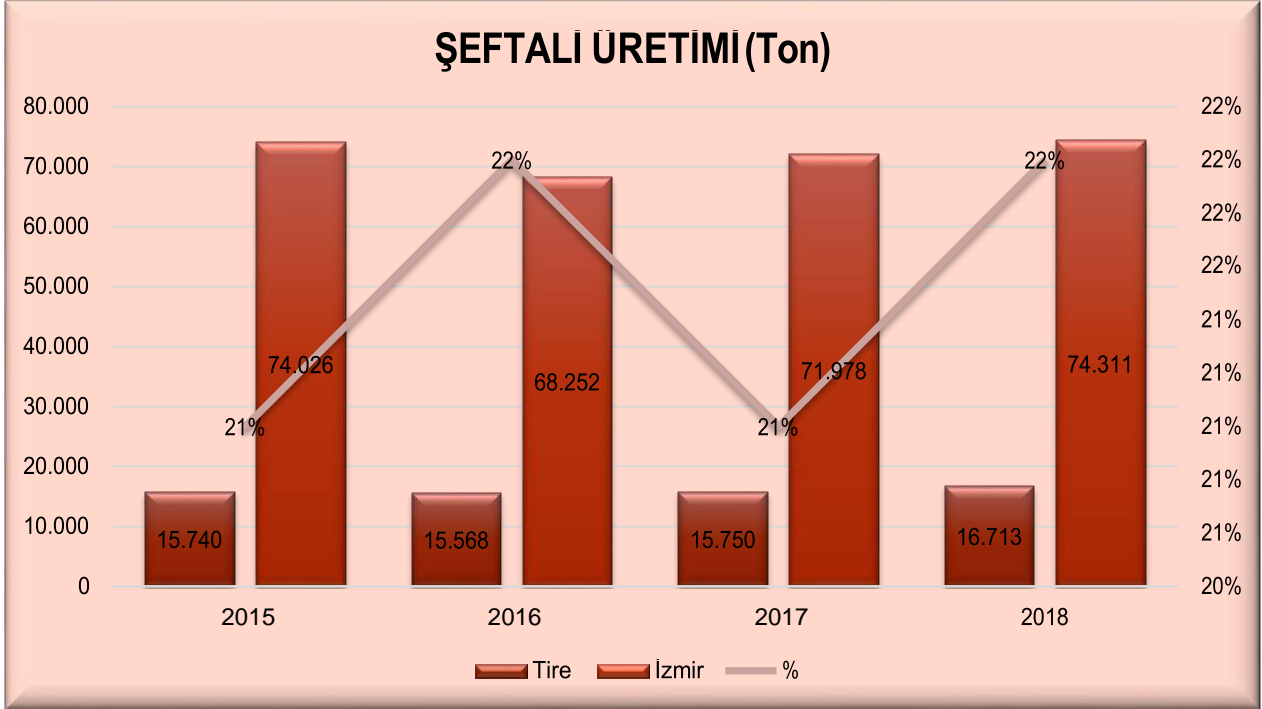
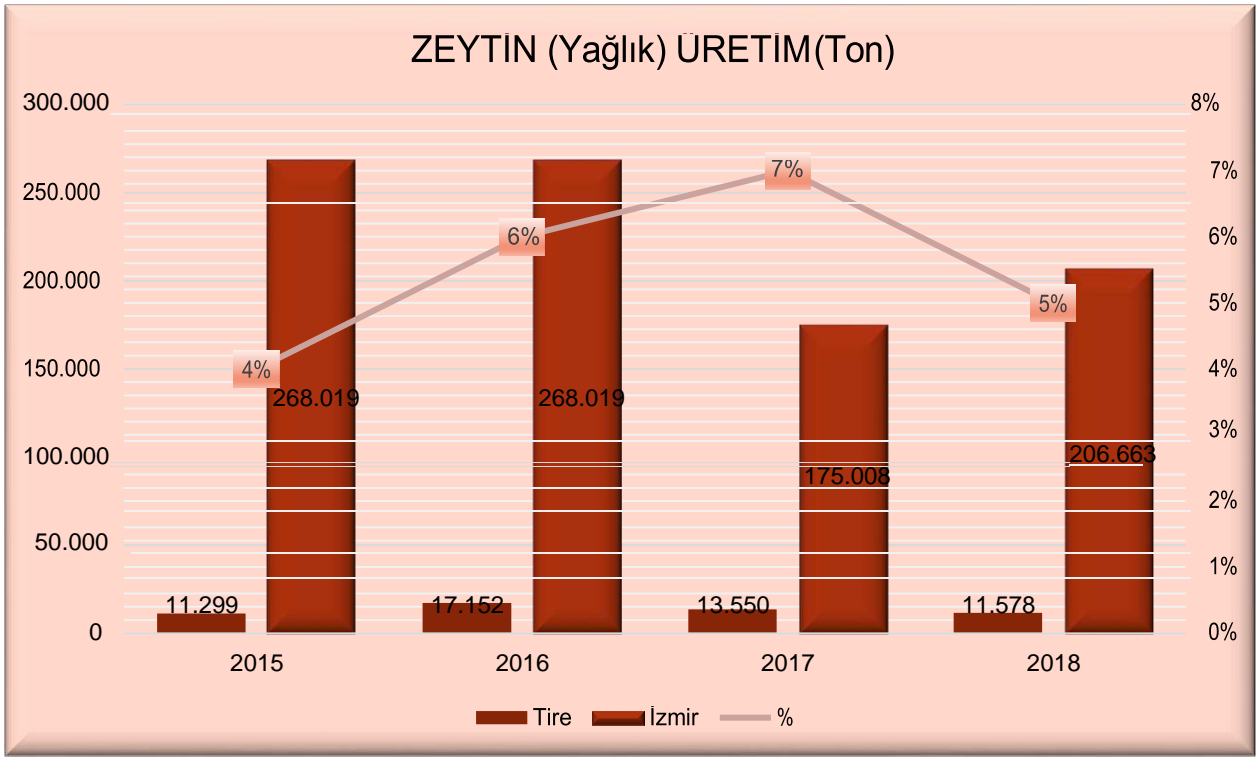
Tablo 2 Tire İlçesinde Üretilen Ürünler

		2016		2017		2018	
Grup adı	Ürün adı	Ekilen alan	Üretim (Ton)	Ekilen alan	Üretim (Ton)	Ekilen alan	Üretim (Ton)
Diğer sebzeler (başka yerde sınıflandırılmamış)	Karnabahar	1.000	1.500	1.010	1.515	1.050	1.575
	Brokoli	100	150	110	165	150	225
	Lahana (Beyaz)	2.000	6.000	1.950	5.850	1.950	5.836
	Marul (Göbekli)	300	450	325	488	350	540
	Enginar	25	38	25	38	25	38
	Ispanak	500	500	525	525	550	578
	Pazı	35	53	35	53	35	53
	Soğan (taze)	2.000	3.000	2.000	3.000	2050	3167
	Sarımsak(taze)	700	1.050	700	1.050	700	1.033
	Pırasa	500	1.250	500	1.250	500	1.246
	Kırmızı Pancar	220	880	220	880	220	880
	Kereviz (Kök)	170	255	170	255	170	255
	Turp (Kırmızı)	250	375	230	345	230	345
	Kök ve Yumru Sebzeler	Domates (sofralık)	550	2.239	550	2.727	600
Domates(salçalık)		14.000	70.910	15.000	75.345	15.200	80.210
Hıyar (sofralık)		600	1.200	600	1.200	600	1.200
Hıyar (Turşuluk)		700	1.736	600	1.488	600	1.488
Acur		80	240	100	300	100	300
Biber (Salçalık, Kapyra)		12.000	30.000	11.600	29.000	11.800	30.680
Biber (Dolmalık)		600	900	550	825	600	926
Biber (Sivri)		1.400	2.100	1.350	2.025	1.350	2.021
Bamya		600	300	550	275	500	225
Patlıcan		1.500	4.500	1.480	4.440	1.500	4.575
Kabak (sakız)		450	1.125	450	1.125	400	980
Bezelye (Taze)		1.500	1.125	1.550	1.163	1.600	1.280
Fasulye (Taze)		6.000	6.000	6.100	6.100	6300	7.220
Börülce (taze)		1.600	1.280	1.700	1.360	1.600	1.600
Bakla (Taze)		600	480	550	440	550	440
Barbunya Fasulye (Taze)		650	390	650	390	650	390
Kavun		6.000	18.000	6.000	18.000	5500	13.750
Karpuz		14.000	56.000	13.450	53.881	13.000	39.000

Tablo 3 Tire İlçesinde Üretilen Bahçe Bitkileri

	2016			2017			2018		
	TİRE	İZMİR	%	TİRE	İZMİR	%	TİRE	İZMİR	%
Zeytin (Yağlık)	17152	268019	6,39%	13550	175008	7,74%	11.578	206663	5,602357
Ceviz	655	5948	11%	605	4351	13,9%	585	4523	12,9%
Üzüm	1401	94557	1,48%	1324	86002	1,53%	1322	172775	0,76%
Elma (Diğer)	288	833	34,5%	288	949	30,3%	242	795	30,4%
Şeftali (Diğer)	15568	68252	22,8%	15750	71978	21,8%	16.713	74311	22,4%
Armut	700	5094	13,7%	700	5306	13,1%	668	5221	12,7%
Kayısı	468	2625	17,8%	454	2573	17,6%	427	3036	14,0%
Elma (Golden)	120	1591	7,54%	120	1594	7,52%	115	1602	7,17%
Nar	270	9991	2,70%	254	11854	2,14%	248	13023	1,90%

Tire'de ağırlıklı olarak büyükbaş hayvancılık olmak üzere küçükbaş hayvancılık, kümes hayvancılığı ve arıcılık yapılmaktadır.

Hayvancılığa verilen önemle çiftçilerin elinde bulunan yerli ırkların yöreye adapte olan kültür ırklarına dönüşümü sağlanmaktadır. İlçede ağırlıklı olarak süt sığırcılığı yapılmaktadır. Üretilen süt ilçede ve civar il ve ilçelerdeki mandıracılar ile büyük kapasiteli süt ve süt ürünleri üreticileri tarafından değerlendirilmektedir.

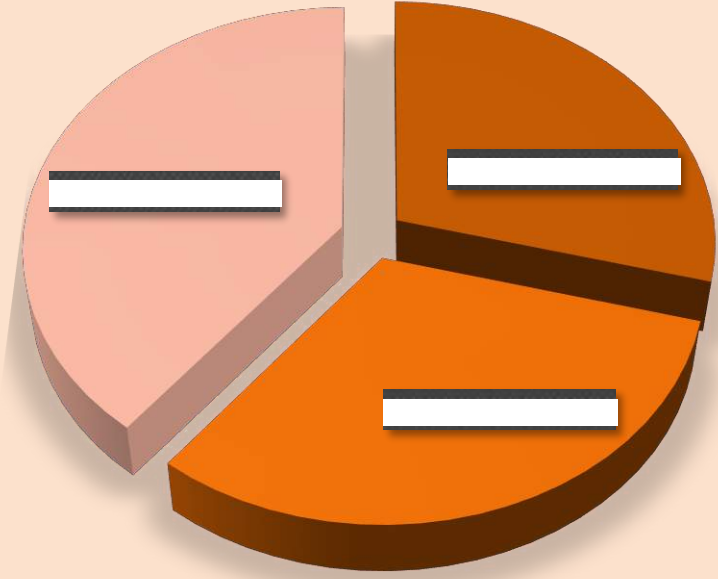
Tablo 4 Tire-İzmir Hayvan Sayıları ve Kıyaslama

Büyükbaş Hayvan Sayısı			Küçükbaş Hayvan Sayısı			
	Tire	İzmir	%	Tire	İzmir	%
2016	64.877	555.981	11%	42.395	786.798	5%
2017	89.616	562.151	15%	47.595	810.990	5%
2018	87.340	557.579	15%	60.520	786.798	7%
Toplam	241.833	1.675.711	41%	150.510	2.384.586	17%
Oran	14%			6%		

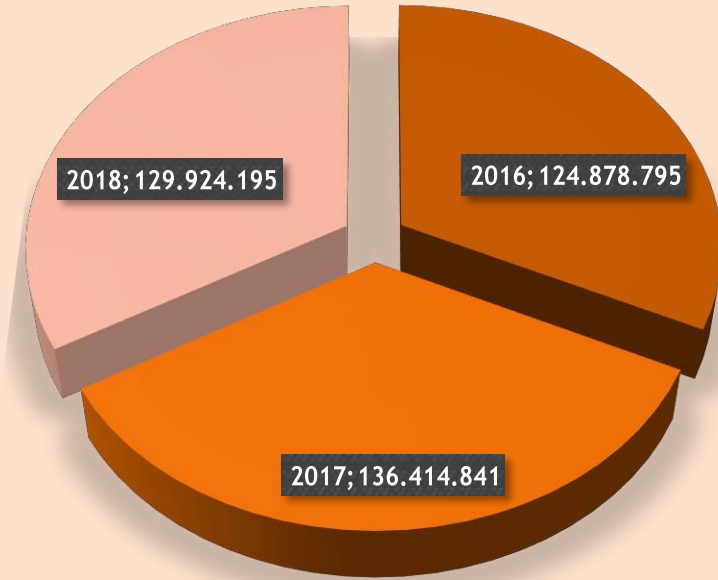
Tablo 5 Tire-İzmir Süt Üretimi ve Kıyaslama

Büyükbaş Süt Üretimi-Ton			Küçükbaş Süt Üretimi-Ton			
	Tire	İzmir	%	Tire	İzmir	%
2016	124.878,80	843.352,61	14%	1.128.227	29.840.721	4%
2017	136.414.841	862.106.567	15%	1.227.884	29.269.375	4%
2018	129.924.195	877.512.040	14%	1.525.024	28.513.162	5%
Toplam	266.463.915	1.740.461.960	43%	3.881.135	87.623.258	13%
Oran	15%			4.42%		

TIRE KUÇUKBAŞ HAYVAN SUT URETİMİ TON

TIRE BÜYÜKBAŞ HAYVAN SUT ÜRETİMİ TON

3.8. Sanayi

Tire; Hitit, Frigya, Lidya, Pers, Roma ve Bizans'a ev sahipliği yapmış, tarihin zengin kültür mirasına sahip bir kenttir.

Roma Senatosunda; "Kaystros Senatörlüğü" yani, Küçük Menderes Senatörlüğü adıyla temsil edilmiş; Bizans tarihi boyunca, bu parlak dönemini sürdürmüştür. 1308 yılında Küçük Menderes yöresi toprakları üzerinde Aydınoğulları Beyliği'nin kurulmasıyla Tire hızlı bir gelişim sürecine girmiştir. Bir süre Aydınoğulları Beyliğinin merkezi olmuştur. 1426 yılında Osmanlı İmparatorluğu'na kesin olarak bağlanmıştır. Osmanlı döneminde kurulan Aydın eyaletinin Sancak Merkezi de Tire olmuştur. Özellikle II. Murat ve Fatih Sultan Mehmet dönemlerinde girilen imar hareketleri, kenti İmparatorluğun diğer önemli kentleri arasına sokmuştur.

Osmanlı döneminde, yönetim merkezi olarak hem siyasi geçmişinden, hem de ekonomik gücünden yararlanmak suretiyle, tekrar tarih sahnesine çıkmıştır. 15. yüzyıldan 18. yüzyıla sahip olduğu darphanede mangır (bakır) ve akçe (gümüş) adı verilen paralar kesilmiştir. Özellikle, nakışlı mangırları Osmanlı Dönemi bakır paraları içinde değerli kabul edilmektedir.

1838 yılında yapılan ticaret anlaşmalarıyla Kara Gümrüklerinin kaldırılmasından sonra önemli gelişmeler meydana gelmiş ve Tire'de bir çok şirket kurulmaya başlamıştır. Bu tüccarlar içinde İngiliz uyruklu girişimciler, ekonominin önemli payına sahip olmuşlardır. Kentin kırsal kesiminde her türlü maden ocakları ile Avrupa'nın hammadde sorununu gidermede önemli etken olmuştur.

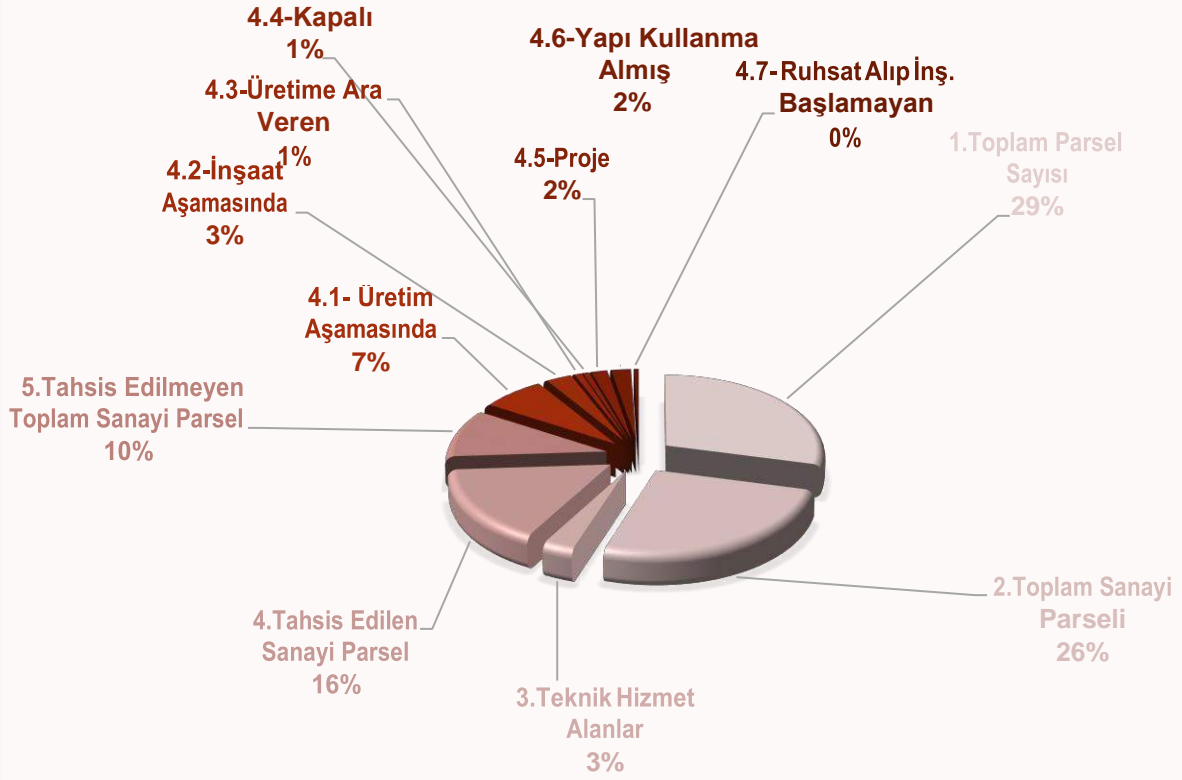
Tanzimat döneminde yaşanan ekonomik gelişmelerin sonucu olarak 1884 yılında Ticaret Odası kurulmuştur. Kuruluş, bu tarihten itibaren "Ticaret Odası", "Ticaret ve Sanayi Odası" ve "Ticaret ve Ziraat Odası" gibi isimlerle kentin ekonomik hayatına yön vermiştir.

Cumhuriyet'in kurulmasından sonra kentin sosyal, ekonomik ve kültürel yapısında önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Kent yaşamında önemli görevler üstlenen Rumların, 1922'de kentten ayrılmasıyla ortaya çıkan boşluklar Müslüman ve Yahudi unsurlarca yeniden yapılandırılmıştır. Bir çok iş kolu ve işlev bu iki unsur tarafından doldurulmuş ve kent tarihinde yeni bir sürece girilmiştir. Ticaret ve Sanayi Odası 1926 yılından itibaren "Ticaret Odası" olarak varlığını sürdürmüş ve ekonomik yapılanmaya katkıda bulunmuştur.

Tire'nin ekonomik gelişimindeki temel taşlarından biri olan Tire Organize Sanayi Bölgesi 1993 yılında kurulmuştur. Toplam 4.100.000 m² alan üzerine kurulmuş olan Organize Sanayi Bölgesi'nde ilk firma 1997 yılında faaliyete geçmiştir. Bugün 55 firma Tire Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet göstermektedir. Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren firmalardan 6 adedi yabancı ortaklıdır. 2016 yılı TOSBİ verilerine bakıldığında 213 adet toplam parselin varlığından, toplam da ise 2.930.531 m² alanın varlığından söz edebiliriz. Halen tahsis edilemeyen 74 parsel bulunmaktadır. Bunlar da yaklaşık 903,308 m² bir alan kaplamaktadır ve yatırımcıları beklemektedir.

	ADET	ALAN	M2%	ADET%
1.Toplam Parsel Sayısı	213	2.930.531	100	100
2.Toplam Sanayi Parseli	191	2.777.204	94,77	89,7
3.Teknik Hizmet Alanlar	22	153.327	5,23	10,33
4.Tahsis Edilen Sanayi Parsel	117	1.873.896	67,47	61,26
5.Tahsis Edilmeyen Toplam Sanayi Parsel	74	903.308	32,53	38,74
4*Tahsis Edilen Parsellerden				
4.1- Üretim Aşamasında	52	966.184	51,56	44,44
4.2-İnşaat Aşamasında	21	218.735	11,67	17,95
4.3-Üretime Ara Veren	6	241.300	12,88	5,13
4.4-Kapalı	5	154.224	8,23	4,27
4.5-Proje	13	110.887	5,92	11,11
4.6-Yapı Kullanma Almış	16	142.566	7,61	13,68
4.7- Ruhsat Alıp İnş. Başlamayan	4	40.000	2,13	3,42

TIRE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ ALAN DAĞILIMI

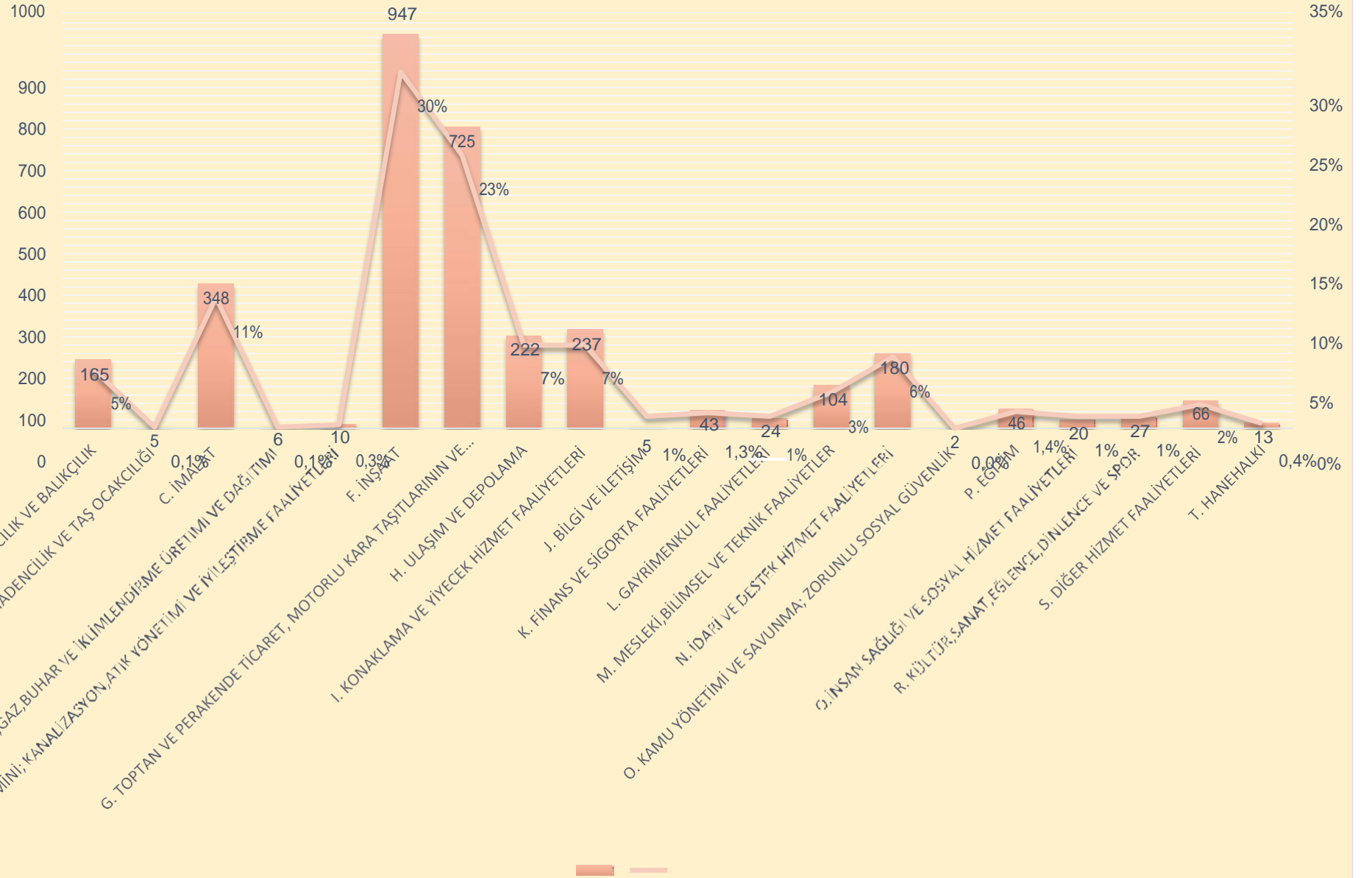
Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına bakıldığında Tire’de faaliyet gösteren 3.195 işletme bulunmaktadır. İşletmelerin sektörlere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. SGK kayıtlarına göre ilk sırayı 947 adet (%30) ile inşaat sektöründe faaliyet yapan işletmeler almaktadır. Perakende ticaret yapan firmalar ise 2. Sırada %23 lük bir kesin ile 725 firmanın faaliyet gösterdiği görülmektedir. İmalat sanayinde ise 348 firma ile %11’lik payla ilçemizde yer almaktadır. Tarım ve hayvancılığın yaygın olarak yapıldığı ilçede gıda üretim işletmelerinin azlığı dikkat çekmektedir. Organize Sanayi Bölgesinin faaliyete geçmesinden sonra özellikle süt ve süt ürünleri üreten firmaların sayısında ve kalitesinde artış sağlanmışsa da özellikle tarım ürünlerinin değerlendirilmesi konusunda ciddi bir boşluk olduğu görülmektedir. İlçede üretilen ürünlerin işlenmesi çoğunlukla çevre il ve ilçelerdeki işletmelerde yapılmaktadır.

TİRE SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KAYITLARINA GÖRE SEKTÖREL DAĞILIM VERİLERİ

A. TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK	165	5%
B.MADENCİLİK VE TAŞ OCAKCILIĞI	5	0,1%
C. İMALAT	348	11%
D. ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	6	0,1%
E. SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	10	0,3%
F. İNŞAAT	947	30%
G. TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET, MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	725	23%
H. ULAŞIM VE DEPOLAMA	222	7%
I. KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMET FAALİYETLERİ	237	7%
J. BİLGİ VE İLETİŞİM	5	1%
K. FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	43	1,3%
L. GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	24	1%
M. MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	104	3%
N. İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	180	6%
O. KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA; ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	2	0,0%
P. EĞİTİM	46	1,4%
Q.İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	20	1%
R. KÜLTÜR, SANAT,EĞLENCE,DİNLENCE VE SPOR	27	1%
S. DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	66	2%
T. HANEHALKLARININ İŞVERENLER OLARAK FAALİYETLERİ HANEHALKLARI TARAFINDAN KENDİ KULLANIMLARINA YÖNELİK OLARAK AYRIM YAPILMAMIŞ MAL VE HİZMET ÜRETİM FAALİYETLERİ	13	0,4%
TOPLAM	3195	

"

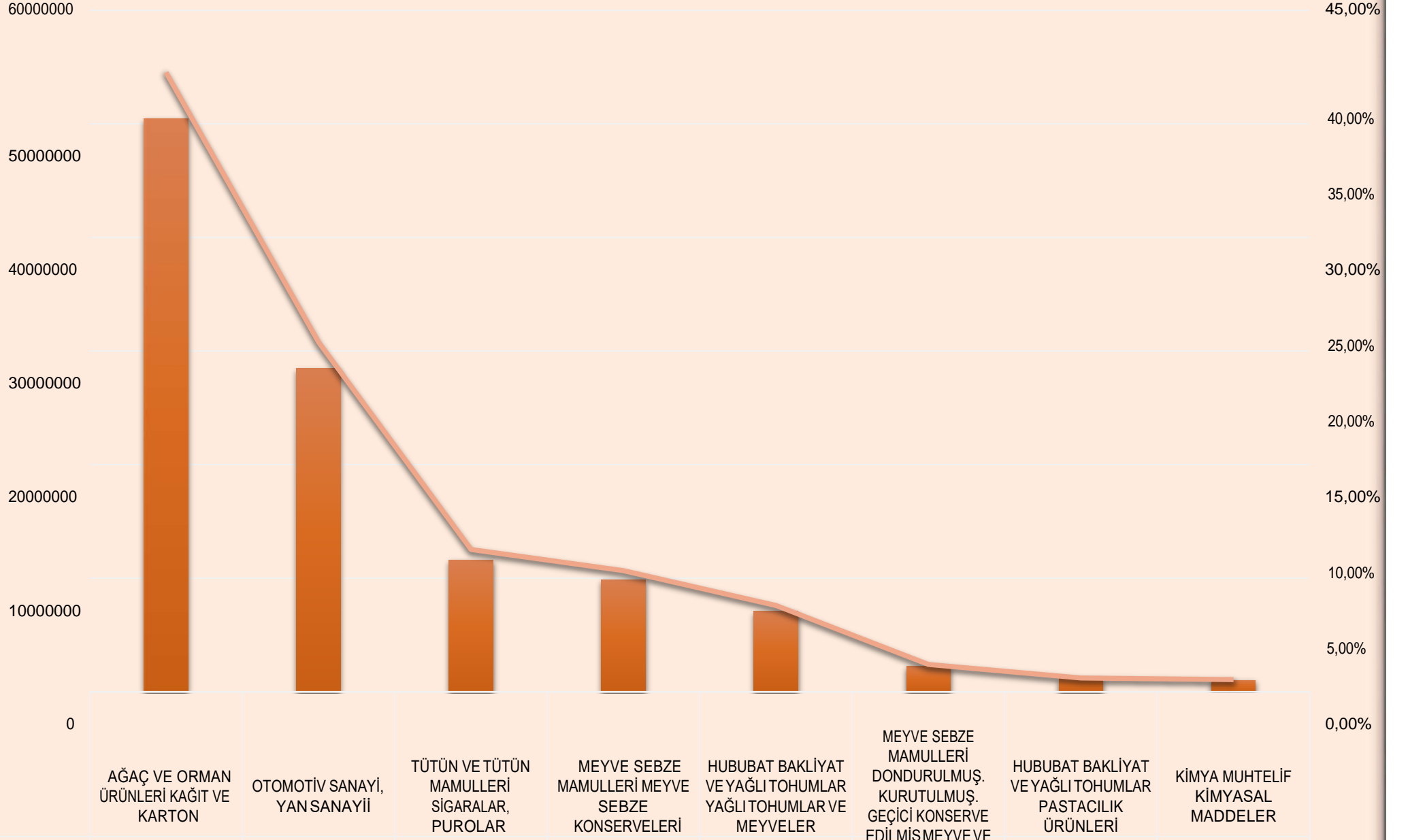
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KAYITLARINA GÖRE FİRMALARIN EKONOMİK FAALİYET DAĞILIMI

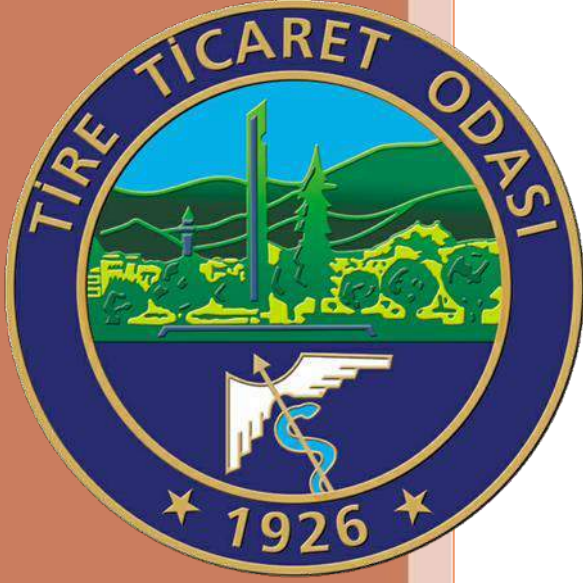
Tire Ticaret Odası'na kayıtlı 1100 üye bulunmaktadır. Bunlardan 835 adedi faal durumdadır. 835 üyenin sektörel dağılımları incelendiğinde 209 adet (%25,02) ile Perakende ticaret yapan firmaların ilk sırayı aldığı görülmektedir. Aşağıdaki tabloda Tire Ticaret Odası faal üyelerinin sektörel dağılımlara göre en çok faaliyet gösterilen ilk 46 sektör görülmektedir.

Faaliyet Kolu	Üye Sayısı	%
<i>Perakende ticaret (Motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)</i>	209	25,02%
<i>Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)</i>	117	14,01%
<i>Bina inşaatı</i>	85	10,17%
<i>Gıda ürünlerinin imalatı</i>	52	6,22%
<i>Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri</i>	40	4,79%
<i>Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı</i>	40	4,79%
<i>Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri</i>	21	2,51%
<i>Toptan ve perakende ticaret ve motorlu taşıtlar ve motosikletlerin onarımı</i>	22	2,63%
<i>Özel inşaat faaliyetleri ve Konut Yapı Kooperatifleri</i>	9	1,07%
<i>Zorunlu sosyal güvenlik hariç, sigorta, reasürans ve emeklilik fonları, sigorta ve sigorta faaliyetleri için yardım faaliyetler</i>	23	2,75%
<i>Eğitim</i>	13	1,55%
<i>Finansal Hizmetler ve Banka</i>	14	1,67%
<i>Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz</i>	11	1,31%
<i>Gayrimenkul faaliyetleri</i>	6	0,71%
<i>Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı</i>	9	1,07%
<i>Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı</i>	6	0,71%
<i>Mobilya imalatı</i>	9	1,07%
<i>Tekstil ürünlerinin imalatı</i>	8	0,95%
<i>Makine ve donanımların kurulumu – asansör</i>	6	0,95%
<i>İnsan sağlığı hizmetleri</i>	6	0,71%
<i>Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı, saraç, gaz sanayi soğutma, metal atıklar</i>	17	2,03%
<i>Konaklama</i>	5	0,59%
<i>Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler, idari danışmanlık faaliyetleri</i>	10	1,19%
<i>Diğer hizmet faaliyetleri</i>	3	0,35%
<i>Diğer imalatlar</i>	3	0,35%
<i>Fabrikasyon metal ürünleri imalatı, fabrikasyon metal, ana metal sanayi, diğer metal olmayan mineral ürünlerin imalatı</i>	29	3,47%
<i>Elektrik enerjisi üretimi</i>	6	0,71%
<i>Diğer inşaat faaliyetleri</i>	19	2,27%
<i>Fotoğraf</i>	3	0,35%
<i>Güzellik salonları</i>	4	0,47%
<i>Temel eczacılık faaliyetleri</i>	2	0,23%
<i>Tütün ürünleri imalatı</i>	3	0,35%
<i>Atığın toplanması, islahı ve geri dönüşüm faaliyetleri</i>	2	0,23%
<i>Büro yönetimi, büro desteği ve diğer şirket destek faaliyetleri</i>	2	0,23%
<i>Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ile ilgili faaliyetler</i>	4	0,47%
<i>Veterinerlik hizmetleri</i>	3	0,35%
<i>Bilgisayarların ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı</i>	1	0,11%
<i>Diğer madencilik ve taş ocaklığı</i>	3	0,35%
<i>Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması</i>	1	0,11%
<i>Kiralama ve leasing faaliyetleri</i>	2	0,23%
<i>Linyit çıkartılması</i>	1	0,11%
<i>Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri</i>	1	0,11%
<i>Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı</i>	1	0,11%
<i>Suyun toplanması, artırılması ve dağıtılması</i>	1	0,11%
<i>Telekomünikasyon</i>	2	0,23%
<i>Yayıncılık faaliyetleri</i>	1	0,11%
Genel Toplam	835	% 100

2018 YILI TİRE İHRACAT RAKAMLARI-ÜRÜNLER

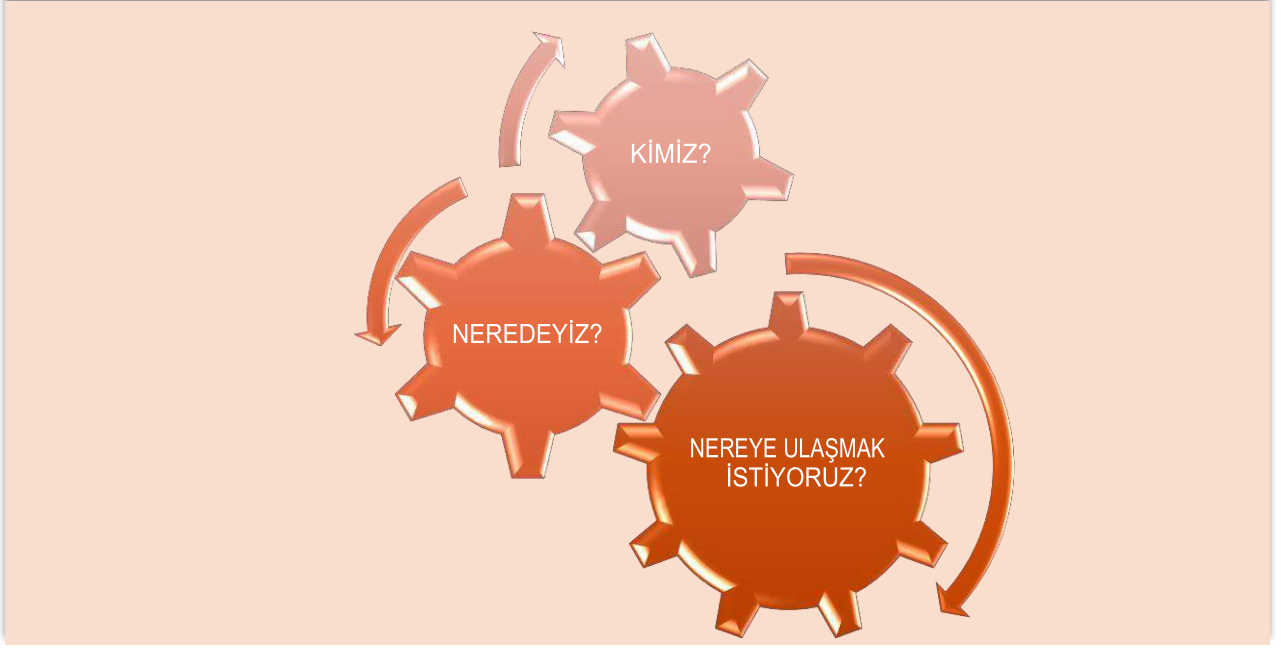
Ege İhracatçı Birliklerinden alınan bilgilere göre Tire’de ihracat yapan sektörlere bakıldığında liderlik koltuğuna, AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ KAĞIT VE KARTON ürünleri satan ihracatçı firmalar %40,90’lık bir pay ile oturmaktadır. 2. sırada ise OTOMOTİV SANAYİ, YAN SANAYİİ sektörü ile liderliği hedefleyen bir diğer sektör %23,08 oran ile karşımıza çıkmaktadır. 3. lüğü ise Uluslararası ortaklı yapıları ile dikkat çeken TÛTÛN VE TÛTÛN MAMULLERİ SİGARALAR, PUROLAR üreten firmalar %9,39 oran ile karşımıza çıkmaktadır. Tire’den yapılan ihracat rakamları incelendiğinde 2016 yılı itibariyle 123.279.901,19 \$ ile İzmir ilinde adından söz ettirir bir paya sahip olduğu gör÷lmektedir.

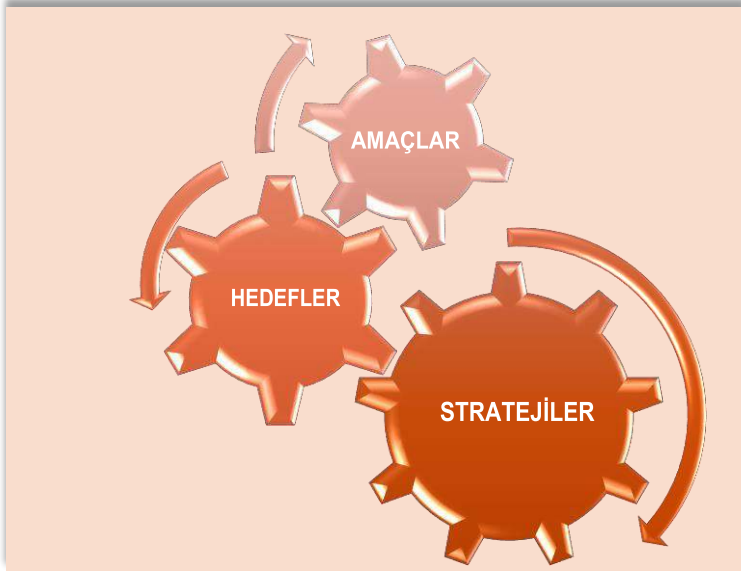
STRATEJİK PLANLAMA YAKLAŞIMI

Tire Ticaret Odası, planlı hizmet sunumu, politika geliştirme, belirlenen iş programlarına ve bütçelere dayandırma ile uygulamayı etkili bir şekilde izleme ve değerlendirmeyi sağlamak üzere "Stratejik Planlama"yı temel bir araç olarak benimsemiştir. Stratejik planlama; bir yandan mali yönetime etkinlik kazandırırken diğer yandan kurumsal kültür ve kimliğin gelişimine ve güçlendirilmesine destek olur.

Stratejik planlama ile **TİRE TİCARET ODASI'** nin genel değerlendirilmesi gerçekleştirilerek, Paydaşlar belirlendikten sonra, zayıf ve kuvvetli yönler ile önündeki fırsatlar ve karşılaşılabilecek olası tehditler ortaya çıkarılmıştır. Böylece Kurum olarak;

sorularının cevabının verilmesi hedeflenmiştir.

Belirlenen **Amaçlar** çerçevesinde; "ulaşmak istenen yer" için **Hedefler**; bu hedeflere nasıl ulaşılabileceği de **Stratejilerle** ortaya konulmuştur. Bu bütünlük içerisinde hazırlanacak olan rapor; uzun dönemli (4 ve daha fazla yıllık) hedeflerin yanı sıra; kaynak, zamanlama ve sorumluların belirlendiği iş planlarına temel oluşturmuştur. Stratejik Planın hazırlanması çalışmalarını için bir Stratejik Planlama Ekibi oluşturulmuştur. Stratejik plan ekibi, stratejik yönetim kavramları konusunda yönetim ve çalışanların bilinçlendirilmesi, iç ve dış paydaşlarla koordinasyonun artırılması amacıyla yönelik olarak faaliyetlerini yürütür.

Stratejik plan döneminde Genel Sekreter başkanlığında gerçekleştirilen toplantıda her bölümü temsilen en az bir kişi olmak üzere gönüllülük esasına dayanılarak personel seçimi yapılmıştır. Ayrıca Yönetim Kurulundan en az bir kişi stratejik planın hazırlanması çalışmalarına katılmıştır.

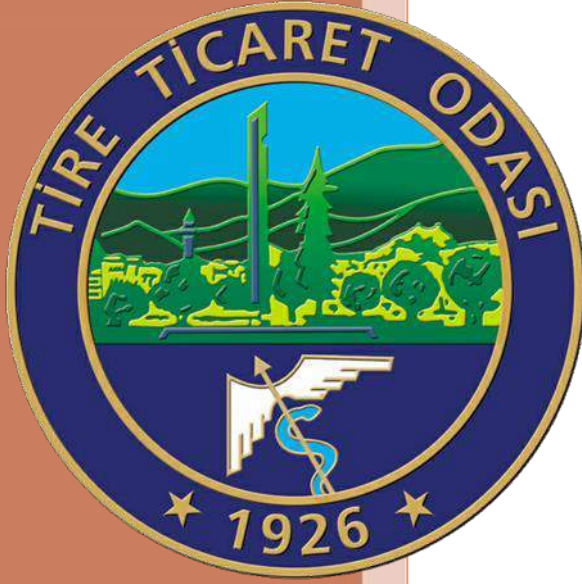
Stratejik planın oluşturulması aşamasında ekip üyeleri, iki haftalık aralıklarla toplanarak planı hazırlamıştır. Stratejik planın hazırlanmasından sonra; plan onaylanmak üzere yönetim kuruluna sunulmuştur. Planın onayından sonra stratejik plan çeşitli yollarla (Basılı materyal, web vb.) üyelere duyurulmuştur.

Stratejik planın yönetim kurulu tarafından onaylanmasından sonra aylık periyotlarla toplanarak plan gözden geçirme toplantıları yapılmaktadır. Gerekli durumlarda yönetim kurulu onayı ile planda değişiklik yapılabilir. Toplantı tutanakları raportör tarafından hazırlanarak ilgili birimlere iletilmektedir.

Tüm toplantılar “**Genel Toplantı Tutanağı**” ile kayıt altına alınmıştır.

STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ

EKİP ÜYESİNİN ADI	KURUMDAKİ GÖREVİ
M. Nadir DELİKANLI	• Yönetim Kurulu Başkanı
M. Bahaettin OKTAV	• Akreditasyon Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi
Saadet ŞENGÖK	Akreditasyon Sorumlu Meclis Üyesi
Sibel ERGİ	• Akreditasyon Sekreteryası ve Raportör
Olca TAŞLI	• Stratejik Plan Ekibi Üyesi
Betül YILDIRIM BURGAZ	• Stratejik Plan Ekibi Üyesi
Süleyman ÇOBAN	• Stratejik Plan Ekibi Üyesi
Koray YEŞİLÇAYIR	• Stratejik Plan Ekibi Üyesi

Mevcut Durum Analizi

3.1. ODALARIN TARİHSEL GELİŞİMİ

Osmanlı ekonomisinin 19. yüzyılda girdiği gelişme sürecinin göstergelerinden biri de ticaret odalarıydı. İç ve dış ticaretin gelişmesi yolunda hizmet veren ticaret odalarının kurulma girişimi, Abdülaziz döneminin (1861-1876) son aylarında gündeme gelmiştir. Fakat Dersaadet (İstanbul) Ticaret Odası ancak 1882'de faaliyete geçebilmiştir.

Dersaadet Ticaret Odası öncesinde Osmanlı Ülkesinde benzer bir kuruluş olarak "Ticaret ve Ziraat Meclisi" bulunuyordu. 25 Haziran 1875 tarihli bir kararname ile bu meclisin ziraat, sanayi ve ticaret alanlarındaki görevleri belirlenmiş, Meclis'e "Ziraat ve Ticaret Cemiyetleri" kurma görevi verilmiştir. Bir süre sonra bu meclis feshedilmiş, görevi yeni oluşturulan sanayi, ticaret ve ziraat müdürlüklerine devredilmiştir.

Türkiye'de ilk ticaret odası, 1870 yılında kendi ülkesine ihracat yapan bir Fransız firmasının özel gereksinimine yanıt vermek üzere, İnebolu'da kurulmuş, ancak ekonomik ve yasal dayanaktan yoksun olan bu kuruluş bir süre sonra dağılmıştır. Aynı yılda Avusturyalı ve Macar tacirlerin çıkarlarını gözetmek üzere İstanbul'da "Avusturya-Macaristan Ticaret ve Sanayi Odası" kurulmuştur. Ticaret alanındaki bazı boşlukları doldurmak amacıyla 1876 yılında "Ticaret ve Ziraat Bakanlığı" kurulmuştur. Bakanlığa bağlı "Ticaret ve Ziraat Meclisi"nin desteği ile bir "Ziraat ve Ticaret Derneği" açılmıştır. 1800'lerde hızla gelişen Avrupa tekstil endüstrisinin pamuk gereksiniminin bir bölümüne yanıt veren Çukurova'da dışarıya gönderilen pamuğun ihraç işlemlerini yapacak ve Avrupa'daki benzerlerinin işlevlerini görebilecek bir örgüte duyulan lüzumun bir sonucu olarak, Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası kurulmuştur (1879). Ülkemizde resmen örgütlenen ilk oda ise İstanbul Ticaret Odası'dır. Yukarıda da belirtildiği üzere, İstanbul Ticaret Odası, Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'nın girişimiyle 1882 yılında açılmıştır.

Ticaret ve sanayi odalarına ilişkin, ilk yasal düzenlemenin yapıldığı 1910 yılına dek odalar Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'nın buyruğu ile "Ticaret, Ziraat ve Sanayi Odaları" adı altında örgütlenmişlerdir. Bu dönemde Tire ve Trabzon (1884), Muğla (1885), İzmir, Antalya ve Mersin (1886), Balıkesir, Bursa (1889), Adana (1884), Şanlıurfa (1894), Eskişehir (1895), Kayseri, Siverek (1896), Giresun, Antep (1898), Fethiye (1901), Bafra (1903), Isparta (1905), Bartın (1906), Samsun (1907), Manisa, Silifke ve Sivas (1908) Odaları kurulmuştur.

31 Mayıs 1910 tarihinde yayınlanan "Ticaret ve Sanayi Odaları Nizamnamesi" ile ziraat odası bünye dışı bırakılmış, ticaret ve sanayi odaları yalnız ticaret ve sanayi mensuplarının örgütü durumuna getirilmiştir. Tüzüğün örgütlenme açısından getirdiği yenilik yöneticilerin odaya üye tüccar ve sanayiciler tarafından seçimle işbaşına getirilme imkanınıdır. Tüzüğün yürürlük süresi içinde Afyon (1910), Çorum (1911), İzmit (1913), Kırşehir, Ödemiş (1914), Bayburt (1915), Zonguldak (1919), Edirne, Elazığ (1920), Milas (1912), Ceyhan, Erzurum, Kilis (1922), Aksaray, Niğde, Burhaniye, Çankırı, Artvin, Çanakkale, Fatsa ve İnegöl Ticaret ve Sanayi Odaları (1923) kurulmuştur.

Örgütsel açıdan en önemli gelişme 22 Nisan 1925 tarih ve 655 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları Yasası ile sağlanmıştır. 655 sayılı yasa ve bu yasaya istinaden yürürlüğe konulan tüzük, odaların kuruluş ve işleyişlerini belirli ilkelere bağlamıştır. Yasanın getirdiği diğer önemli yenilik, odaların tüzel kişiliğe sahip mesleki kuruluşlar olduğunun kabul edilmesidir. Yasa, ticaret ve sanayi ile uğraşanların odalara girmesini zorunlu tutmuştur. Yasanın bir diğer önemli yanı da odaların çalışma alanlarını yerel olmaktan çıkartıp yöresel duruma getirmesidir.

18.11.1943 tarihinde çıkartılan 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları ve Ticaret Borsaları Yasası, 655 sayılı yasayı yürürlükten kaldırmıştır. 4355 sayılı yasa, odalardaki organ sayısını üçe çıkartmıştır. 25.04.1949 tarih ve 5373 sayılı Esnaf Dernekleri ve Esnaf Dernekleri Birliği Yasası, esnaf niteliğindeki küçük tacir ve sanayicilerin odalardan çıkıp, dernek kurmalarını sağlamıştır. 8.3.1950 tarih ve 5590 sayılı yasa ile odalar, borsalar ve birlik bugünkü durumlarını kazanmışlardır.

1943 tarih ve 4355 sayılı yasa yürürlüğe girinceye dek ticaret ve sanayi odalarının bir şubesi olarak kurulan ve çalışan ticaret borsaları, bu yasayla birlikte ayrı birer tüzel kişilik şeklinde örgütlenme imkanı bulmuşlardır. 5590 sayılı yasayla bugünkü düzenine kavuşan borsalar da hızlı bir gelişme ortamı bulmuşlardır.

Zaman içinde üyelerinin hak ve menfaatlerini daha iyi temsil edebilmek için tek bir çatı altında toplanma ihtiyacını duyan oda ve borsalar, 8 Mart 1950 tarihinde 5590 sayılı TOBB Kuruluş Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra mevcut 32 ticaret ve sanayi odası, 8 ticaret odası, 1 sanayi odası ve 20 ticaret

borsasının temsilcileri bir araya gelmek suretiyle 7 Şubat 1952 tarihinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni kurup faaliyete geçirmişlerdir.

3.2. TİRE TİCARET ODASITARİHİ

Tire Ticaret Odası, kuruluş itibariyle (miladi 1884-hicri 1301) İzmir Ticaret Odası ile birlikte Ege Bölgesi'nin en eski ticaret odasıdır.

Tanzimat süreci ile yeni bir döneme giren Osmanlı Devleti, ekonominin işlevselliğini özellikle Ticaret ve Ziraat Odası gibi kurumsal yapılar ile kontrol altına almayı düşünmüştür. XIX. YY'in son çeyreğinden itibaren ilk kez ekonominin iki ayağı yapısal bir konuma taşınmış olmaktadır. Bu yapılanma gereksinimi daha sonra Cumhuriyet Devleti tarafından da tespit edilmiş ve yaşama geçirilmiştir. Daha da önemlisi Osmanlı sürecinde sadece Ticaret Odası oluşumu öngörülmüş iken Cumhuriyet Devleti kurumun adını "Sanayi ve Ticaret Odası" olarak değiştirerek kurumsal yapıya "Sanayi" sözcüğünü de eklemeye gereği duymuştur.

Kurum, "Sanayi ve Ticaret Odası" olarak 1926 yılından başlayarak ticari unsurları sicil kayıtlarına almaya başlamıştır. Ticaretle uğraşan kişi, şirket ve kooperatifler böylece resmi bir kimlik elde etmişlerdir. Odamız, ekonominin ticari yapısını çok yönlü izleyerek, işlevselliğini büyütüştür. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren kent yapılanmasını, gereksinimlerini ve organizasyonlarda yol gösterici olarak önemli görevler üstlenmiştir.

Odamız ayrıca; kentin her türlü gereksinimi ile ilgili sorunları ilgili makamlara taşıyarak, çözümünü konusunda çareler üretmiştir. Bu işlevi ile kentte tüccar ve iş adamları üretiminin de öncüsü olmuştur.

Günümüzde 900'ü aşkın ticari unsurun kaydını tutan Odamız, bir bakıma yapısal gelişimin lokomotif olmuştur.

3.2.1. GEÇMİŞ DÖNEM MECLİS BAŞKANLARI

MECLİS BAŞKANLARI	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Faik Karaoğlan	1953-1954
Fahri Bilgin	1954-1958
Mehmet Kurşaklıoğlu	1958-1959
Mahmut Aşık Gürçen	1959-1960
Refik Afyonlu	1960-1963
Şükrü Hattatoğlu	1963-1964
Hüsnu Özkantur	1964-1966
Mehmet Aktuğ	1966-1969
İskender Başargan	1969-1972
Erol Ağustos	1972-1987
Levent Yatkın	1987-1992
Hüseyin Zincirci	1992-1999
Necdet Ekinci	1999-2001
Fikret Görçeğiz	2001-2005
İbrahim Şentürk	2005-2018
Mehmet AGAH YALGIN	2018- DevamEdiyor

3.2.2. GEÇMİŞ DÖNEM YÖNETİM KURULU BAŞKANLARI

YÖNETİM KURULU BAŞKANLARI	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Hidayet Helvacıoğlu	1926-1935
Rıza Ayarcıoğlu	1935-1936
Cevat Gökçeoğlu	1937-1939
Nihat Gidel	1940-1943
Hayri Yörükoğlu	1944-1945
Sadık Giz	1947-1950
Sabri Kurtoğlu	1950-1951
Şükrü Hattatoğlu	1951-1953
Mehmet Kurşaklıoğlu	1954-1955
Tevfik Urgancıoğlu	1955-1957
Mahmut Aşık Gürçen	1958-1959
Mithat Kıvanç	1959-1960
Süleyman Keresteci	1960-1961
Cemil Kocabey	1961-1963
Faik Yorgancı	1964-1974
Ahmet Sezen	1975-1977
İhsan Kahvecioğlu	1977-1987
Sahip Bilgin	1987-1992
Mehmet Fikri Namlı	1992-1999
Kürşad Yuvgun	1999-2001
Necdet Ekinci	2001-2005
Hüseyin Çapkınoğlu	2005- 2018
Mehmet Nadir Delikanlı	2018- Devam Ediyor.

3.2.3 GEÇMİŞ DÖNEM GENEL SEKRETERLER

GENEL SEKRETERLER	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Hidayet Helvacıoğlu	1926-1958
Vehbiye Sezgin	1958-1958
Cahit Çağlar	1958-1969
Ahmet Kıran	1969-1988
Aydın Taşan	1988-2018
Olcaş Taşlı	2018- Devam ediyor.

3.2.4. GEÇMİŞ DÖNEM DİSİPLİN KURULU BAŞKANLARI

DİSİPLİN KURULU BAŞKANLARI	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Ceyhan Boyacıoğlu	2005 - 2009
Mehmet Çeltikcioğlu	2009 - 2013
Mehmet Nadir Delikanlı	2013 - 2018
Hakan Ayhan	2018- Devam ediyor.

3.3. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ

Tire Ticaret Odası üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlara uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve ilgili mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur.

Tire Ticaret Odası'nın sorumlulukları ve yükümlülükleri Anayasa'nın 135'inci maddesine dayanmaktadır. Bu kapsamda toplumsal yaşam açısından taşıdığı önem ışığında Odanın temel nitelikleri normlar hiyerarşisinin en üst basamağı olan Anayasa'da düzenlenmektedir. Bu doğrultuda, mesleki örgütlenmenin birincil kaynağı Anayasa'dır.

Tire Ticaret Odası'nın faaliyet alanları ve verilen hizmetler 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu, ilgili yönetmelikler, İş Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve Oda İç Yönergesi'nde belirtilen esaslar göz önünde bulundurularak yerine getirilmekte ve tüm paydaşlara daha iyi ve kaliteli hizmet verilmesi amaçlanmaktadır.

Öteyandan, Tire Ticaret Odası bünyesinde bulunan Tire Ticaret Sicili Müdürlüğü, Türk Ticaret Kanunu, Ticaret Sicili Yönetmeliği ve Harçlar Kanunu hükümlerine göre ticari işletmelerin ticaret sicili hizmetlerini yerine getirmektedir.

3.4. FAALİYET ALANLARI İLE ÜRÜN VE HİZMETLER

YÜKÜMLÜLÜK	İLGİLİ BÖLÜM	YASAL DAYANAK
Meclis Kararları	Genel Sekreter	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Yönetim Kurulu Kararları	Genel Sekreter	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Meslek Komitesi Kararları	Genel Sekreter	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Ticaret Sicili tescil, terkin ve tadil işlemleri	Ticaret Sicili Müdürlüğü	Türk Ticaret Kanunu, Ticaret Sicili Yönetmeliği, Harçlar Kanunu
Ticaret Sicili Belge Hizmetleri	Ticaret Sicili Müdürlüğü	Türk Ticaret Kanunu, Ticaret Sicili Yönetmeliği, Harçlar Kanunu
Ticaret Sicili Yazışmaları	Ticaret Sicili Müdürlüğü	Türk Ticaret Kanunu, Ticaret Sicili Yönetmeliği, Harçlar Kanunu, İcra İflas Kanunu
Oda Sicili Kayıt, Tadil ve Terkin İşlemleri	Oda Sicil Memurluğu	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Oda Sicil Belgelerinin Düzenlenmesi	Oda Sicil Memurluğu	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Üye Bilgilerinin Güncellenmesi	Oda Sicil Memurluğu	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Rayiç Bedel Tespiti	Oda Sicil Memurluğu	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Organ Toplantılarının Sekreteryası	Oda Sicil Memurluğu	Oda Muamelat Yönetmeliği

İhracat Belgelerinin düzenlenmesi	Oda Sicil Memurluğu	Dış Ticaret Mevzuatı
İş Makinesi Tescillerinin Yapılması	Oda Sicil Memurluğu	İş Makinesi Tescil Esasları
Evrak Kayıt	Oda Sicil Memurluğu	Oda Muamelat Yönetmeliği
Kapasite ve Ekspertiz Raporu İşlemleri	Oda Sicil Memurluğu	Kapasite Raporu Esasları
Kalite yönetim sisteminin ve akreditasyon şartlarının uygulanması	Kalite Yönetim Temsilcisi-Akreditasyon Ekibi	Oda Borsa Akreditasyon Kılavuzu, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Şartlar
Ekonomik Analizlerin Yapılması ve Raporlanması	Dış Ticaret Sorumlusu-Bilgi İşlem Sorumlusu-Ar-Ge	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
KOSGEB kayıtlarının yapılması	Ar-Ge Sorumlusu	KOSGEB Kanunu
KOSGEB Destek ve Teşvikleri Hakkında bilgilendirme	Ar-Ge Sorumlusu	KOSGEB Kanunu
Oda personeline yönelik eğitimlerin düzenlenmesi	İnsan Kaynakları Sorumlusu	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Oda Üyelerine yönelik eğitimler düzenlenmesi	Ar-Ge Sorumlusu	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Odaya ve Ticaret Siciline ait her türlü davayı ve icra takibini yapmak, yürütmek	Hukuk Danışmanı (Dışardan alınan hizmet)	Yürürlükte bulunan tüm mevzuat
Hukuki konular hakkında görüş bildirmek	Hukuk Danışmanı (Dışardan alınan hizmet)	Yürürlükte bulunan tüm mevzuat
Disiplin Kurulu Sekreteryası işlemlerini yürütmek	Genel Sekreter	Oda ve Borsa Üyelerine verilecek disiplin ve para cezaları ile disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulu hakkında yönetmelik
WEB Sitesinin yönetimi	Bilgi-İşlem Sorumlusu	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Oda yayınlarının hazırlanması	Basın ve Halkla İlişkiler	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Oda tarafından düzenlenen tüm toplantı ve etkinliklerin fotoğraf çekimlerini yapmak	Basın ve Halkla İlişkiler	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Oda alacaklarının tahsilatı	Muhasebe	5174 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler
Oda ödemelerinin yapılması	Muhasebe	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Oda işlemlerinin muhasebeleştirilmesi	Muhasebe	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Bütçenin hazırlanması	Muhasebe-Genel Sekreter	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Oda Personelinin Yasal Kayıtlarının Tutulması	İnsan Kaynakları	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu

3.5. PAYDAŞ ANALİZİ

3.5.1. İÇ PAYDAŞ ANALİZİ

Tire Ticaret Odası, İç Paydaşları olan personelinin oda ile ilgili görüşlerini almak amacıyla düzenli olarak Haziran ve Aralık aylarında Personel Memnuniyet Anketi düzenlemektedir. Düzenlenen anket sonuçlarından yola çıkılarak gerekli iyileştirme faaliyetleri stratejik plan kapsamında belirlenerek uygulanır. Aralık 2016 tarihli son yapılan anket çalışması sonuçları aşağıdaki gibidir.

BÖLÜM NO	BAŞLIK	BÖLÜM PUANI	ALINAN PUAN	OLMASI GEREKEN	SONUÇ	DEĞERLENDİRME
BÖLÜM 1.	Kurum Hakkındaki Genel Düşünceler	36	214	216	99,07	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 2.	Kurumsal İmaj	12	71	72	98,61	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 3.	Misyon, Vizyon, Politika Ve Stratejiler	32	192	192	100,00	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 4.	Yönetim Şekli	32	189	192	98,44	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 5.	Yapılan İş	28	165	168	98,21	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 6.	Yetki, Sorumluluk Dengesi Ve Karar Alma Süreci	20	120	120	100,00	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 7.	Fiziksel Çalışma Ortamı	8	48	48	100,00	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 8.	İletişim Sistemi	16	94	96	97,92	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 9.	Kariyer Olanakları	8	48	48	100,00	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 10.	Prosedür	8	45	48	93,75	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 11.	Motivasyon-Ödüllendirme Ve Takdir	16	91	96	94,79	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 12.	Çalışanlara Verilen Değer Ve Eşitlik	12	72	72	100,00	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 13.	Takım Çalışması	20	118	120	98,33	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 14.	Ürün/Hizmet Kalitesi Ve Müşteri Memnuniyeti	12	72	72	100,00	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 15.	Kişisel Gelişim Ve Eğitim Olanakları	12	71	72	98,61	ÇOK MEMNUN
BÖLÜM 16.	Ekonomik Ve Sosyal Olanaklar	8	44	48	91,67	ÇOK MEMNUN
GENEL ORTALAMA					98,09	ÇOK MEMNUN

3.5.2. DIŞ PAYDAŞ ANALİZİ

Dış Paydaş Analizi alıŐmaları öncelikle personelden alınan Paydaş Bildirimleri ile başlamıştır. Paydaş bildirimlerinden faydalanılarak Paydaş Listesi belirlenmiş ve üyeler dışındaki paydaşlara “Dış Paydaş Anketi” gönderilerek görüŐlerine baŐvurulmuŐtur. Anket sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

Soru		Ortalama Puan
1	Oda ile sürdürdüğüm iliŐkilerde beklentilerim dikkate alınıyor.	96%
2	Oda, deĐiŐen koŐullara uyum sağlama konusunda baŐarılıdır.	96%
3	Oda, kamuoyu ile bilgi paylaşan bir kurumdur.	96%
4	Oda, koordinasyon ve iŐbirliĐine açık bir kurumdur.	98%
5	Oda, diğer kurum ve kiŐilerle iletişim kurmada baŐarılıdır.	98%
6	Oda, kurumsal ve idari anlamdaki sorumluluklarını yerine getirme konusunda baŐarılıdır.	98%
7	Oda, paydaŐlarının görüşlerini ifade edebilecekleri ortamların oluŐmasını sağlayan bir kurumdur.	96%
8	Oda ile ilgili soru ve sorunlar için odanın ilgili birimine kolay eriŐilebilir.	98%
9	Oda, yaptĐĐı iş ve iŐlemlerde tutarlıdır.	98%
10	Odamızdan aldıĐĐınız hizmetler beklentilerinizi ne ölçüde karŐılıyor	94%
11	Her yönüyle mükemmel bir “Ticaret Odası” düŐündüĐünüzde “Tire Ticaret Odası” bu mkemelliğe ne kadar uygun/yakındır?	96%
12	Odamız hakkında sahip olduğunuz imaj ve görüŐünüzü aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.	94%

Anketlerdeayrıca odanın gelişimine yönelik olarak da görüŐler alınmıştır. BugrŐler sorular bazında aşağıdaki gibidir.

Soru 13. Tire Ticaret Odası sizce hangi hizmetlere öncelik vermelidir?

- Basın, Halkla İlişkiler, Tanıtım
- Tire Mesleki EĞitim Merkezine katkı sağlanması
- Hizmetlerden memnuniyetler dile getirilmiŐ
- Ekonomik gelişmesine ve istihdam alanının deĐiŐmesine.
- Kurumlar arası ikili ilişkilerin güçlendirilmesine
- Tanıtım, ticaret ve sanayi erbabının sorunlarının takibi, sosyal sorumluluk projeleri retme
- Tarımsal rn ambalajlama, paketleme, ürün tasnifi yapacak olan firmaların kazandırılması

Soru 14. Kurum/KuruluŐunuzun Odamız ile işbirliği içerisinde yapması gerektiğini düŐündüĐünüz çalışmaları belirtiniz.

- Kurumumuzun yaptĐĐı çalıŐmalarda iş birlikteliği içinde olunması,
- Basın faaliyetleri ve tanıtım hizmetleri,

- Erasmus projeleri yapılabilir, yurt dışı eğitim gezileri yapılabilir,
- Yapılan çalışmalar ; iş birliği ve uyum içinde yapılmaktadır, temennileri iletilmiş,
- Odanın her türlü faaliyetlerinin paylaşılması temennileri iletilmiş,
- Kıyaslama Toplantısı, Akreditasyon Çalışması, Ortak Proje Çalışmaları
- İlçe'de yüksek öğretimin geliştirilmesi konusunda iş birliği
- İlçe'ye tarımsal entegre laboratuvarı, paketleme, ambalajlama ve soğuk hava depolarının kazandırılması,

Soru 15. Odamızla ortak faaliyetlerin geliştirilmesine yönelik olarak önerilerinizi belirtiniz.

- Karşılıklı ziyaretlerin artırılması, paylaşımların çoğaltılması, ortak mesleki dergi yapılması,
- Ortak meclis toplantıları ve ortak yönetici eğitimleri,
- Gerekli çalışmaların birlikte yapıldığı vurgulanmış,
- İlçemiz Tarım ilçesi olmakta olup, ortak bir çalışma olarak tarımsal ürünleri işleyen firmaların ilçemizde artırılmasının sağlanmasının önünün açılması, çiftçi ve sanayicinin sorunlarının tespit edilmesi

Soru 16. Kurum/ Kuruluşunuzla Odamız arasında hizmet/yetki çakışması oluyor mu? Varsa öneriniz?

- Olmuyor.
- Hayır, olmuyor.
- Bilgi dahilinde çalışmayok.
- Herhangi bir yetki ve hizmet çalışmasına rastlanmadı.
- Hayır.
- Hayır.
- Hayır.
- Hayır.

Soru 17. Odamızın başarılı/güçlü bulduğunuz yönlerinden, ilk 5 tanesini sıralayınız.

- Güvenilir, duyarlı, güçlü yönetim, başarılı ve objektif.
- Kurumsallık, halkla ilişkiler, personelin eğitimi, insan kaynakları, üyelerle ilişkiler, basın halkla ilişkiler.
- Esnafla iyi iletişim.
- Verilen hizmetler, personelin güler yüzlü ve başarılı olması, bilgi ve deneyime sahip olması, oda başkanının üyeleri ile uyumlu çalışması.
- Güncel olması, ekonominin dinamiklerini yerine getirmesi
- Toplumun sorunlarına duyarlılık, güçlü temsil, üyelerine destek.
- Hizmette güven, eşitlik tarafsızlık ve gizlilik, üyelere sunulan hizmetin sürekli yenilenerek geliştirilmesi, müşterilerin memnuniyeti

Soru 18. Odamızın başarısız/zayıf/geliştirilmesini gerekli bulduğunuz yönlerinden, ilk 5 tanesini sıralayınız.

- Yok.
- Yok.
- Sanayi sektörünü de içine alarak TSO olması gereği, kişi ve kurumların sosyal projelerine duyarlılık artması gerekliliği, odanın daha da büyümesi

Soru 19. Odamızın yaptığı hizmetlerin geliştirilmesine yönelik önerilerinizi yazınız.

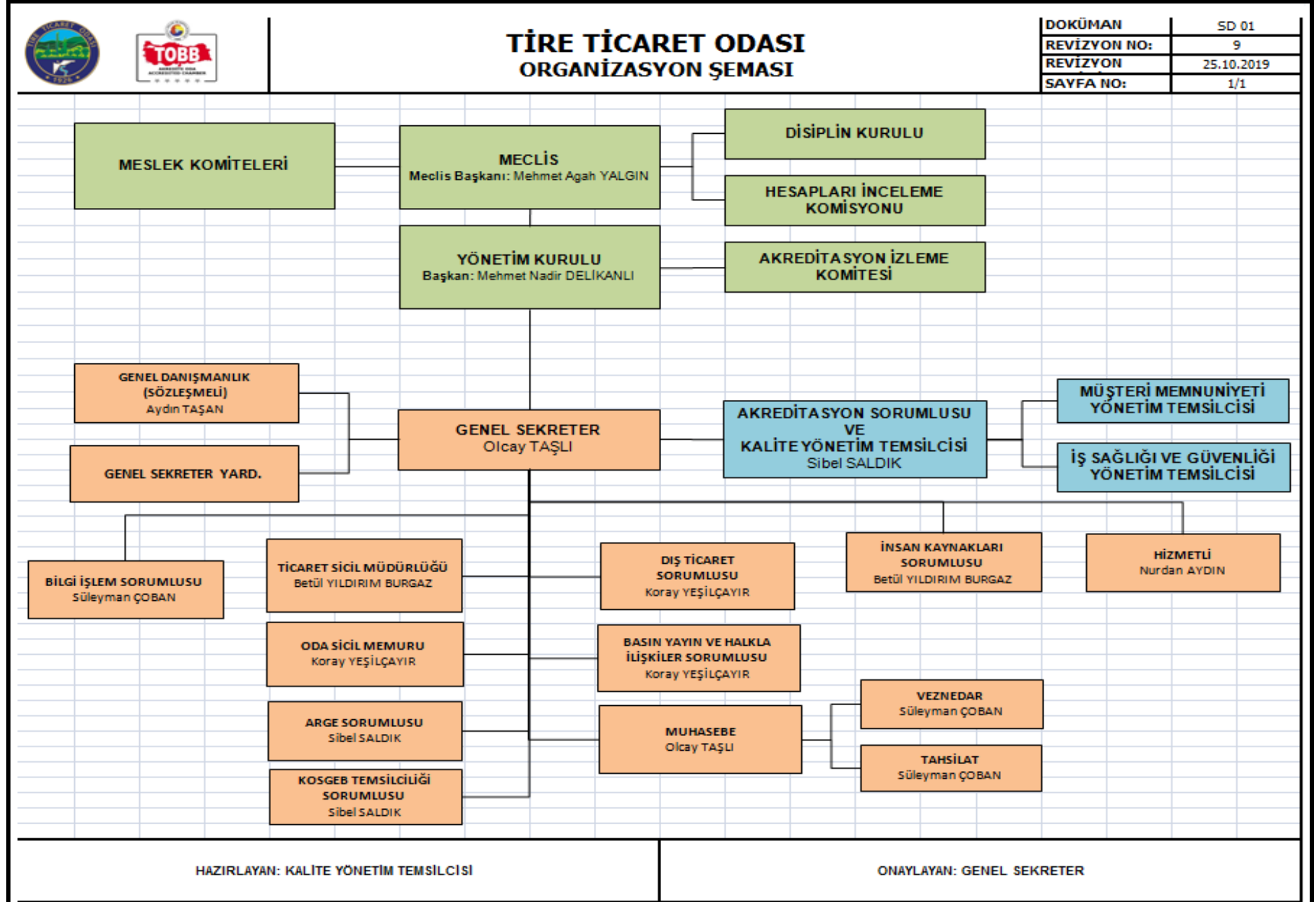
- Eğitim öğretimle ilgililik belirtilmiş ve mesleki eğitim merkezine cihaz ve teminlik malzeme verilebilir ve her türlü projeye açıklık ifade edilmiş.
- Oda üyelerinin eğitimine önem verilmesi
- Dahageniş toplumsal kesimlere ulaşılması, üye yapısının güçlendirilmesi

Verimliliğin ve pazar payının artırılmasının sağlanması, ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmelerin yakından takip edilerek bu gelişmelere ayak uydurulması.

DAŞ	PAYDAŞ TİPİ	FAYDALANDIĞI/FAYDALANILAN HİZMETLER	ETKİ DERECE
Kaymakamlık	Dış paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	9.Derece
Tire Belediyesi	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Kapasite Raporları-Expertiz Raporları-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	9.Derece
TOBB	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim- Kosgeb İşlemleri- Ticaret Sicil-Oda Sicil-Kapasite Raporları-Expertiz Raporları-Mali Hizmetler-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler- Malzeme Temini	10.Derece
Valilik	Dış Paydaş	Danışmanlık-Yazışmalar	9.Derece
İlçe Tarım Müdürlüğü	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim- Kapasite Raporları-Expertiz Raporları-Yazışmalar- Ar-Ge ve Ortak Projeler	9.Derece
Siyasi Parti İlçe Teşkilatları	Dış Paydaş	Yazışmalar- Ar-Ge ve Ortak Projeler	5.Derece
Esnaf Odası	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim- Yazışmalar- Ar-Ge ve Ortak Projeler	6.Derece
Ziraat Odası	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim- Yazışmalar- Ar-Ge ve Ortak Projeler	6.Derece
Şoförler Odası	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim- Yazışmalar- Ar-Ge ve Ortak Projeler	6.Derece
Emniyet Müdürlüğü	Dış Paydaş	Danışmanlık-Yazışmalar	7.Derece
Bankalar	Dış paydaş	Mali Hizmetler-Yazışmalar	8.Derece
Vergi Dairesi	Dış paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Ticaret Sicil-Oda Sicil-Mali Hizmetler-Yazışmalar_	9.Derece
Milletvekilleri	Dış paydaş	Danışmanlık-Yazışmalar-Ar-ge ve Ortak	7.Derece

KOSGEB	Dış paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Kosgeb İşlemleri-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	10.Derece
Nüfus Müdürlüğü	Dış Paydaş	Danışmanlık-Yazışmalar	3. Derece
Dernekler	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	7. Derece
Tedarikçiler	Dış Paydaş	Danışmanlık-Mali Hizmetler-Yazışmalar- Ar-Ge ve Ortak Projeler-Malzeme Temini	8. Derece
Üyeler	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim- Kosgeb İşlemleri- Ticaret Sicil-Oda Sicil-Kapasite Raporları-Ekspertiz Raporları-Mali Hizmetler-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler- Malzeme Temini	10.Derece
Meslek Komiteleri	Dış Paydaş	Danışmanlık- Eğitim-Yazışmalar	10.Derece
Oda Çalışanları	İç Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Mali Hizmetler-Yazışmalar- Ar-Ge ve Ortak Projeler	10.Derece
İŞ-KUR	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	8.Derece
SGK	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	9.Derece
EBSO	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Kapasite Raporları—Mali Hizmetler-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	8.Derece
Mahkemeler	Dış Paydaş	Danışmanlık- Yazışmalar	9.Derece
Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi	Dış Paydaş	Ticaret Sicil-Yazışmalar	10.Derece
Bakanlıklar	Dış Paydaş	Danışmanlık-Yazışmalar	10.Derece
İZKA	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	8. Derece
Tire Organize Sanayi Bölgesi	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	5.Derece
Çevre Odalar	Dış Paydaş	Danışmanlık-Eğitim-Ticaret Sicil-Oda Sicil-Yazışmalar-Ar-Ge ve Ortak Projeler	8.Derece

3.6. KURUM İÇİ ANALİZ

3.6.1. ORGANİZASYON YAPISI

Tire Ticaret Odası; üyelerinin ve ilçenin ihtiyaçlarını 5174 sayılı kanun çerçevesinde günümüz teknoloji ve alt yapı kaynaklarını en iyi şekilde kullanarak karşılamaya çalışmaktadır. Odamız, 2006 yılından bu yana kendi binasında hizmet vermektedir.

Odamızın tüm birimleri günümüz teknolojisine uygun bilişim alt yapısına sahiptir. Ayrıca üye ihtiyaçlarının hızlı bir şekilde karşılanması amacıyla kullanılan, hizmete özel yazılımlar mevcuttur. Tüm bilgi işlem alt yapısı düzenli bakımlarla kesintisiz hizmet vermektedir.

Odanın örgüt yapısı aşağıdaki ana bölümlerden oluşmaktadır:

- Meslek Komiteleri
- Oda Meclisi
- Yönetim Kurulu
- Disiplin Kurulu

Oda Meslek Komiteleri, meslek gruplarınca 4 yıl için seçilecek 5 veya 7 kişiden oluşur. Asil üyeler kadar da yedek üye seçilir. Komiteler kendi üyeleri arasından 4 yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Oda meclisinde 13 meclis üyemiz bulunmaktadır.

Yönetim Kurulunda 5 yönetim kurulu üyemiz bulunmaktadır.

Oda faaliyet ve görevlerinin yerine getirilmesinden sorumlu olan genel sekreterlik makamı.

3.6.1.1. MECLİS BAŞKANI YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. “5174 Sayılı Türkiye Odalar Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu” nda belirtilen görevleri yerine getirmek,
- b. Meclis toplantı gündemini belirlemek,
- c. Gündemin meclis üyelerine duyurulmasını sağlamak,
- d. Meclisin belirlenmiş aralıklarla toplanmasını sağlamak,
- e. Meslek Komitesi ve Yönetim Kurulu tarafından sunulmuş önerilerin meclis üyelerince görüşülmesini sağlamak,
- f. Toplantılarda görüşülen konuları tutanak ile kayıt altına aldirmek,
- g. Meslek Komiteleri, Meclis ve Yönetim Kurulu tarafından talep edilen araştırma ve inceleme faaliyetlerini koordine etmek,
- h. Odanın kurumsallaşması yönünde gerekli gördüğü iyileştirme faaliyetleri konusunda önerilerde bulunmak,
- i. Üye ihtiyaçlarının belirlenmesi, şikayetlerinin çözümlenmesi için gerekli faaliyetlerin yapılmasını sağlamak,
- j. Stratejik Planın hazırlanması çalışmalarında Akreditasyon İzleme Komitesine destek vermek
- k. Paydaşlar tarafından iletilen öneri, talep ve şikayetleri Üye Temsilcisine ileterek kayıt altına alınmasını sağlamaktan sorumludur.

3.6.1.2. YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Oda yönetim kurulu, odanın en yüksek icra organı olup meclisin kendi üyeleri arasından dört yıl için seçtiği 5 kişiden oluşur.

- a. Yönetim Kurulu toplantı gündemini belirlemek,
- b. Gündemin Yönetim Kurulu Üyelerine duyurulmasını sağlamak,
- c. Yönetim Kurulu'nun belirlenmiş aralıklarla toplanmasını sağlamak,
- d. Meclis ve Meslek Komiteleri tarafından sunulmuş önerilerin yönetim kurulu üyelerince görüşülmesini sağlamak,
- e. Toplantılarda görüşülen konuları tutanak ile kayıt altına aldirmek,
- f. Meslek Komitesi, Meclis ve Yönetim Kurulu tarafından talep edilen araştırma ve inceleme faaliyetlerini koordine etmek,
- g. Odanın kurumsallaşması yönünde gerekli gördüğü iyileştirme faaliyetleri konusunda önerilerde bulunmak,
- h. Oda hizmetlerinin ve çalışmalarının yasa, yönetmelikler ve uluslararası standartlara uygun yürütülmesini sağlamak ve faaliyetleri denetlemek,
- i. Haftalık Yönetim Kurulu ve Aylık Oda Meclisi Toplantılarına katılmak ve odanın gerçekleştirdiği faaliyetleri, yapılması planlanan işleri Oda Meclisinin onayına sunmak,
- j. Yönetim Politikası ve stratejilerini belirlemek ve gerekli durumlarda Meclis onayı alındıktan sonra bu politika ve stratejiye uygun temsil ve hizmet faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak,
- k. Yönetim Kurulu ile **TİRE TİCARET ODASI** yatırım politikasını belirlemek,
- l. Stratejik Planın, planlanmış aralıklarla gözden geçirilmesini sağlamak, sapma durumunda sapma nedenini inceleyerek planın revize edilmesi ya da hedefin planlandığı gibi gerçekleşmesi için gerekli müdahaleleri yapmak,
- m. Üye ihtiyaçlarının ve sıkıntılarının tespit edilmesi ve giderilmesi için gerekli faaliyetlerin yapılmasını sağlamak,
- n. Kurumsallaşma amacıyla gerekli yönetim sistemlerinin kurulması ve uygulanmasını sağlamak,
- o. Paydaşlar tarafından iletilen öneri, talep ve şikayetleri Üye Temsilcisine ileterek kayıt altına alınmasını sağlamaktan sorumludur.

3.6.1.3. GENEL SEKRETER YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Odanın en yüksek icra organı olan, Yönetim Kurulunun almış olduğu kararların uygulanmasında ve üyelere verilecek hizmet konusunda asli görevli olan birimlerdir.

- a. **“Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Sekreter Yönetmeliği”**nde tanımlanan sorumluluklar,
- b. Oda Yönetim Sistemleri gereği oluşturulmuş standart şartlarına uygun faaliyetleri kendi sorumluluk alanında denetlemek ve sistemde gördüğü eksiklikleri üst yönetime rapor etmek,
- c. Oda Yönetim Sistemleri istekleri doğrultusunda gerekli proseslerin oluşturulması, uygulanması, işlerliğinin kontrolü, güncel tutulması, denetimi ve sürekli iyileştirilmesine katkıda bulunmak,
- d. Odada üye odaklılık bilincinin yaygınlaştırılmasını sağlamak ve gerekli çalışmaları koordine etmek,

- e. Odanın sunduğu hizmetlerde uygunsuzluk nedenlerinin sistematik analizinde katkı sağlamak,
- f. Odanın kalite hedeflerinin gerçekleşmesini takip etmek,
- g. Üye problemlerinin çözülmesini sağlamak ve nedenlerinin ortadan kaldırılması için gereken şartları saptamak,
- h. Paydaşlar tarafından bildirilen öneri, talep ve şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesinde aktif görev almak,
- i. Üyelere ve odanın hizmet kapsamında tanımlanan kamuya sunulan hizmetlerde gerekli kontrolleri yapmak ve yaptırmak, hizmetin istenilen kalitede olmasını sağlamak,
- j. Yönetimin Gözden Geçirme faaliyetlerine katılmak, faaliyetler ile ilgili bilgi vermek,
- k. Stratejik Planın hazırlanmasında aktif rol almak,
- l. Personel Performans Değerlendirme Sistemi'nin kurulması ve uygulanmasını sağlamak,
- m. Bölümü ile ilgili kalite kayıtlarının muhafaza edilmesini sağlamak, veri analizlerini yapmak ve üst yönetime sonuçları rapor etmekten sorumludur.

3.6.1.4. DİSİPLİN KURULU BAŞKANI YETKİ VE SORUMLULUKLARI **Yasal Sorumlulukları**

- a. 02.03.2005 tarih ve 25473 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Oda ve Borsa Üyelerine Verilecek Disiplin ve Para Cezaları ile Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Hakkında Yönetmelik" de belirlenen usul ve esaslara uygun olarak üyelerin disiplin soruşturmalarını yürütmek
- b. Üyeler hakkında meclise disiplin ve para cezası verilmesini önermek.

Sistem Sorumlulukları

3.6.1.5. AKREDİTASYON İZLEME KOMİTESİ YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. Stratejik Planı hazırlamak,
- b. Stratejik Planda belirlenmiş olan amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için faaliyet kararları almak,
- c. Stratejik Planı'nın gerçekleşme durumunu takip etmek ve Yönetim Kuruluna raporlamak,
- d. Her yıl Özdeğerlendirme'nin yapılmasını sağlamak,
- e. Özdeğerlendirme sonucunda tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için gerekli faaliyetleri planlamak, dokümanları / sistemi oluşturmak,
- f. SWOT analizlerini yapmak,
- g. SWOT analizi sonuçlarına göre iyileştirme faaliyetlerini belirlemek,
- h. Yapılacak istatistiksel çalışmaları belirlemek,
- i. İstatistiksel çalışma sonuçlarını gözden geçirmek, gözden geçirme sonuçlarından faydalanarak gerekli faaliyetleri belirlemekten sorumludur.

3.6.1.6. AKREDİTASYON SORUMLUSU YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. TOBB Akreditasyon sürecinin takibinin yapılması, gerekli form, politika, tanımlar ve dokümantasyonların hazırlanmasını sağlamak.
- b. TOBB tarafından akredite oda belgesinin alınması, yönetilmesi işlerini takip etmek.
- c. Stratejik Planın hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak, ve takip etmek.
- d. Akreditasyon izleme komitesi toplantılarına gündem hazırlamak, geçmiş toplantıların sonuçlarını incelemek.
- e. Akreditasyon şartlarının birimler tarafından uygulanmasını takip etmek.
- f. Kuruluşta planlanmış sonuçlara ulaşmak ve bunlarla ilgili sürekli iyileştirme için gerekli faaliyetlerin uygulanmasını sağlamak.
- g. Kuruluşun, kalite el kitabı ile standardın istediği prosedürleri hazırlamak.
- h. Kuruluşta görev tanımlarının, yetki ve sorumlulukların açıklanarak dökümente edilmesini sağlamak.
- i. Akreditasyon Kurulu Kararlarını kontrol ve takip etmek.

3.6.1.7. GENEL SEKRETER YARDIMCISI YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. Genel Sekreter tarafından kendisine devredilen görevleri yerine getirmek,
- b. Genel Sekretere faaliyetlerinde yardımcı olmak,
- c. Oda yönetim sistemleri gereği oluşturulmuş standart şartlarına uygun faaliyetleri kendi sorumluluk alanında denetlemek ve sistemde gördüğü eksiklikleri üst yönetime rapor etmek,
- d. Yönetim sistemleri istekleri doğrultusunda gerekli proseslerin oluşturulması, uygulanması, işlerliğinin kontrolü, güncel tutulması, denetimi ve sürekli iyileştirilmesine katkıda bulunmak,
- e. Odada üye odaklılık bilincinin yaygınlaştırılmasını sağlamak ve gerekli çalışmalarını koordine etmek,
- f. Odanın sunduğu hizmetlerde uygunsuzluk nedenlerinin sistematik analizinde katkı sağlamak,
- g. Odanın hedeflerinin gerçekleşmesini takip etmek,
- h. Üye problemlerinin çözülmesini sağlamak ve nedenlerinin ortadan kaldırılması için gereken şartları saptamak,
- i. Paydaşlar tarafından bildirilen öneri, talep ve şikayetlerin kayıt altına almak/alınmasını sağlamak,
- j. Öneri, talep ve şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesinde aktif görev almak,

- k. Üyelere ve odanın hizmet kapsamında tanımlanan kamuya sunulan hizmetlerde gerekli kontrolleri yapmak ve yaptırmak, hizmetin istenilen kalitede olmasını sağlamak,
- l. Yönetimin Gözden Geçirme faaliyetlerine katılmak, faaliyetler ile ilgili bilgi vermek,
- m. Bölümü ile ilgili kalite kayıtlarının muhafaza edilmesini sağlamak, veri analizlerini yapmak ve üst yönetime sonuçları rapor etmekten sorumludur.

3.6.1.8. TİCARET SİCİL MÜDÜRÜ YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. “Ticaret Sicil Yönetmeliği”nde belirtilen görevleri yerine getirmek,
- b. Oda yönetim sistemleri gereği oluşturulmuş standart şartlarına uygun faaliyetleri kendi sorumluluk alanında gerçekleştirmek, denetlemek ve sistemde gördüğü eksiklikleri iyileştirilmesi amacı ile yönetim temsilcisine rapor etmek,
- c. Kendi bölümünde üye odaklılık bilincinin kazanılmasını sağlamak ve bu bilinçle gerekli çalışmaları yapmak,
- d. Bölümü ile ilgili hizmetlerde uygunsuzluk nedenlerinin sistematik analizinde katkı sağlamak,
- e. Odanın hedeflerinin kendi bölümü ile ilgili olanlarının gerçekleşmesini sağlamak,
- f. Paydaşlar tarafından bildirilen öneri, talep ve şikayetlerin kayıt altına almak/alınmasını sağlamak,
- g. Öneri, talep ve şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesinde aktif görev almak,
- h. Kendi bölümü ile ilgili üye problemlerinin çözülmesini sağlamak ve nedenlerinin ortadan kaldırılması için gereken şartları saptamak,
- i. Üyelere ve kendi bölümü ile ilgili hizmetlerde gerekli kontrolleri yapmak ve yaptırmak, hizmetin istenilen kalitede olmasını sağlamak,
- j. Yönetimin Gözden Geçirme faaliyetlerine katılmak, faaliyetler ile ilgili bilgi vermek,
- k. Bölümü ile ilgili kalite kayıtlarının muhafaza edilmesini sağlamak, veri analizlerini yapmak ve Yönetim Temsilcisine sonuçları rapor etmek,
- l. Yönetim Kurulu ve Genel Sekreterlik tarafından verilen görevleri yapmak ve sonuçlarını ilgili birime raporlamaktan sorumludur.

3.6.1.9. ODA SİCİL MEMURU YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. “Oda Muamelat Yönetmeliği”nde tanımlı görevleri yerine getirmek,
- b. Oda yönetim sistemleri gereği oluşturulmuş standart şartlarına uygun faaliyetleri kendi sorumluluk alanında denetlemek ve sistemde gördüğü eksiklikleri üst yönetime rapor etmek,

- c. Kendi bölümünde üye odaklılık bilincinin kazanılmasını sağlamak ve bu bilinçle gerekli çalışmaları yapmak,
- d. Bölümü ile ilgili hizmetlerde uygunsuzluk nedenlerinin sistematik analizinde katkı sağlamak,
- e. Odanın hedeflerinin kendi bölümü ile ilgili olanlarının gerçekleşmesini sağlamak,
- f. Kendi bölümü ile ilgili üye problemlerinin çözülmesini sağlamak ve nedenlerinin ortadan kaldırılması için gereken şartları saptamak,
- g. Paydaşlar tarafından bildirilen öneri, talep ve şikayetlerin kayıt altına almak/alınmasını sağlamak,
- h. Öneri, talep ve şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesinde aktif görev almak,
- i. Üyelere ve kendi bölümü ile ilgili hizmetlerde gerekli kontrolleri yapmak ve yaptırmak, hizmetin istenilen kalitede olmasını sağlamak,
- j. Yönetimin Gözden Geçirme faaliyetlerine katılmak, faaliyetler ile ilgili bilgi vermek,
- k. Bölümü ile ilgili kalite kayıtlarının muhafaza edilmesini sağlamak, veri analizlerini yapmak ve Yönetim Temsilcisine sonuçları rapor etmek,
- l. Yönetim Kurulu ve Genel Sekreterlik tarafından verilen görevleri yapmak ve sonuçlarını ilgili birime raporlamaktan sorumludur.

3.6.1.10. AR-GE SORUMLUSU YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. Üyelerden gelen KOSGEB ile ilgili talepleri alıp gerekli bilgilendirmeleri yapmak,
- b. Firmalardan ve şahıslardan gelen İŞKUR kayıt taleplerini karşılamak,
- c. Üyelerin geliştirilmesine yönelik eğitim, fuar vb. organizasyonları takip ederek üyelerin bilgilendirilmesini sağlamak,
- d. Kanun ve Mevzuat değişikliklerini takip ederek ilgili üyeleri bu değişiklikler konusunda bilgilendirmek,
- e. Sektörel araştırmaları takip ederek üyelerin bilgilendirilmesini sağlamak,
- f. Oda yönetim sistemleri gereği oluşturulmuş standart şartlarına uygun faaliyetleri kendi sorumluluk alanında denetlemek ve sistemde gördüğü eksiklikleri üst yönetime rapor etmek,
- g. Yönetim sistemlerinin istekleri doğrultusunda gerekli proseslerin oluşturulması, uygulanması, işlerliğinin kontrolü, güncel tutulması, denetimi ve sürekli iyileştirilmesine katkıda bulunmak,
- h. Odada üye odaklılık bilincinin yaygınlaştırılmasını sağlamak ve gerekli çalışmaları koordine etmek,

- i. Odanın sunduğu hizmetlerde uygunsuzluk nedenlerinin sistematik analizinde katkı sağlamak,
- j. Paydaşlar tarafından bildirilen öneri, talep ve şikayetlerin kayıt altına almak/alınmasını sağlamak,
- k. Öneri, talep ve şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesinde aktif görev almak,
- l. Odanın hedeflerinin gerçekleşmesini takip etmek,
- m. Üye problemlerinin çözümlenmesini sağlamak ve nedenlerinin ortadan kaldırılması için gereken şartları saptamak,
- n. Üyelere ve odanın hizmet kapsamında tanımlanan kamuya sunulan hizmetlerde gerekli kontrolleri yapmak ve yaptırmak, hizmetin istenilen kalitede olmasını sağlamak,
- o. Yönetimin Gözden Geçirme faaliyetlerine katılmak, faaliyetler ile ilgili bilgi vermek,
- p. Bölümü ile ilgili kalite kayıtlarının muhafaza edilmesini sağlamak, veri analizlerini yapmak ve üst yönetime sonuçları rapor etmekten sorumludur.

3.6.1.11. TAHSİLDAR YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- a. Görevi ile ilgili hizmetlerde uygunsuzluk nedenlerinin sistematik analizinde katkı sağlamak,
- b. Paydaşlar tarafından bildirilen öneri, talep ve şikayetleri kayıt altına almak/alınmasını sağlamak,
- c. Öneri, talep ve şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesinde aktif görev almak,
- d. Üyelerin vadesi gelmiş borçlarının; yerinde ya da **TİRE TİCARET ODASI**'nda tahsilatını yapmak,
- e. Yönetim Kurulu ve Genel Sekreterlik tarafından verilen görevleri yapmak ve sonuçlarını ilgili birime raporlamaktan sorumludur.

3.6.1.12. BASIN, YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER SORUMLULUKLARI

Oda tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin duyurulması, paydaşlarla ilişkilerin yürütülmesinden sorumludur.

3.6.1.13. BİLGİ İŞLEM SORUMLULUKLARI

Bilgi ve iletişim teknolojileri alt yapısının gelişen teknoloji ve üye ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi ve sürdürülmesinden sorumludur.

3.6.1.14. MUHASEBE SORUMLULUKLARI

5174 sayılı TOBB Kanunu kapsamında yayınlanan Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olarak muhasebe faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden sorumludur.

3.6.1.15. İNSAN KAYNAKLARI SORUMLULUKLARI

İlgili İş Kanunu (657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 4857 Sayılı İş Kanunu) ve TOBB Kanunu kapsamında yayınlanan Personel Yönetmeliği'ne uygun olarak İnsan Kaynaklarının yönetiminden sorumludur.

3.6.1.16. DIŞ TİCARET SORUMLULUKLARI

Üyelerin uluslararası ticarete yönlendirilmesi için gerekli faaliyetlerin organize edilmesi, üyelere uluslararası ticaret konusunda danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi ve uluslararası ticarete yönelik analizlerin yapılmasından sorumludur.

3.6.1.17. ÜYE TEMSİLCİSİ SORUMLULUKLARI

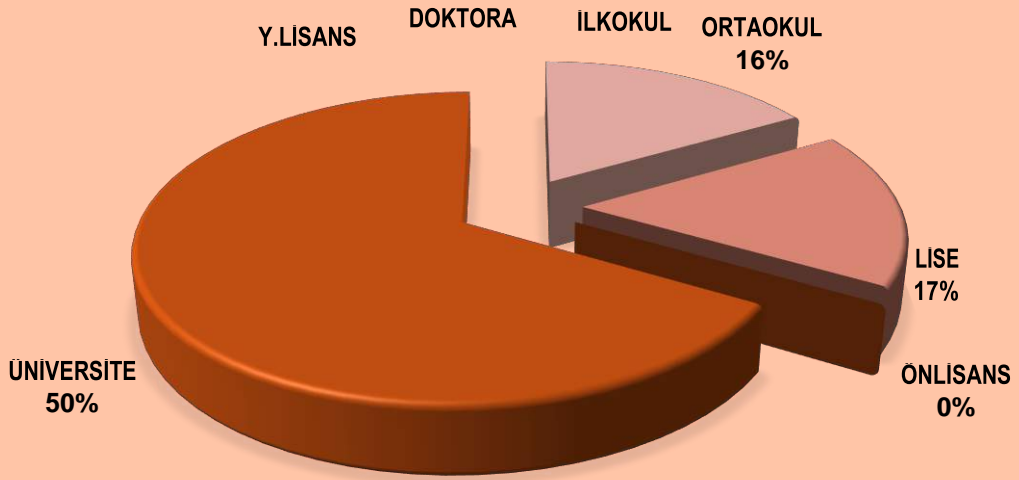
Üyeler tarafından çeşitli kanallarla iletilen öneri, talep ve şikayetlerin kayıt altına alınması ve gerekli düzeltici faaliyetlerin gerçekleştirilmesinden sorumludur.

3.6.2. İNSAN KAYNAKLARI

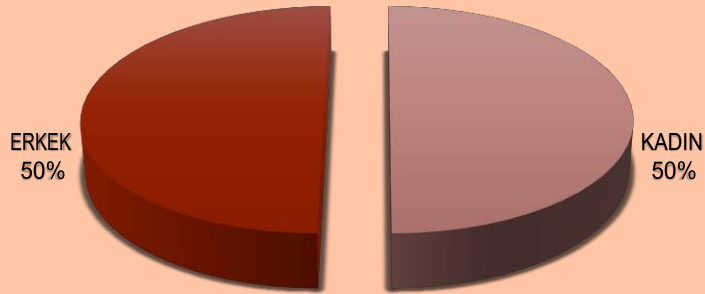
Tire Ticaret Odası'nda 6 personel üyelerimize hizmet vermektedir. Oda çalışanlarının 3'ü kadın 3'ü erkek personeldir. Çalışanlarımızdan 4 kişi lisans, 1 kişi lise, 1 kişi de ilköğretim mezunudur.

	<i>Adet</i>	<i>%</i>	
<i>Çalışan Sayısı</i>	<i>Kadın Çalışan Sayısı</i>	<i>3</i>	<i>%50</i>
	<i>Erkek Çalışan Sayısı</i>	<i>3</i>	<i>%50</i>
<i>Öğrenim Durumu</i>	<i>İlköğretim</i>	<i>1</i>	<i>%16,6</i>
	<i>Lise</i>	<i>1</i>	<i>%16,6</i>
	<i>Ön Lisans</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Lisans</i>	<i>3</i>	<i>%50</i>
	<i>Yüksek Lisans ve Doktora</i>	<i>1</i>	<i>%16,6</i>

ÇALIŞANLARIN EĞİTİME GÖRE DAĞILIMI

ÇALIŞANLARIN CİNSİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI

■ KADIN ■ ERKEK

3.6.3. MALİ KAYNAKLAR

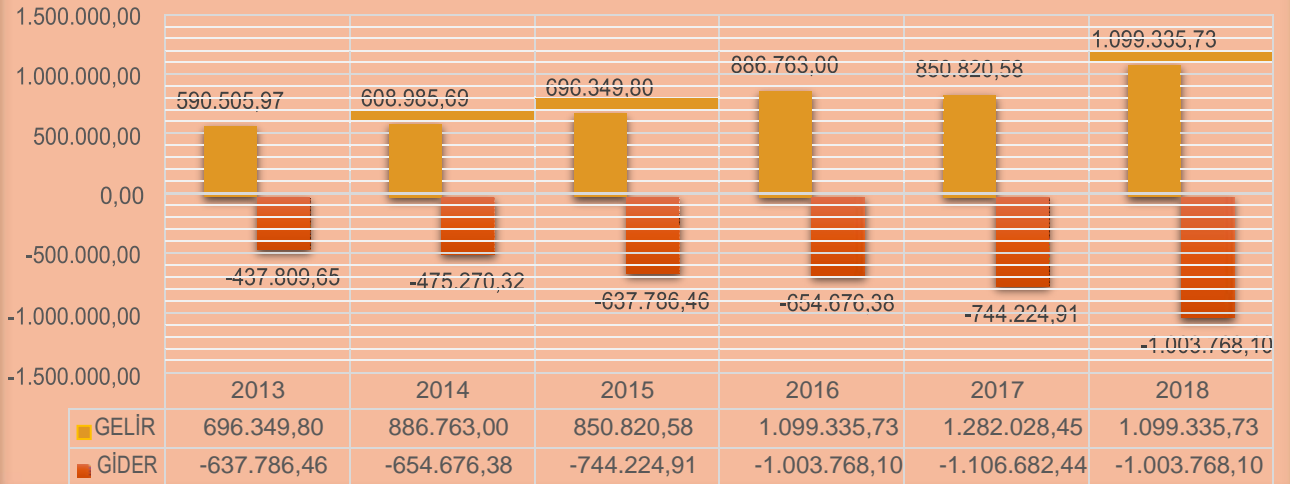
Odamız gelirleri 5174 sayılı Kanun'un 23. maddesinde belirtilmiştir. Bu çerçevede oda gelirleri şunlardır:

- Kayıt ücreti.
- Yıllık aidat.
- Munzam aidat.
- Yapılan hizmetler karşılığı alınan ücretler.
- Belge bedelleri.
- Para cezaları.
- İştiraklerkarı.
- Misil zamları.
- Menkul ve gayrimenkul sermaye iratları, şirket karları ve döviz gelirleri.
- Tarife tasdik ücreti,
- Sair gelirler.

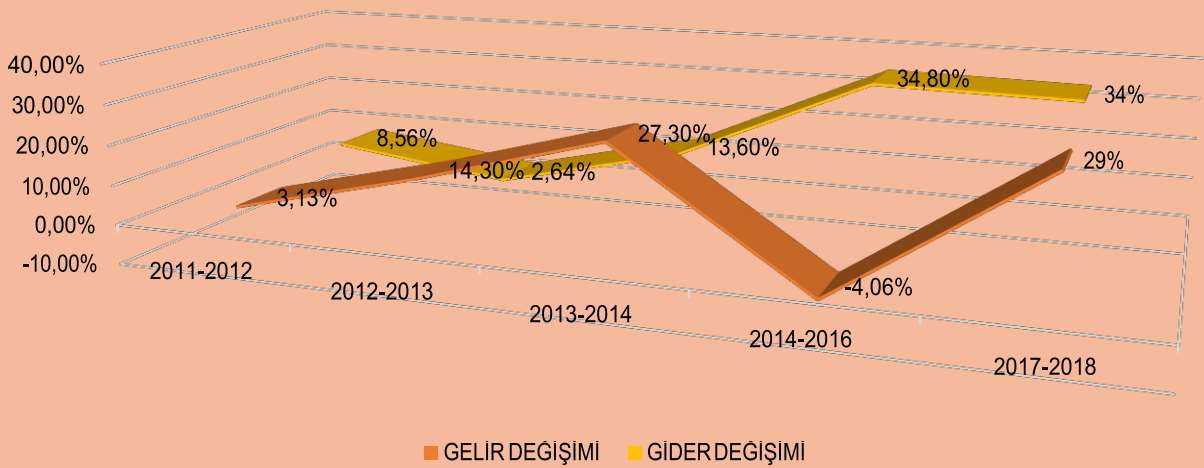
2011 yılından itibaren gerçekleşen gelirler, giderler ve bilanço değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YIL	Gelirler	Değişim %	Giderler	Değişim %	Giderler/Gelirler	Değişim %
2013	696.349,80	-	637.786,46	-	91,5%	-
2014	886.763,00	3,13%	654.676,38	8,56%	78%	5,26%
2015	850.820,58	14,3%	744.224,91	2,64%	91,5%	17%
2016	1.099.335,73	27,3%	1.003.768,10	13,6%	73,8%	20%
2017	1.282.028,45	-4,06%	1.106.682,44	34,8%	87,4%	18%
2018	1.295.542,84	29%	1.300.006,61	34%	91,3%	4%

YILLARA GÖRE FİİLİ GELİR-GİDER KIYASLAMASI

2013-2018 GELİR VE GİDERİN BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE DEĞİŞİMİ

3.7. SWOT ANALİZİ

Önce meslek komiteleriyle başlayan SWOT çalışmaları gerçekleştirilen toplantı sonuçlarının ve dış paydaş anketlerinin akreditasyon ekibinin son değerlendirmesiyle tamamlanmıştır. Değerlendirmelerin sonunda SWOT çalışması sonuçları aşağıda tablolar halinde belirtilmiştir.

TİRE GZFT Matrisi

TİRE İLÇESİ SWOT ANALİZİ			
GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
* TİRE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNİN VARLIĞI	* TİRE'YE ERİŞİM YOLLARININ YETERSİZLİĞİ	* ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNE SAHİP OLMASI	* İŞLETMEYE GİRMEYE BAŞLAMIŞ OLAN AVM'LER
* TARIM VE HAYVANCILIK KONUSUNDA ETKİN OLMASI	* OTOBANIN TİRE'YE ULAŞMAMASI	* YATIRIMA ELVERİŞLİ OLMASI	* ÇEVRE İLÇELERDEKİ KAÇAK YAPILAŞMALAR
* TURİZME UYGUN TARİHİ VE DOĞAL DOKUSU	* ŞEHİR İÇİ TRAFİĞİN DÜZENSİZLİĞİ VE BARİZ OTOPARK SORUNU	* TARIMA DAYALI SANAYİ KAPASİTESİNE SAHİP OLMA	* İLÇEYE HİZMET VEREN ARITMA TESİSİNİN BULUNMAMASI
* EL SANATLARI KONUSUNDA ZENGİN OLMASI	* KALİFİYELİ ELEMEN YETERSİZLİĞİ	* YEREL ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ	* GENÇ NÜFUSUN GÖÇ VERMESİ
* LOJİSTİK FİRMALARIN VARLIĞI	* SOSYAL ALANLARIN AZLIĞI	* GÜMRÜKLEME SAHASI ÇALIŞMALARININ YAPILIYOR OLMASI	* ARTAN SANAYİ İLE ORTAYA ÇIKAN SANAYİ KİRLİLİĞİ
* YABANCI SERMAYELİ GÜÇLÜ FİRMALARIN VARLIĞI	* KÖYLERDEN İLÇE MERKEZLERİNE GÖÇ , GENÇ NÜFUS GÖÇÜ	* LİMANA YAKIN OLMASI	* BEYİN GÖÇÜ
* TEKNİK VE MESLEKİ EĞİTİM YÜKSEKOKULLARININ VARLIĞI	* ANA ARTERLER ÜZERİNDE BULUNMAMASI	* DOĞA VE KÜLTÜREL TURİZME UYGUN OLMASI , TURİZM YATIRIMLARINA AÇIK OLMASI	* TARIM ARAZİLERİNİN AZALMASI
* ESKİ BİR TİCARET MERKEZİ OLMASINDAN ÖTÜRÜ HALKIN TİCARETE YATKIN OLMASI	* SİT ALANLARININ TİCARET MERKEZİNE DÖNÜŞTÜRÜLEMESİ , TARİHİ BİNALARIN CANLANDIRILAMAMASI	* YENİLENEBİLİR ENERJİ İÇİN UYGUN BİR BÖLGE OLMASI	* MEVCUT BİNALARIN DEPREME DAYANIKLI OLMAMASI
* DOĞALGAZ ALT YAPISINA SAHİP OLUNMASI	* İZMİR İLE SENTEZLENEMESİ	* GASTRONOMİYE UYGUN OLMASI	* İZMİR BÖLGESİNDEKİ TEŞVİKLERİN YETERİNCE DUYURULMAMASI
* SGK MERKEZİNİN BULUNMASI	* TARIM ÜRÜNLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ İÇİN ENTEGRE TESİSLERİNİN YETERSİZLİĞİ		* TİRE SEBZE VE MEYVE HALİNİN KAPATILARAK İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NE BAĞLANMASI
* TARIMSAL TEKNOLOJİYE EV SAHİPLİĞİ YAPAN MARKALARIN BULUNMASI	* GELİŞİME AYAK UYDURAMAMA		
* İKLİM VE TOPRAK YAPISI	* ALT YAPI YETERSİZLİKLERİ		
* SÜT ÜRETİCİLERİ İÇİN ARITMA TESİSİNİN VARLIĞI	* SERMAYE BİRİKİMİ YETERSİZLİĞİ		
* SOSYAL YAŞAM KOŞULLARININ DİĞER İLÇE VE BÜYÜK İLLERE GÖRE RAHAT OLMASI	* YANLIŞ KENTSEL PLANLAMA		
* ULAŞIMIN RAHAT OLMASI	* KURUMLAR VE ÖZEL SEKTÖRDEKİ İŞBİRLİĞİ YETERSİZLİKLERİ		
	* GENÇ NÜFUSUN NİTELİK YÖNÜNDE EKSİK OLMASI VE TEMBELLİK , İŞ BEĞENMEME GİBİ DAVRANIŞ VE TUTUMDA OLMALARI		
	* TANITIMIN AZ OLMASI		
	* TOSBİ YÖNETİMİNDE ORGANİZEDEKİ YERLİ YATIRIMCILARIN YETERLİ DÜZEYDE TEMSİL EDİLMEMESİ		
	* TOSBİ' DE BULUNAN FİRMALARIN TİRE'DEKİ FİRMALARLA YETERLİ TİCARİ İLİŞKİLERİN BULUNMAMASI		
	* ORGANİK GIDA SEKTÖRÜNÜN GELİŞMEMESİ		
	* KENT MEYDANININ EKSİKLİĞİ		
	* KONAKLAMA TESİSİ YETERSİZLİĞİ		
	* ŞEHİR MERKEZİNDE YÖNLENDİRME LEVHALARININ YETERSİZLİĞİ		
	* TURİZMİN ÇOK DEĞERLENDİRİLMEMESİ		
	* SALI PAZARININ ISLAH EDİLEMESİ , DIŞARIDAN FAZLA MİKTARDA SATICININ GELMESİ		
	* KÜLTÜREL YERLERİN AZLIĞI		
	* YEREL TV, RADYO GİBİ KİTLE İLETİŞİM KANALLARININ OLMAYIŞI		
	* TİRE ESNAFININ EĞİTİM YETERSİZLİĞİ		
	* KİŞİSEL GELİŞİM VE EĞİTİM MERKEZLERİNİN AZLIĞI		
	* 4 YILLIK ÜNİVERSİTENİN OLMAYIŞI		

TİRE TİCARET ODASI GZFT Matrisi

TİRE TİCARET ODASI SWOT ANALİZİ			
GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
*KÖKLÜ BİR ODA OLMASI	* TİCARET VE SANAYİ ODASI OLMAMASI	* YABANCI ORTAKLI BÜYÜK ÖLÇEKLİ FİRMALARIN ÜYE PORTFÖYÜNDE BULUNMASI	* EBSO'NUN VARLIĞI
* AKTİF ODA OLMASI	* TEKNOLOJİK ALT YAPININ YETERSİZLİĞİ	* TOBB AKREDİTASYON SİSTEMİNE DAHİL EDİLMİŞ OLMASI	* EKONOMİK DALGANMALARIN ODA GELİRİNE OLUMSUZ ETKİSİ
* 2008 YILINDAN BU YANA KALİTE YÖNETİM SİSTEMİNE SAHİP OLMASI	* SEKTÖREL TOPLANTILARA ÜYELERİN YETERİNCE KATILIM SAĞLAMAMASI	* ÇEVRE ODALAR VE STK'LARLA GÜÇLÜ İŞBİRLİĞİ	
* BÜYÜK ÖLÇEKLİ SANAYİCİLERİN OLMASI	* PERSONEL YETERSİZLİĞİ	* KARAR ALICILARLA İŞBİRLİĞİ	
* ÇEVRE ODALARLA GÜÇLÜ BİR İŞBİRLİĞİNİN OLMASI	* FUAR KATILIM AZLIĞI	* ÜYELERE BANKA KREDİSİ KOLAYLIĞI	
* İLÇEDEKİ DİĞER KURUMLARLA İŞBİRLİĞİ İÇİNDE OLMASI	* YURTIÇI VE YURTDIŞI İŞ GEZİLERİNİN YETERSİZLİĞİ	* ÜYELERE EĞİTİM VE SAĞLIK KONUSUNDA AVANTAJ SAĞLAMASI	
* ÖNERİ VE ŞİKAYETLERE ÇABUK ÇÖZÜM BULMASI	* BİLGİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN VERİMLİ KULLANILMAYIŞI		
* İŞLEM KOLAYLIĞI	* ULUSLARARASI KURUMLARLA İŞBİRLİĞİNİN YETERSİZLİĞİ		
* YETKİN VE TECRÜBELİ PERSONELE SAHİP OLMASI	* STK'LARLA YÜRÜTÜLEN ORTAK PROJELERİN YETERSİZLİĞİ		
* KENDİ HİZMET BİNASINA SAHİP OLMASI	* BİNA ÇEVRESİ OTOYOL SORUNU		
* İZMİR BÜYÜKŞEHİR HİZMET MERKEZİ'NİN TTO'DA HİZMET VERİYOR OLMASI	* YASA VE YÖNETMELİKLERİN GETİRDİĞİ KISITLAR		
* İZMİR TİCARET BORSASI'NIN HİZMET MERKEZİ'NİN TTO'DA HİZMET VERİYOR OLMASI	* PERSONEL MEMNUNİYETİ		
* ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIM			
* DİSİPLİNLİ ÇALIŞMA SİSTEMİ			
* MECLİSİNİN GÜÇLÜ OLMASI			
* KOSGEB, İŞKUR VE MEYBEM TEMSİLCİLİĞİNİN BULUNMASI			
* EĞİTİMLİ VE BİLİNÇLİ YÖNETİCİLERİN VARLIĞI			
* MERKEZİ BİR YERDE BULUNMASI			
* HİZMET STANDARTLARININ OTURMUŞ OLMASI			
* TOBB AKREDİTASYON SİSTEMİ			
* OHSAS 100002			

**TİRE TİCARET ODASI YÖNETİM KURULU
GZFT Matrisi**

TİRE TİCARET ODASI MECLİS VE YÖNETİM KURULU SWOT ANALİZİ			
GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
* EĞİTİM SEVİYESİNİN YÜKSEK OLMASI	* YABANCI DİL BİLEN YÖNETİM KURULU ÜYESİNİN AZLIĞI	* AKREDİTASYON SİSTEMİ SÜRECİNİN DEVAM EDİYOR OLMASI	
* YÖNETİM KURULU ÜYELERİ ARASINDA GÜÇLÜ İŞBİRLİĞİ		* YEREL YÖNETİCİLER OLMALARI	
* ÜYE İLİŞKİLERİNİN GÜÇLÜ OLMASI		* ÇEVRE ODALARLA GÜÇLÜ İLİŞKİLER	
* KÖKLÜ ODA OLMASI			

TİRE TİCARET ODASI PERSONEL GZFT Matrisi

TİRE TİCARET ODASI PERSONEL SWOT ANALİZİ			
GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
* YETKİN VE TECRÜBELİ PERSONEL	* YABANCI DİL BİLEN PERSONELİN AZLIĞI	* AKREDİTASYON SİSTEMİ SÜRECİNİN DEVAM EDİYOR OLMASI	* SEÇİMLER
* UYUMLU ÇALIŞMA ORTAMI		* EĞİTİM İMKANLARININ SUNULMASI	* PERSONELİN YAPTIĞI İŞLERİ BİR BAŞKA PERSONELİN YAPAMAMASI
* YASA VE YÖNETMELİKLERE HAKİMİYET		* PERSONEL PERFORMANS DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI NETİCESİNDE ÖDÜLENDİRMELERİN YER ALMASI	
* ÜYELERLE GÜÇLÜ İŞBİRLİĞİ			
* AKTİF GENÇ PERSONEL			
* DİSİPLİNLİ ÇALIŞMA SİSTEMİ			

GELECEĞE BAKIŞ

4.1) VİZYONUMUZ

TİRE'Yİ MARKA BİR İLÇE HALİNE GETİREREK ÜYELERİN GELİŞİMİNİ SAĞLAYACAK FAALİYETLER SÜRDÜREN, İLÇE EKONOMİSİNE DEĞER KATAN ÜRÜNLERİN İŞLENEREK İHRACAT YAPAN BİR İLÇE HALİNE GELMESİNİ SAĞLAMAK.

4.2) MİSYONUMUZ

ÜYELERİMİZİN ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZEYDE REKABET GÜCÜNÜ ARTIRACAK ÇÖZÜMLER ÜRETMEK VE HİZMETLER SUNMAKTIR.

- Üyelerimize, ihtiyaç ve beklentilerinin ötesinde tarafsız, hızlı ve doğru hizmet sunmak,
- Üyelerimiz ile devlet arasındaki ilişkileri, hukukun üstünlüğü ilkesine dayanarak tarafsız olarak yürütmek,
- Üyelerimizin kurumsallaşma yolunda geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli faaliyetleri organize ederek yönlendirici rol oynamak,
- Yasal yükümlülüklerin yanında toplumsal yükümlülükleri de dikkate alarak, hizmet alanımızı yasaların bize vermiş olduğu sınırlar çerçevesinde genişletmek, hizmet verdiğimiz alanlarda uluslararası standartlara uygun hizmet vermektir.

4.3) KALİTE POLİTİKASI

- Üyelerle işbirliği yaparak en üst düzeyde üye memnuniyeti,
- Hizmette güven, eşitlik, tarafsızlık ve gizlilik,
- Amaç ve hedeflerimize en kısa sürede ulaşabilmek için kaynakları en etkin ve ekonomik biçimde kullanmak,
- Üyelerimize sunduğumuz hizmetleri sürekli geliştirmek,
- Üyelerin yaşadığı sorunların kaynağını tespit etmek ve geleceğinin yapılandırılmasına yönelik uygulamaları geliştirmek, ve üyelerin işlerini kolaylaştıracak projeler hazırlamak,
- Üyelere öncülük ederek örnek bir sivil toplum örgütü ve Ticaret Odası oluşturmak,
- Üyelerini küresel gelişmeler ve olası riskler karşısında sürekli bilgilendirmek amacıyla, iletişimi daha da etkinleştirmek, eğitimler düzenlemek,
- Ekip çalışması anlayışını kurum kültürümüzün temel unsurlarından biri olarak görmek,
- Çalışanlarına değer veren bir kurum kültürü oluşturmak ve çalışma ortamını etkinleştirerek çalışan memnuniyetini sürekli kılmak,
- Belirlenen hedeflere ulaşmak için sistemli ve planlı eğitim, katılım ve geliştirme çalışmaları yapmak,

Üye ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilmek için; kalite yönetim ve TOBB Akreditasyon sisteminin şartlarına uymak ve sistemi sürekli iyileştirerek geliştirmek.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ FORMU

DÖNEM		REVİZYON NO		REVİZYON TARİHİ		SAYFA NO	
2017-2021		02		07.08.2019		1/4	
AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİ NO	TANIM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	PERYODU	SORUMLU	
1	1.3	1.3.1	Tarihi, Turistik ve Doğal Değerlerin Tanıtımına yönelik Stratejik Planda ve Yıllık Faaliyet Raporlarında görsellerin hazırlanması ve ilgililere gönderilmesi, Sponsorluk Desteği Verilmesi	Gerçekleşme durumu Dağıtım sayısı	Yıllık	Genel Sekreterlik - Basın Yayın ve Halkla İlişkiler	
1	1.3	1.3.2	Coğrafi işaret Tesciline uygun Tire'ye özgün ürünlerin belirlenmesi	Gerçekleşme durumu	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik	
		1.3.3	Tire Tanıtım Videosunun Oluşturulması ve Odanın Sosyal Medya Platformunda Paylaşılması	Gerçekleşme durumu Tıklanma Sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik- Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Basın Yayın	
2	2.1	2.1.1	Üyelerin geliştirilmesine yönelik eğitimler düzenlenmesi	Üyelere yönelik gerçekleştirilen eğitim sayısı Katılımcı sayısı	3 Ayda 1 3 Ayda 1	Genel Sekreterlik - ARGE Genel Sekreterlik - ARGE	
2	2.1	2.1.2	Üyelerin sıkıntı ve ihtiyaçlarının tespitine yönelik sektörel toplantılar düzenlenmesi	Gerçekleştirilen toplantı sayısı Katılımcı sayısı Çözülen problem sayısı	6 AYDA 1 6 AYDA 1 6 AYDA 1	Genel Sekreterlik - ARGE Genel Sekreterlik - ARGE Genel Sekreterlik - ARGE	
2	2.1	2.1.3	Üyelerin ticari ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik fuar ve iş gezileri düzenlenmesi	Gidilen fuar sayısı Fuar Katılımcı sayısı İş Gezisi sayısı İş Gezisi katılımcı sayısı	Yıllık Yıllık 6 AYDA 1 6 AYDA 1	Genel Sekreterlik - ARGE Genel Sekreterlik - ARGE Genel Sekreterlik - ARGE Genel Sekreterlik - ARGE	
2	2.1	2.1.4	Üyelerin mevcut durumlarının tespitine yönelik ekonomik analizlerin yapılması	Gerçekleştirilen ekonomik analiz sayısı	Yıllık	Genel Sekreterlik - ARGE	
2	2.1	2.1.5	Üyelerin dış ticarete yönelik danışmanlık ihtiyaçlarının giderilmesi için Dış Ticaret Konusunda Eğitim ve Seminerlerin yapılması	Personele verilen dış ticaret eğitimi sayısı Dış ticaret faaliyet sayısı	Yıllık Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik	
2	2.1	2.1.6	Sanayi ve ticaretin geliştirilmesine yönelik olarak ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği projeleri yapılması	İşbirliği yapılan kurum/kuruluş sayısı Hazırlanan proje sayısı Projelerden faydalanan üye sayısı	Yıllık Yıllık Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik	

PERFORMANS GÖSTERGELERİ FORMU

DÖNEM			REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA NO	
2017-2021			02	07.08.2019	2/4	
AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİ NO	TANIM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	PERYODU	SORUMLU
2	2.2	2.2.2	İlçede faaliyet gösteren firmalara yönelik sektörel toplantılar düzenlenmesi	Gerçekleştirilen toplantı sayısı	6 Ayda 1	Genel Sekreterlik - ARGE
				Katılımcı sayısı	6 Ayda 1	Genel Sekreterlik - ARGE
2	2.2	2.2.3	İlgili kurum ve kuruluşlarla ortak projeler yürütülmesi	İşbirliği yapılan kurum/kuruluş sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Proje sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Projelerden faydalanan üye sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
2	2.3	2.3.1	Üyelerle iletişimin güçlendirilmesi amacıyla ayda 1 defa ziyaretler düzenlenmesi	Gerçekleştirilen ziyaret sayısı	Aylık	Genel Sekreterlik - ARGE
2	2.3	2.3.2	Üyelerin oda faaliyetlerinden haberdar edilmesine yönelik olarak kullanılan iletişim kanallarının etkin kullanılması	Oda tarafından hazırlanmış yayın sayısı	3 Ayda 1	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik-BasınYayın-Ar-Ge
				Yazılı ve görsel basında çıkan haber sayısı	3 Ayda 1	Genel Sekreterlik - ARGE
				WEB sayfası kullanım istatistikleri, Gönderilen e-posta/sms	3 Ayda 1	Genel Sekreterlik - ARGE
2	2.3	2.3.3	Üyeler tarafından bildirilen şikayetlerin giderilmesine yönelik faaliyetler düzenlenmesi	Gerçekleştirilen toplantı sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Şikayet sayısı	Aylık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Çözüme kavuşturulan şikayet sayısı	Aylık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
2	2.4	2.4.1	Sivil Toplum Kuruluşları ve diğer karar alıcılara işbirliği projeleri yürütülmesi	İşbirliği yapılan kurum/kuruluş sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Proje sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Faydalanan üye sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Kuruluş/karar alıcılara yapılan görüşme sayısı	6 Ayda 1	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
2	2.4	2.4.2	İlgili kuruluşların Ticaret Odası ile ilgili görüşlerinin alınarak iyileştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi	Gerçekleştirilen anket sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik
				Değerlendirme sonucu	Yıllık	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik-ARGE
				İyileştirme faaliyeti sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik-ARGE

PERFORMANS GÖSTERGELERİ FORMU

DÖNEM			REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA NO	
2017-2021			02	07.08.2019	3/4	
AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİ NO	TANIM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	PERYODU	SORUMLU
2	2.4	2.4.3	Çevre odalarla; oda ve üyelerin ilişkilerinin güçlendirilmesine yönelik işbirliklerinin kurulması	Çevre odalara yapılan ziyaret sayısı	3 Ayda 1	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Ortak çalışma sayısı	3 Ayda 1	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Katılımcı üye sayısı	3 Ayda 1	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
3	3.2	3.2.1	İlçedeki meslek ve teknik okullardan pilot seçilecek birine teknik uygulama atölyesi kurulması	İşbirliği yapılan kurum/kuruluş sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik
3	3.2	3.2.2	Atölye kurulması için sanayicilerle ortak çalışmalar yürütülmesi	Mesleki Eğitim Merkezi-Sanayici toplantıları sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Mesleki Eğitim Merkezi ile yapılan görüşme sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
				Sanayicilerle yapılan görüşme sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik
4	4.1	4.1.1	Kalite Yönetim Sistemi'nin geliştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi	İç denetim sonuçları	Yıllık	Kalite Yönetim temsilcisi-Genel Sekreterlik
				Dış denetim sonuçları	Yıllık	Kalite Yönetim temsilcisi-Genel Sekreterlik
4	4.1	4.1.2	TOBB Akreditasyon Sistemi'nin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve geliştirilmesi	TOBB Denetim sonuçları	Yıllık	Akreditasyon Ekibi
4	4.2	4.2.1	Personelin geliştirilmesine yönelik eğitimler düzenlenmesi	Gerçekleştirilen eğitim sayısı	Aylık	İnsan Kaynakları Sorumlusu
				Yetkinlik değerlendirme sonuçları	Yıllık	İnsan Kaynakları Sorumlusu
4	4.2	4.2.2	Personelin odaya bağlılığının artırılması için düzenlenen memnuniyet anketleriyle tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için faaliyetler düzenlenmesi	Memnuniyet anketi sonuçları	6 Aylık	İnsan Kaynakları Sorumlusu
				İyileştirme faaliyeti sayısı	Yıllık	İnsan Kaynakları Sorumlusu

PERFORMANS GÖSTERGELERİ FORMU

DÖNEM			REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA NO	
2017-2021			02	07.08.2019	4/4	
AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİ NO	TANIM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	PERYODU	SORUMLU
4	4.2	4.2.3	Çevre odalar ile kıyaslamalar yapılarak geliştirme faaliyetleri yapılması	Kıyaslama sayısı	Yıllık	Genel Sekreter
				Kıyaslama sonucunda yapılan iyileştirmeler	Yıllık	Genel Sekreter
4	4.2	4.2.4	Personel Performans Değerlendirme Sistemi ile personelin performansının geliştirilmesi	Personel performans değerlendirme sonuçları	6 Aylık	Genel Sekreter-İnsan Kaynakları Sorumlusu
				Eğitim sayısı	Yıllık	Genel Sekreterlik - İnsan Kaynakları Sorumlusu
4	4.2	4.2.5	Oda faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik olarak stratejik insan kaynaklarının planlanmasının yapılması (Pozisyonda yükselme, yöneticilik vasıflarının geliştirilmesi ve eğitimlerinin ve gelişimlerinin planlanması)	İhtiyaç duyulan personel sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreter
				İstihdam sayısı	Yıllık	Yönetim Kurulu - Genel Sekreter

FORM KODU: FR.148.R00

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER FORMU

DÖNEM		REVİZYON NO		REVİZYON TARİHİ			SAYFA NO	
2017-2021		02		07.08.2019			1/3	
AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİ NO	TANIM	SORUMLU	BAŞLANGIÇ	BİTİŞ	TAHMİNİ MALİYET YILLIK	AÇIKLAMA
1			TİRENİN TANITILMASI				21.000	
	1.3		Tarihi, Turistik ve Doğal Değerlerin Tanıtılması				21.000	
		1.3.1	Tarihi, Turistik ve Doğal Değerlerin Tanıtımına yönelik Stratejik Planda ve Yıllık Faaliyet Raporlarında görsellerin hazırlanması ve ilgililere gönderilmesi, Sponsorluk Desteği Verilmesi	Genel Sekreterlik-Basın Yayın ve Halkla İlişkiler	2017	2021	1.000	
		1.3.2	Coğrafi işaret Tesciline uygun Tire'ye özgün ürünlerin belirlenmesi	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2019	2021	10.000	
		1.3.3	Tire Tanıtım Videosunun Oluşturulması ve Odanın Sosyal Medya Platformunda Paylaşılması	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik-Basın Yayın ve Halkla İlişkiler	2019	2021	10.000	
2			TİCARİ HAYATIN GELİŞTİRİLMESİ				35.500	
	2.1		Üyelerin Geliştirilmesi				35.500	
		2.1.1	Üyelerin geliştirilmesine yönelik eğitimler düzenlenmesi	Genel Sekreterlik-ArGe	2017	2021	15.000	
		2.1.2	Üyelerin sıkıntı ve ihtiyaçlarının tespitine yönelik sektörel toplantılar düzenlenmesi	Genel Sekreterlik-ArGe	2017	2021	2.000	
		2.1.3	Üyelerin ticari ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik fuar ve iş gezileri düzenlenmesi	Genel Sekreterlik-ArGe	2017	2021	10.000	
		2.1.4	Üyelerin mevcut durumlarının tespitine yönelik ekonomik analizlerin yapılması	Genel Sekreterlik-ArGe	2017	2021	5.000	
		2.1.5	Üyelerin dış ticarete yönelik danışmanlık ihtiyaçlarının giderilmesi için Dış Ticaret Konusunda Eğitim ve Seminerlerin Yapılması	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2017	2021	1.500	
		2.1.6	Sanayi ve ticaretin geliştirilmesine yönelik olarak ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği projeleri yapılması	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2017	2021	2.000	

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER FORMU

DÖNEM		REVİZYON NO		REVİZYON TARİHİ			SAYFA NO	
2017-2021		02		07.08.2019			2/3	
AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİ NO	TANIM	SORUMLU	BAŞLANGIÇ	BİTİŞ	TAHMİNİ MALİYET YILLIK	AÇIKLAMA
	2.2		İlçemizde faaliyet gösteren firmaların işbirliklerinin artırılması				7.000	
		2.2.2	İlçemizde faaliyet gösteren küçük işletmelerin geliştirilmesine yönelik sektörel toplantılar düzenlenmesi	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik- Ar-Ge	2017	2021	3.000	
		2.2.3	İlgili kurum ve kuruluşlarla ortak projeler yürütülmesi	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2017	2021	4.000	
	2.3		Oda-Üye İlişkilerinin Güçlendirilmesi				10.000	
		2.3.1	Üyelerle iletişimin güçlendirilmesi amacıyla ayda bir defa ziyaretler düzenlenmesi	Yönetim Kurulu - Genel Sekreterlik	2017	2021	2.000	
		2.3.2	Üyelerin oda faaliyetlerinden haberdar edilmesine yönelik olarak kullanılan iletişim kanallarının etkin kullanılması	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik- Basın Yayın ve Halkla İlişkiler-Ar-Ge	2017	2021	5.000	
		2.3.3	Üyeler tarafından bildirilen şikayetlerin giderilmesine yönelik faaliyetler düzenlenmesi	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2017	2021	3.000	
	2.4		Sivil Toplum Kuruluşları ve Diğer Karar Alıcılarla İlişkilerin Güçlendirilmesi				10.000	
		2.4.1	Sivil Toplum Kuruluşları ve diğer karar alıcılara işbirliği projeleri yürütülmesi	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2017	2021	3.000	
		2.4.2	İlgili kuruluşların Ticaret Odası ile ilgili görüşlerinin alınarak iyileştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi	Yönetim Kurulu - Genel Sekreter	2017	2021	3.000	
		2.4.3	Çevre odaları; oda ve üyelerin ilişkilerinin güçlendirilmesine yönelik işbirliklerinin kurulması	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2017	2021	3.000	
3			TİRE İLÇESİNİN EĞİTİM İMKANLARININ GELİŞTİRİLMESİ				16.000	
	3.2		İlçedeki Eğitim ve Öğretim Faaliyetlerinin Niteliklerinin İyileştirilmesine Katkı Sunmak				16.000	
		3.2.1	İlçedeki meslek ve teknik okullardan pilot seçilecek birine teknik uygulama atölyesi kurulması	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2019	2021	15.000	
		3.2.2	Atölye kurulması için sanayicilerle ortak çalışmalar yürütülmesi	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	2019	2021	1.000	

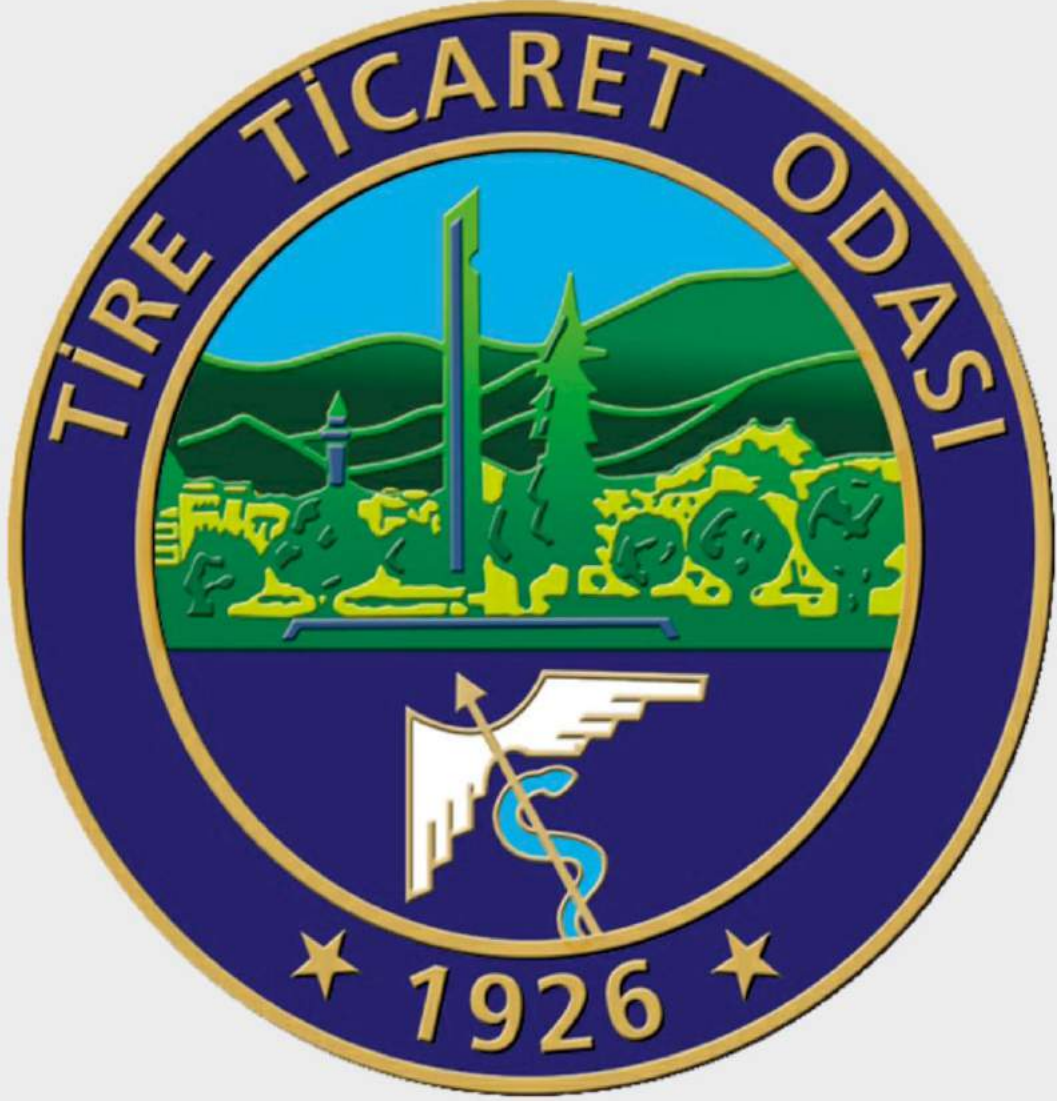

İZLEME DEĞERLENDİRME

İzleme, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi, amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Stratejik Planlama Ekibinin gerçekleştirdiği düzenli toplantılar sonucunda yayınlanan rapor, Yönetim Kurulu tarafından da gözden geçirilerek izleme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilir.

Performans göstergeleri formunda belirtilen göstergeler belirtilen periyotlarda rapor haline getirilir ve her üç ayda bir toplu olarak gözden geçirilir. Gözden geçirme sonuçlarına göre plandan geri kalınması durumunda gerekli düzelme faaliyetleri gerçekleştirilir.

TİRE TİCARET ODASI

+ 90 232 512 10 79
+ 90 232 512 58 11

bilgi@tireto.org.tr

Yeni Mh. İsmail Taşlı Cd.
No: 25 Tire - İZMİR

